

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 — Telefon št. 5122, 5123, 5124, 5125, 5126.

Inseratni oddelak: Ljubljana, Selemburgova ul. 5 — Tel. 5492, 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2 — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5 — Telefon 5122, 5123, 5124, 5125, 5126 Maribor Gosposka ulica 11 Telefon št. 2440. Celje, Str-smayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasni po tarifni.

JUTRO

Začetek razprave v Ženevi Velik uvodni govor našega zunanjega ministra Jevtića

Ženeva, 7. decembra r. V palači Društva narodov se je v eni največjih dvoran, ki so bile pred leti prizidane za razorožitveno konferenco, danes popoldne ob 15.15 sestel svet DN, da začne razpravo o jugoslovenski pritožbi proti Madžarski. Dvorana je bila nabito polna. Okrog prostora, ki je bil določen za članke sveta DN, so se zbrali tudi vsi člani delegacij, vsi diplomati, kar jih je v Ženevi ter več sto novinarjev iz vsega sveta.

Začasni predsednik sveta DN, portugalski delegat Vasconcellos, je na kratko otvoril sejo in sporočil dnevni red: jugoslovensko pritožbo. Nato je prečital čl. 2. pakta o Društvu narodov, na katerega osnovi je jugoslovenska pritožba vložena. Nato je takoj začel razpravo in najprej podelil besedo jugoslovenskemu zunanjemu ministru g. Jevtiću.

Minister Jevtić je izjavil:

Zakaj smo se pritožili na Društvo narodov

Z globoko zavestjo vse mednarodne odgovornosti, toda prav tako tudi z zavestjo dolžnosti do svojega naroda se je kraljevska jugoslovenska vlada morala odločiti, da s svojo vlogo na Društvu narodov razčisti nekatere strani gnusnega zločina v Marseillu, ki je bil izvršen 9. oktobra na osebi blagopokojnega kralja Aleksandra I. in g. Louisa Barthouja, francoskega zunanjega ministra ter seznanil svet z odgovornostjo madžarskih oblasti pri tem zločinu zaradi njihove podpore teroristom, bivajočim na Madžarskem.

Umor Nj. Vel. kralja Aleksandra je pretesel dušo vseh civiliziranih narodov, pri jugoslovenskem narodu, ki ga je zadel v njegovih najglobljih čustvih, pa je zbudil njegov in upravičen gnev zoper tiste, ki so s svojo moralno in materialno podporo omogočili zločinom izvedbo zločina. Ta gnev je tem večji, ker se vsi tisti, ki so inspirirali, organizirali in izvršili umor, nahajajo zunaj jugoslovenskega teritorija. Vse jugoslovenski narod je obsodil ta atentat, čigar žrtev je postal njegov veliki kralj, in ki je istočasno bil naperjen zoper jugoslovenski narod in državo, kateri je bil pokojni kralj slavni voditelj, duša in živ simbol.

Jugoslovenski narod je prav tako razumel, da pomeni marsejski zločin ogroženo miru, ki mu je pokojni kralj služil kot najzanesljivejši stebel in opora. Da je jugoslovenski narod ohranil v svoji toli težki preizkušnji vso potrebno dostojanstvo in vso potrebno hladnokrvnost, gre zahvala edino njegovi veri v moč Društva narodov, čuvarja mednarodnega mira in morale. Da se že danes obrača na svet Društva narodov z namero, da mu pokaže odgovornost madžarskih oblasti, je vzrok v tem, da je prepričan, da s to svojo akcijo kraljevska jugoslovenska vlada stori uslogo miru in dobri mednarodni odnošaji, ki jih je strašni dogodek v Marseillu resno ogrozil.

Vem gospodje, da mora taka obtožba, kakršno sem iznesel v tako kategoričnih in jasnih izrazih pred najvišjim organom mednarodne zajednice, izgledati izjemno težka. Toda zagotoviti vas moram, da se jugoslovenska vlada za njo ni odločila z lahkim srcem.

Jugoslovenska vlada je bila prisiljena obtožiti neposredno naš madžarske oblasti in ni mogla razprave usmeriti na mednarodno pobijanje terorizma v splošnem. Razlogi so naslednji:

Teroristična aktivnost, ki je bila naperjena proti Jugoslaviji, ni imela nedoločene cilja in ne neosebnega značaja. Niso je vodili neznanji ljudje. Niso je vodili morda neznanzi s podporo oblasti v borbi proti kakemu socialno-političnemu sistemu kot takemu, ki bi ne bil v zvezi z neko povsem določeno državo. Teroristična akcija, ki Jugoslavija na njo onozarja, je imela določeno in stvarno obliko. Bila je sama po sebi izraz zarote, organizirane in podpirane na Madžarskem ter naperjene proti integriteti in nezavisnosti jugoslovenske države.

Madžarska vlada je bila ponovno onozorjena na teroriste

Zaradi tega Jugoslavija ne more dopustiti, da bi se akcija, naperjena proti njeni varnosti, smatrala kot snoben problem, abstrakten in neoseben, kakor da je govora o nekem vprašanju, katerega poreklo in končni cilj nista dovolj znana in dognana. Ko se je tako postavilo celotno vprašanje jugoslovenske vlade ne bi imela ničesar proti temu, da bi se razpravljalo o pobijanju terorističnega delovanja v splošnem in z namenom, da se sklene mednarodna konvencija, ki naj bi nadoknadila pomanjkanje dobre volje izvestnih vlad pri sodelovanju za pobijanje terorizma na njihovem ozemlju. Toda preden se določi zakon, ki bo veljal za bodočnost je potrebno dognati tudi odgovornost, ki izvira iz preteklosti. Zato in konvencije se svetuje pod pritiskom izvenredne mnenja, ki so ga izrazilo skandinavsko okolišnje.

Dajstva, na katere se oira obtožba jugoslovenske vlade, na jasno dokazujejo odgovornost izvestnih madžarskih oblasti

in spričo tega tudi odgovornost madžarske vlade, ki je morala voditi za zveze in nedopuščno delovanje njenih organov v korist te akcije na Madžarskem. Na ta dejstva je bila madžarska vlada že zdavnaj in kategorično opozorjena in ni sedaj prvič, da jugoslovenska vlada opozarja na ustrežljivost, ki so jo izkazali organi madžarskih oblasti teroristični akciji proti Jugoslaviji. V neposrednih diplomatskih odnošajih je imelo jugoslovensko kraljevsko poslanstvo v Budimpešti že l. 1930 mnogokrat priliko opozoriti madžarsko vlado na to teroristično akcijo in jo prositi, da izda potrebne odredbe, ki spadajo med njena osnovne mednarodne dolžnosti.

Tudi Društvo narodov je bilo že opozorjeno

Če izvolite pogledati dokumente S 518 in M 234 z njunimi prilogami št. 7-30, boste našli celo vrsto zahtev, ki jih je kraljevsko poslanstvo v Budimpešti poslalo madžarskemu zunanjemu ministrstvu, in boste videli, kako je madžarska vlada odgovarjala na te zahteve in kako je izvrševala svoje dolžnosti. Intervencije kraljevskega poslanstva so bile sprva sestavljene v prijateljskem duhu, ker je bila jugoslovenska vlada prepričana, da bo dovolj, če opozori madžarsko vlado na njene dolžnosti, ki jih ima kot članica Društva narodov, da namreč izda energične odredbe, ki bi onemogočile tako akcijo.

Prvi tak korak je bil izvršen meseca oktobra l. 1930. Njemu je leta 1931., 1932., 1933. in 1934 sledilo še mnogo drugih. Toda teroristična akcija ni prenehala, nasprotno je postajala vedno jačša, zlasti od leta 1931. ko se je, kakor je dognano, s podporo madžarskih oblasti ustanovilo teroristično taborišče na Janka Pusti v neposredni bližini meje (6 km).

Ker so ostale zaradi nesporno dognane zlonamernosti madžarske vlade vse te intervencije brez uspeha, je postajalo kraljevske poslanstvo v svojih intervencijah vedno bolj energično. Želeli bi opozoriti vas med drugim zlasti na dve intervenciji, na ono z dne 10. julija 1933 in na ono z dne 13. marca 1934.

V prvi notji je kraljevsko poslanstvo v Budimpešti po nalogo svoje vlade zahtevalo od madžarske vlade, naj izda potrebne odredbe, da se preneha akcija, ki se vodi z madžarskega teritorija proti varnosti jugoslovenske države, zlasti pa, naj se onemogoči izvršilec gori navedenih dejanj (to se nanaša na nova teroristična dejanja) kakor tudi njihovim sokrivcem in drugim teroristom, da bi kadarkoli in kakorkoli bi hoteli prestopati našo mejo in razvijali akcije, naperjene proti jugoslovenski državi, to pa tembolj, ker ni mogoče domnevati, da madžarske oblasti ne poznajo značaja in delavnosti teh ljudi, ki se zbirajo na meji.

Madžarski potni listi za zločince

Madžarska vlada je bila na ta način do cela obveščena in je torej poznala teroristično akcijo, ki je bila organizirana in vodena z madžarskega ozemlja proti jugoslovenski državi, kakor je vedela tudi s podporo, ki so jo izvestne madžarske oblasti dajale tej teroristični akciji. V ostalem je jasno, da se je akcija mogla razvijati in izvajati samo s pomočjo tega sodelovanja madžarskih oblasti, ki se je manifestiralo v različnih oblikah. Hočem se omejiti in bom navedel samo nekaj primerov. Najprej o izdajanju potnih listov.

Znano je, da je imelo mnogo jugoslovenskih emigrantov madžarske potne liste, da jim je bilo tako olajšano njihovo bivanje. V spomenici jugoslovenske kr. vlade, predloženi svetu DN 29. novembra t. l., je obrazloženo mnogo primerov, v katerih so se izdajali teroristom madžarski potni listi. In priložena so bila tudi tri faksimila potnih listov. Madžarske oblasti pač ne morejo navesti izgovora, da so bile sprevarane po teh zločincih v trenutku, ko so jim izdale potne liste, ker iz podatkov, vpisanih v potnih listih po madžarskih oblastih, jasno izhaja, da se so potni listi izdajali jugoslovenskim državljanom. Madžarske oblasti so bile torej do cela poučene o stvari in so izdajale omenjene potne liste teroristom, katerih zločinsko delovanje jim ni bilo, niti jim ni moglo biti neznano.

Janka pusta, visoka šola za zločinstvo

Toda najhujši način podpiranja teroristov je bila zaščita, ki so jo vživali od madžarskih oblasti teroristi, bivajoči na madžarskem ozemlju. Taborišče v Janka

Pusti je bila šola za teroriste, pravo zatočišče profesionalnih zločincev, katerih aktivnost, naperjena proti Jugoslaviji, brez odobravanja in sodelovanja oblasti ne bi bila mogoča v nobeni organizirani državi, zlasti pa ne v državi, katere policija je toliko znana.

Ta obtožba bi se morda zdela neverjetna, če bi ne bila nepobitno dognana po dejstvih in z nešteti izpovedmi teroristov, ki so bili aretirani v Jugoslaviji in ki so jih podali pred pristojnimi sodišči, kakor tudi z izjavami sokrivcev, aretiranih v Franciji po marsejskem atentatu. Po dolgem oporekanju je končno tudi madžarska vlada priznala v svoji notji od 26. aprila t. l. obstoj tega taborišča. Se več, v svoji poslednji notji z dne 21. novembra t. l. je madžarska vlada v odgovor na zahtevo kraljevskega poslanstva dostavila jugoslovenski vladi imenik jugoslovenskih emigrantov, v katerem so imena velikega števila teroristov, zaradi katerih je jugoslovensko kr. poslanstvo v Budimpešti pri madžarskem zunanjem ministrstvu že opotavano protestiralo.

Toda madžarska vlada je sporočila, da so se te osebe mudile na Janka Pusti kot področju svojega stalnega bivališča. Iz madžarskega seznama se lahko ugotovi, da nekateri teroristi iz tega taborišča niso bili v spisku. Nekateri teroristi so nenadoma izginiti iz taborišča, njihovo izginotje z Janke puste pa se popolnoma strinja z njihovim pojavom v Jugoslaviji v Zagrebu, kjer so imeli nalogo, da izvršijo atentate, za druge pa se zopet strinja z zahtevo jugoslovenske vlade, ki je zahtevala od madžarske oblasti, da jih aretirajo.

Kar se tiče soudeležencev marsejskih zločincev, sta dva od njih, in sicer Rajić in Pospisil, navedena v seznamu kot opoblaščno ravno v trenutku, ko sta saradi izvršitve zločina v Franciji zapustila Madžarsko.

Slučaj Mija Kralja

Odgovor madžarske vlade v slučaju tretjega zločina Mija Kralja pa je posebno težak. Ta terorist, nastanjen na Janka Pusti, je izvršil 28. julija 1933 s pomočjo aretiranih soudeležencev teroristično delo; poslal je iz Madžarske peklenški stroj, izdelan v obliki knjige, ki je bil naslovljen na predsednika zagrebškega sodišča. Ta peklenški stroj je eksplodiral v komisariatu v Koprivnici ter je bil pri priliki ubit en policijski agent, dve osebi pa sta bili hudo ranjeni. Dva dni pozneje je dala naše poslanstvo v Budimpešti točen popis sločinea in zahtevalo njegovo aretacijo. Ker ni bilo uspeha, se je intervencija izvršila ponovno, toda sopet zaman. Madžarsko sunanje ministrstva je izjavilo, da oblasti niso mogle najti Mija Kralja in ga aretirati ter da je policija sama lahko ugotovila, da se je Mije Kralj mudil na Madžarskem od meseca februarja do meseca aprila 1933. Isto ministrstvo pa je v svoji notji z dne 21. novembra 1933 sporočilo, da se je Mijo Kralj mudil na Janka Pusti v mesecu juliju 1933 in ne v aprilu 1933, kakor je bilo poprej obveščeno jugoslovensko poslanstvo.

Dalje je ob tej priliki Madžarska sporočila, da je terorist v tem trenutku vzinil v inozemstvo. V nasprotju s temi izjavami madžarske vlade je sam Mijo Kralj, ki je bil aretiran po marsejskem atentatu, izjavil pred francosko policijo, da se je mudil na Madžarskem in da ga ni nihče vsmemirjal. V zadnjem času da je bil v Veliki Kanizi, in sicer vse do svojega odhoda v Francijo.

Zakaj obtožujemo ravno Madžarsko

Tožba, ki jo je madžarska vlada predložila svetu Društva narodov v mesecu marcu in ki se je nanašala na incidente na jugoslovensko-madžarski meji, je dala priliko kr. vladi, da vam tudi ona s svoje strani predloži obtožbo in da opozori na sodelovanje madžarske vlade v teroristični akciji proti Jugoslaviji. Predstavnik Jugoslavije vam je že takrat razložil nezmožni položaj v odnošajih do te države, članice Društva narodov. Ze takrat ste slišali o Janka Pusti, o tem vzgojevališču zločincev. Ne vi, ne mi, pa takrat nismo mogli slutiti, da bo ta Janka pusta komaj štiri mesece pozneje postala slovita zaradi groznega marsejskega zločina. Ako ste morda takrat malo površno poslušali obtožbo, ki jo je iznesel predstavnik Jugoslavije, je bilo to pač zaradi tega, ker ste že bili obveščeni, da je bil cilj Jugoslavije prožiti nov dokaz pomirljivosti in da je bila Jugoslavija pripravljena poizkusiti z neposrednimi pogajanjmi z Madžarsko urediti celokupne obmejne odnošaje na skupni meji.

Krvav demanti madžarske besede

Prepojeni s tem duhom in prepričani, da bo madžarska vlada pojmovala, da gre za njeno odgovornost, smo mi pričeli pogajanja z njenimi predstavniki. Ta pogajanja so končala s sporazumom, ki je bil podpisan v Beogradu 21. junija 1934. Po tem sporazumu je madžarska vlada obnovila svojo obveznost, da vodi strogo nadzorstvo nad terorističnimi elementi, ki se zadržujejo na Madžarskem. Mi smo bili zaradi tega uverjeni, da bodo odnošaji med Jugoslavijo in Madžarsko stopili v novo fazo in da bo teroristično delovanje teh zločincev definitivno zaključeno.

Toda strašni atentat v Marseillu je dal krvav demanti temu upanju. Madžarske oblasti so sicer premestile teroriste z Janke puste v razne druge kraje, tako tudi v okolico Velike Kanize in v to mesto samo. Toda še nadalje so jim prožile vso svojo podporo in pomoč. Zločinci, ki so imeli izvršiti atentat, so bili določeni baš v tem mestu. Določeni so bili 26. septembra iz vrst onih teroristov, ki so bili poprej nastanjeni na Janka Pusti in baje podvrženi strogemu nadzorstvu madžarskih oblasti.

Ti zločinci so mogli svobodno zapustiti Madžarsko v skupinah, opremljeni z madžarskimi potnimi listi. V Lausanni, kjer so se sestali z morilcem Georgijevom, so jim bili madžarski potni listi odvzeti in zamenjani s ponarejenimi češkoslovaškimi potnimi listi.

V skupini zločincev, ki je po dobljenih navodilih imela v danem trenutku izvršiti atentat na življenje pokojnega kralja Aleksandra I., našedemo v Franciji Pospisila, Rajiča in Mijo Kralja, nevarne teroriste, ki so prišli z Janke puste odnošo iz Velike Kanize, pripravljani, da tudi sami postanejo morilci za primer, da se onemu prvemu ne posreči izvršiti zločin.

Evo, gospodje, to je strašni, a logični izid te zločinske akcije, na katero je jugoslovenska vlada neprestano opozarjala madžarsko vlado že od leta 1930 dalje in je to opozorilo obnovila tudi pred svetom Društva narodov dne 5. junija t. l.

Devet ugotovitev devet hudih obtožb

Težko je imeti v kakšnem primeru prečevalnejshe dokaze, kakor so oni, ki jih kr. jugoslovenska vlada navaja v svoji tožbi. Morda bo kdo vprašal, kako je jugoslovenska vlada mogla dobiti dokaze, da se je teroristična akcija pripravljala in organizirala v Madžarski s podporo in sodelovanjem nekih oblasti v tej državi? Materialna ugotovitev vseh dejstev, ki so se pripetila na madžarskih tleh, bi bila mogoča le ob sodelovanju madžarskih oblasti. Toda kraljevska vlada je že v svoji spomenici od 28. novembra obrazložila, kakšno stališče so zavzele madžarske oblasti do mednarodne preiskave zaradi atentata v Marseillu. To je sicer razumljivo, če se govori o oblativnih države, ki so tudi sama kompromitirana pri tem atentatu in je zato malo verjetno, da bi prostovoljno dala svojo pomoč za preiskavo pri ugotovitvi njihove lastne odgovornosti. Zato se nobena preiskava ni mogla izvršiti na madžarskih tleh, ki so središče tega delovanja. Svoje dokaze je jugoslovenska vlada morala zbrati bodisi na lastnih tleh, bodisi na drugih. Toda vendarle je dobila zanesljive dokaze, ki tvorijo proti madžarskim oblastem vrsto obtožb in ki se dajo na kratko takole razporediti:

1. V zadnjih šestih letih se je izvršilo 20 terorističnih del na jugoslovenskih tleh.
2. Kralj, kjer so se ta dela izvršila, se nahajajo blizu madžarske meje.
3. Razsodbe jugoslovenskih sodišč, ki so sodila ta teroristična dejanja, so ugotovile, da so vsa ta dejanja poskušali izvršiti ali jih izvršili teroristi, ki so prihajali z madžarskega ozemlja, in z orožjem, ki so ga prinesli s tega ozemlja.
4. Iz pričevanja skoraj vseh teroristov, aretiranih do danes, izhaja, da so se v posebnih taboriščih na Madžarskem sistematski učili v terorističnem poklicu.
5. Preiskava vseh sodnih oblasti je ugotovila, da so na madžarskih tleh določili tri zločince, da sodelujejo pri izvršitvi atentata na blagopokojnega Viteškega kralja, prav tako pa tudi, da so svobodno odpovali iz Madžarske, opremljeni z madžarskimi potnimi listi. Toda madžarska vlada je bila večkrat objubila jugoslovenski vlad, da bo emigranta, ki bivajo na njenem ozemlju, kontrolirala in podvržila strogemu nadzorstvu madžarske oblasti.
6. Madžarska vlada je priznala v nekaterih svojih notah tale dejstva: a) obstoj

emigrantskih teroristov na madžarskih tleh; b) bivanje velikega števila teroristov na Janka Pusti, teroristov, ki so jih nato aretirali v Jugoslaviji pri izvrševanju atentatov; c) dejstvo, da so bile nekatere madžarske oblasti pod vplivom teroristov; d) dejstvo, da sta se dva izmed soudeležencev marsejskega zločina mudila pod krivim imenom na Madžarskem tik pred atentatom in da je tretji, Mijo Kralj, izginil ravno v trenutku, ko je njegovo izročitev zahtevala jugoslovenska vlada zaradi nekoga drugega terorističnega dejanja.

7. Pogosta potovanja teroristov po inozemstvu so se vršila vedno z madžarskimi potnimi listi, ki so jih našli pri teroristih. 8. Teroristična organizacija je uživala na madžarskem področju obilna finančna sredstva, ki niso mogla potekati iz privatnih virov. Organizacija je imela na raspolago tudi vedno velikansko množino orožja in eksploziva, ki bi ga bilo v privatni trgovini, ki je povsod podrejena omejitvam, brez soudeležbe oblasti zelo težko nabaviti.

9. Po marsejskem zločinu so madžarske oblasti odklanjale preiskavo, ki bi se morala ukreniti na zahtevo jugoslovenske vlade, da se razčisti izvor zarote, in posebno še, da se ugotovi bivanje posameznih krivcev in njihovih soudeležencev na Madžarskem. Nasprotno so madžarske oblasti zavzele stališče prikrivanja in lažnega izgovaranja.

Brezmejna potrpežljivost Jugoslavije

Odnosaji med Jugoslavijo in Madžarsko od leta 1919 pa do danes jasno dokazujejo, da Jugoslavija ni nikdar vodila Madžarom sovražne politike in da si je vedno želela dobrih sosedskih odnosov s to državo. V to svrhu je bilo sklenjenih tudi mnogo konvencij, ki so imele namen, da uredijo vsa sporna vprašanja med obema državama. Kar se tiče samega terorističnega delovanja, je v tej zadevi jugoslovenska vlada vodila obširno diplomatsko dopisovanje, ki je priključeno njeni spomenici z dne 28. novembra. Vse to dokazuje, kako veliko potrpežljivost in koliko pomirjevalnega duha je kazala Jugoslavija. Čeprav vse nje intervencije, ki jih je storiła v zvezi z terorističnim delovanjem, niso imele uspeha, kraljevska jugoslovenska vlada vendar ni hotela javno opozoriti na slabo voljo madžarske vlade. Šele v juliju 1934., ko je madžarska vlada vložila obtožbo pri svetu DN proti Jugoslaviji zaradi obmejnih sporov, je jugoslovenska vlada orisala delovanje, ki gre iz Madžarske in ki je naperjeno proti varnosti in integralnosti jugoslovenske države.

Zaradi teh dejstev se jugoslovenski vladni ne more očitati, da je hotela izvesti politični spor s sosedno državo.

Jugoslovenski narod čaka

Obrčajoč se do sveta Društva narodov se je jugoslovenska vlada poslužila samo gravic in dolžnosti, ki pripadajo vsem članom Društva narodov. Kraljevska vlada ni imela pred očmi nobenega političnega dejanja, ko je vložila svojo obtožbo. Jugoslavija je pred svetom Društva narodov pokrenila samo sodno akcijo. S svojim apлом je hotela jugoslovenska vlada opozoriti svet Društva narodov samo na nevarnosti, ki grozijo miru zaradi resnih okoliščin, ki som jih imel čast predložiti pred vami.

Ves jugoslovenski narod le upri danes svoje oči v Društvo narodov, prepričan, da bo storil svojo dolžnost ter da bo vložil vse svoje sile za obranitev miru. Jugoslovenski narod upa, da v svojem upanju ne bo razočaran, da ga ne bo razočaral uspeh intervencije pri najvišjem organu mednarodne zajednice.

Pod globokim vtisom Jevtičevega govora

Medel zagovor madžarskega delegata — Madžari že vedno vse tajijo — Govori rumunskega, turškega in češkoslovaškega zunanjega ministra

Ženeva, 7. decembra, AA. Govor jugoslovenskega zunanjega ministra g. Jevtića je napravil najgloblji vtis na vse člane sveta Društva narodov in množestvilne novinarje, ki so prisostvovali seji.

Za g. Jevtićem je povzel besedo madžarski delegat Tybor Eckhart, ki je poizkusil oporekati navedbam jugoslovenske obtožbe. Trdil je, da marsejski atentat ni bil pripravljen na madžarskih tleh. Rekel je, da je bil pokojni kralj Aleksander obsolen na smrt z odklom nekih revolucionarjev, ki so se mudili izven madžarskega ozemlja. Atentat sam je po njegovem mnenju simptom revolucionarne situacije, ki je ustvarjena v mirovnih pogodbami. V svojem govoru se je Eckhart povzel do trditve, da edino revizionistična politika lahko zaigra mir v tem delu Evrope in omogoči mednarodno sodelovanje. Ob koncu svojega govora je Eckhart izjavil, da odklanja obtožbe Male

antante, češ da so političen maneuver, ki ga naj sodi in obsodi svet Društva narodov.

Ob splošni pozornosti je povzel nato besedo rumunski zunanji minister Titulescu. V svojem govoru je izjavil, da mora najodločno odkloniti trditve madžarskega delegata, da je obtožba Jugoslavije političen maneuver Male antante. Smatra, da se debata ne more zaključiti, preden se ne razmotri napovedani odgovor madžarske vlade na jugoslovensko spomenico in preden se trditve madžarske vlade javno ne pobijejo in zavrnejo.

Predsednik sveta Društva narodov Vasconcellos je glede na to izjavil, da bodo imeli zastopniki vseh držav priliko, da na seji sveta Društva narodov v ponedeljek odgovore na madžarsko spomenico.

Nato je povzel besedo turški minister Tevfik Ruždi bel, ki je imel izredno lep in topel govor. V izbranih besedah je najprej

poveljeval pokojnega jugoslovenskega kralja kot voditelja jugoslovenskega naroda in njegove zasluge za okrepitev mira na Balkanu in v Evropi sploh. V nadaljnjem svojem govoru je Rudji bej ostro kritiziral teroristično akcijo, zlasti pa teroristično akcijo skupine zločincev, ki je uživala podporo madžarskih oblasti.

Izredno globok vtis je naredil tudi govor češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, ki je orisal zgodovino osvobodjenja in končnega zedinjenja nasledstvenih držav. Orisal je težki križev pot, po katerem so morale hoditi te države, orisal je težkoče, s katerimi so se morale boriti. Podčrtal je intrige, ki so se vodile proti tem državam, zlasti je poudaril akcijo za revizijo mirovniških pogodb. Dr. Beneš je podrobneje govoril o delovanju Madžarske in o mednarodni potrebi, da se zatre teroristično delovanje.

Jutri v soboto dopoldne bo nadaljevanje seje in bodo govorili francoski minister Laval, čuvár angleškega državnega pečata sir Antony Eden, italijanski predstavnik baron Aloisi in sovjetski komisar za zunanje posle Litvinov.

Iz Eckhardtovega govora

Zeneva, 7. decembra. g. Pozornost je vzbudilo, da je ministru Jevtiću odgovarjal za Madžarsko delegat Eckhart, ne pa zunanji minister Kanya, čeprav se nahaja v Zenevi. Eckhart je med drugim zatrjeval, da je Madžarska napram Jugoslaviji vedno kazala najboljšo voljo. Celo njena pritožba, ki jo je vložila letošnjo pomlad v Zenevi zaradi obmejnih incidentov, je imela le namen, da doseže boljše odnose z Jugoslavijo.

O Janka pustil je Eckhart izjaviti, da je to le običajna mala farma, kjer je bivalo 30-40 emigrantov. Niso pa imeli tam nikakega taborišča, temveč so le obdelovali zemljo, da so se s tem preživljali. Farma je bila najeta s privatnopravno pogodbo, kljub temu jo je madžarska vlada takoj likvidirala, ko je to željo izrazila Jugoslavija.

Dalje je Eckhart izjavil: Trditev, da so razna oblastva vezbala teroriste, je lažna. Nikdar niso dobivali teroristi na Ma-

đarskem razstreliva, orožja ali municije. Niti od civilnih, niti od vojaških oblastev niso teroristi nikoli dobili grotne podpore. Nikdar ni bilo mogoče, da bi bili teroristi po zakoniti poti prišli do madžarskih polnih listov. Madžarska oblastva sploh niso bila v nobenih zvezah z organizacijami teroristov. Trditev, da so se poklieni zločinci na Madžarskem vrgali v politične namene, je popolnoma neresnična. Za svoje trditve Eckhart ni navedel nobenih dokazov, niti ni ovrgl jugoslovenskih dokazov.

Iz Beneševga govora

Zunanji minister dr. Beneš je v svojem govoru naglasil preprečanje, da jugoslovenska spomenica nedvoumno dokazuje krivdo Madžarske in je nato pojasnjeval, da bi spor med Jugoslavijo in Madžarsko bil obenem spor med Madžarsko in vsemi tremi državami Male antante. Minister je dokazal, da je bila s tem, da so na Madžarskem dovoljevali delovanje teroristov, ogrožena teritorialna nedotakljivost države, ki je članica Društva narodov. Po do sedaj sklenjenih nenapadnih pogodbah bi bilo treba Madžarsko definirati kot napadalca. Zaupamo, da bo spor likvidiran s pravičnim zadovoljenjem onemu, ki je moral trpeti zaradi takšnega ravnanja drugih.

Energičen nastop turškega zunanjega ministra

Zeneva, 7. decembra. p. V ženevskih krogih zelo komentirajo incident, ki se je pripetil na današnji tajni seji sveta Društva narodov ob pričetku razprave o jugoslovenski pritožbi. Ko je bilo objavljeno, da bo govoril tudi turški zunanji minister Ruđi bej, ga je italijanski delegat baron Aloisi ironično vprašal, zakaj se on javlja k besedi. Ruđi bej mu je ostro odgovoril, da prav iz istega razloga kakor Laval, Eden in baron Aloisi, še bolj pa, ker bo govoril v imenu Balkanske zveze in v imenu turškega naroda. Prepričan je, da je bil kralj Aleksander umorjen samo zaradi tega, ker je ustvaril Balkanski sporazum. Zato smatra za svojo dolžnost, da v imenu vsega turškega naroda izreče gnus nad tem zločinom in obsodi počete onih, ki so ta zločin pripravili. Po tem odločnem odgovoru je italijanski delegat umolknil.

Poseben vlak z učitelji na potu na Oplenac

Ljubljana, 7. decembra.

Nocoj se je odpeljala na Oplenac deputacija učiteljev in učiteljic iz dravske banovine, da se pokloni na grobu zemskim ostankom pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Učiteljice. Številna deputacija je ponesla s seboj tudi umetniško izdelano skrinjo s 180.000 podpisov naših solskih gojencev in gojenk. Zelezniška uprava je dala deputaciji na razpolago poseben vlak s šestimi pullmanskimi vozovi, katerim pa se bodo v Zidanem mostu pridružili še trije nadaljnji vozovi z udeleženci iz krajev iz severnih delov naše banovine. Razen onih iz Ljubljane in drugih krajev se bodo deputaciji pridružili še učitelji in učiteljice iz Brežic in okolice ter iz Zagreba. V Beogradu se jim priključijo poslanci slovenskega dela Narodnega predstavništva s senatorjem dr. Plojem in poslancem dr. Rapetom ter referent prosvetnega ministrstva prof. Prosenec. Tako bo potovalo na Oplenac v celoti okrog 500 naših učiteljev in učiteljic.

Pred prihodom novega bolgarskega poslanika

Sofija, 7. decembra. p. Novi bolgarski poslanik na jugoslovenskem dvoru, Dimo

Politična misija kneza namestnika Pavla

Pariški list o Nj. Vis. knezu Pavlu, o njegovem življenju, njegovem delu in njegovih zvezah

Pariz, 7. decembra. AA. O politični misiji, ki jo je izvršil Nj. Vis. knez-namestnik Pavle s svojim obiskom v Londonu in Parizu, piše »Petit Parisien« med drugim: »Jugoslovenski knez-namestnik, ki je šel na poroko svoje sorodnice grške princeze Marine, je imel pri tej priliki zelo važne politične razgovore v Londonu in nekaj dni kasneje v Parizu. Ko so mu v Blizelski palači izkazali čast, ki mu pripada, je knez-namestnik dolgo konferiral s odgovornimi člani francoske vlade. Čeprav ni izšel o vsebini teh razgovorov nikak komunique, ni skrivnost, da je bila predmet teh razgovorov jugoslovenska pritožba zoper Madžarsko in Društvo narodov. V govoru, ki ga je imel francoski zunanji minister g. Laval v parlamentu, je jasno poudaril, da sta se Francija in Jugoslavija popolnoma sporazumeli glede notnega nastopa v Zenevi o priliki razprave o jugoslovenski pritožbi zoper Madžarsko.

Nj. Vis. knez Pavle potuje v Beograd, kamor ga kličejo važne dolžnosti. Pri svojih razgovorih je že nekajkrat pokazal veliko odločnost in politično gibkost. Zlasti po tragični smrti svojega velikega sorodnika, blagopokojnega kralja Aleksandra I. v Marseillu je knez Pavle pokazal veliko hladnokrvnost in odločnost, kar je bilo tudi potrebno spritožni položaju nastalega po veliki izgubi nenadomestljivega vladarja. Od takrat je avtoriteta kneza Pavla vse bolj in bolj rasla. Njegova visoka politična misija, ki jo je s tolikšnim taktom izvršil v Parizu in Londonu, ga upravičuje, da se njegov veliki ugled v Jugoslaviji in inozemstvu še bolj poveča.

Nj. Vis. knez namestnik je izpolnil šele 40 let. Od rane mladosti je bil veren drug in prijatelj svojemu visokemu bratranču kralju Aleksandru in je dolgo vrsto let preživel v družini blagopokojnega kralja Petra I. Svoje srednje šole je dovršil v beograjski gimnaziji, kjer je hodil k pouku skupaj z drugimi svojimi tovariši iz meščanskih krogov. Univerzitetne študije je

Planinka čaj Bahovec

je napravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Deluje izvanredno, in sicer brez strupov, pri vseh sledečih boleznih:

- pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa,
- pri slabem delovanju črevesa in napetosti telesa,
- pri omotici in slabosti,
- pri obolenju na hemoroidih in bolezni jetec,

Planinka zdravilni čaj Bahovec pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi

Planinka - čaj Bahovec,

ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombranih paketih po Din 20.— s protizvaljevcim naslovom:

APOTEKA Mr. Ph. L. BAHOVEC, LJUBLJANA
Kongresni trg št. 12.

Reg. št. br. 100. 8. XI. 1933.

Kazasov, odpotuje v nedeljo zvečer iz Sofije v Beograd, da nastopi svoje novo mesto. Dosedanji bolgarski poslanik na jugoslovenskem dvoru Kjusivanov je že razrešen svojih dolžnosti in samo še čaka, da izroči svoja odposilna pisma Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu.

Priprave za senatne volitve

Beograd, 7. decembra. Kakor poroča »Glasnik JNS«, se bodo dopolnilne senatne volitve vršile v drugi polovici meseca januarja. Banovinske konference JNS, ki bodo predložile glavrenu vodstva stranke kandidate, se bodo sestale v drugi polovici meseca decembra. V zvezi s tem daje »Glasnik JNS« na uvodnem mestu podrobna navodila funkcionarjem in mandatarnem JNS. Banovinskih konferenc se bodo udeležili tudi po en vodilni član predsedstva JNS in aktivni ministri, ki bodo pri tej priliki podali poročila o splošnem političnem položaju.

Spaničen Caribbe bonbončiči

prati kagajčnosti in Pašiju

Establišment jih pozna!

Laval službeno povabljen v Rim

Zeneva, 7. decembra. p. V zvezi s protokolarnim sporazumom o tesnem političnem sodelovanju med Francijo in Sovjetsko unijo, ki sta ga podpisala Litvinov in Laval, je včeraj popoldne posetil francoskega zunanjega ministra Laval italijanski delegat baron Aloisi in mu sporočil službeno povabilo italijanske vlade, naj čimprej poseti Rim. Laval je odgovoril, da se bo glede poseta v Rimu odločil šele po razpravi o jugoslovenski pritožbi pred svetom Društva narodov.

Petrolejski monopol v Bolgariji

Sofija, 7. decembra. AA. Bolgarska vlada je izdala uredbu o zakonsko veljavni, s katero se uvaja petrolejski monopol. Zaradi uvedbe petrolejskega monopola so zastopniki Francije, Nizozemske in Angije, ki so zainteresirane pri prodaji petroleja v Bolgariji, predlagali bolgarski vladi, naj državni monopol odkupi vse cisterne in druge instalacije vseh petrolejskih družb v Bolgariji, ki so investirale vanje 300 milijonov levov.

Zopet potres

Newyork, 7. decembra. AA. Razen neprestanih katastrofalnih potresov v Hondurasu so čutili hude potrese tudi v sosednji Guatemali. Obmejna naselbina Monteros je popolnoma uničena.

Dotok zlata v Ameriko

Newyork, 7. decembra. AA. Po podatkih mesečnega pregleda, ki izdaja tujakinja »National-City-bank«, je znašal uvoz zlata v USA v prvih 9 mesecih t. l. 260 milijonov dolarjev. Ker je neizbežno, da nekaterih količin dejanskega uvoza v USA statična ne more obseči, se lahko računa ugotovljiva mesečni pregled, da se je od začeta t. l. uvozilo v USA zlata vsaj za ene milijardo dolarjev.

Konferenca za oživitve mednarodne trgovine

Pariz, 7. decembra. AA. Včeraj so se sestali mednarodni odbor za trgovinsko izmenjavo blaga. Govorili so med drugimi tudi zastopniki Češkoslovaške in Grčije o gospodarskem zblizanju med državami Male antante in balkanskimi državami, zastopniki Litve so govorili o zblizanju med baltiskimi državami. Odbor je soglasno ugotovil, da je za oživitve mednarodne trgovine velikega pomena aktivnost držav tako imenovanega zletega bloka. Po sodbi odbora morajo države zletega bloka čim bolj pomagati državam, ki so morale učestiti omejitve za devizni promet. Na seji so soglasno sprejeli resolucijo, ki zahteva, da se čimprej skliče odbor za evropsko unijo.

Znanstveni jubilej predsednika poljske republike

Varšava, 7. decembra. AA. Vsi listi so za 30letnico znanstvenega delovanja predsednika poljske republike Ignacija Moscickega objavili daljše članke. V svojem znanstvenem delu si je sedanji poljski državni poglavar pridobil svetovni sloves, zlasti s svojim raziskovanjem nitrata.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Nekoliko oblačno in megleno. blage temperature. Dunajska vremenska napoved za soboto: Še malo sprememb.

Težek porod madžarskega zagovora

Izročeni je bil še le včeraj popoldne tik pred pričetkom razprave o naši pritožbi — Na italijansko zahtevo so Madžari svoj zagovor še v zadnjem hipu ublažili

Zeneva, 7. decembra. p. Madžarska je do zadanega trenutka odlagala izročitev svojega odgovora na jugoslovensko spomenico. V krogih madžarske delegacije je opažati silno nervoznost in čim bolj se je bližala razprava o jugoslovenski pritožbi, tem bolj pesimistično razpoloženje je bilo v njenih vrstah. Danes se je izvedelo, da je prišlo do ostrega spora med madžarskim zunanjim ministrom Kanyo in italijanskim delegatom baronom Aloisijem. Italijanski delegat je zahteval, naj Madžari popravijo svoj odgovor in ga do skrajnosti omilijo, da ne bi še bolj poslabšali položaja za Madžarsko. Kanya se je sprva temu protivil, toda, ko je uvidel, kakšen je položaj za Madžare, se je tej želji naposled vdal.

Madžarski odgovor je bil izročeni šele danes popoldne, tik pred pričetkom seje sveta Društva narodov. Odgovor obsega 30 tipkanih strani in se bavi v glavnem s pravno stranjo zadeve. Madžarska vlada v svojem odgovoru priznava, da so morda nekateri organi oblasti podpirali teroriste, toda to se je baje godilo brez njene vednosti. V svojem odgovoru zagotavlja, da bodo vsi ti uradni pozvani na odgovor ter v primeru krivde najstrožje kaznovani.

Brezuspešna intervencija italijanskega delegata pri ministru Titulescu

Zeneva, 7. decembra. p. Snoč ob 9. je do cela nepričakovano posetil rumunskega zunanjega ministra Titulesca italijanski delegat baron Aloisi in ostal z njim v razgovoru nad eno uro. Kakor se izve, je italijanski delegat pri tej priliki izrazil željo, naj bi Mala antanta vsaj nekoliko omilila svoje stališče glede jugoslovenske pritožbe. Titulescu je odklonil to zahtevo z izjavo, da zastopa Mala antanta interese miru in da ne bo očitala Madžarski ničesar, kar ni resnično in dokazano.

Tudi Kanya brez uspeha pri Lavalu

Zeneva, 7. decembra. p. Danes ob 11. je madžarski zunanji minister Kanya posetil Laval in ostal pri njem nad pol ure. Interventiral je pri Lavalu, naj bi vplival na Malo antanto, da bi omilila svoje stališče, kar pa je Laval odklonil. Opoldne je priredil Laval kosilo na čast zunanjim ministrom Male antante in Balkanske zveze.

Vesti o blokadi Madžarske

Zeneva, 7. decembra. č. Zenevski listi objavljajo vest DNB, da bodo države Male antante zaprle meje proti Madžarski. Ta vest je v krogih Društva narodov napravila globok vtis iz nje sklepajo, da so države Male antante, zlasti Jugoslavija, odločene, da vztrajajo na dosedanjem potu in da napravijo konec mednarodnemu terorizmu kot sredstvu madžarske revizionistične politike. V mednarodnih krogih smatrajo ta korak Jugoslavije kot razumljiv in upravičen ukrep.

DIABETIČARJEM

pomaga zraven insulina in dijetne pitje »Rogaške slatine« Donat

Vprašajte Vašega zdravnika!

Perčec odpotoval v Italijo

Beograd, 7. decembra. d. »Politika« je objavila daljše poročilo o bivanju terorista Perčeca na Madžarskem. Perčec se je še do 30. novembra mudil na madžarskem ozemlju ter se skrivaj deloma v Subotiču, deloma v Oedenburgu. Na njegovih potih iz Subotiča v Oedenburg ga je vselej spremljal subotički podprefekt. V Oedenburgu je Perčec stanoval na prefekturi. Neka dne je bil sam v mestu ter je v neki banki dvignil 50.000 pengö. Perčec si je sedaj pustil rasti brado in nosi očala, da bi ga tako ne bilo lahko spoznati. Dne 30. novembra je v spremstvu podprefekta odpotoval v Budimpešto.

Beograd, 7. decembra. č. Mednarodni terorist Perčec je včeraj zapustil Madžarsko ter s pomočjo madžarskih oblasti prešel na avstrjski teritorij, kjer so mu izkazali nič manjšo pozornost, kakor v Madžarski. Perčec je nato odpotoval v Italijo. Dosedaj se je skrivaj na Madžarskem ter je skupno z madžarskimi oblastmi uničeval vse sledove, ki bi mogli katerikoli policiji ali mednarodni anketi nuditi pravo sliko delovanja teroristov in pomoči, ki so jo uživali od madžarskih oblasti. Vse to se je zgodilo seveda samo zato, da se Madžarska ne bi znašla v neugodni situaciji, zlasti, ker so nekateri jugoslovenski in češkoslovaški listi objavili celo detalje o kretanju Perčeca na Madžarskem po marseškem atentatu. Kakor se doznava, bodo Perčeca začasno nastanili v Južni Italiji.

Eksplodija na angleškem parniku

London, 7. decembra. AA. Na britanskem parniku »City of Paris«, ki ima 10.900 ton in ki je namenjen v Anwers, se je pripetila v strojnem oddelku eksplozija. Ob tej priliki sta našla smrt tretji možnjak in eden izmed strojnikov.

Naše represalije proti madžarskim državljanom

Koliko je resnice na najnovejši madžarski kampanji proti naši državi

Beograd, 7. decembra. č. Ker manjkajo službeni madžarski propagandni drugi argumenti, da bi odvratili pozornost mednarodne javnosti od jugoslovenske obtožbe, razširjajo razne izmišljene vesti o represalijah, ki jih baje izvaja Jugoslavija proti madžarskim državljanom. Te vesti so objavili tudi listi »Times«, »Daily Telegraph« in »Daily Mail« in še nekateri drugi časopisi. V njih se trdi, da jugoslovenska vlada preganja madžarski element, oziroma da Jugoslavija nastopa proti madžarski narodni manjšini.

Stvar je naslednja: Jugoslovenske oblasti izganjajo z ozemlja kraljevine Jugoslavije samo one madžarske državljane, ki nimajo v redu svojih dokumentov ali so njihovi potni listi že potekli, ali pa take, ki so se na katerikoli način pregrešili proti jugoslovenskim zakonom. Nikoli pa ni bilo nobenih represalij proti jugoslovenskim državljanom madžarske narodnosti. Oni niso dali nobenega povoda za to, tem manj, ker so obsodili rovarjenje današnjega madžarskega režima proti Jugoslaviji. Madžari bi pač radi prikazali svetu, kakor da je Jugoslavija v stalni nervoznosti, da hoče prekiniti diplomatske odnose z Madžarsko itd. Toda Jugoslavija je popolnoma mirna in čaka z mirno vestjo in dostojanstveno na odločitev Društva narodov. V ostalem te madžarske metode nikogar niso presenetile v mednarodnem svetu. Kakor je Madžarska poskušala, da jugoslovenskim zastopnikom v Budimpešti ob priliki njihovih korakov dokaže, da ni na Madžarskem nobenih teroristov, tako hoče tudi sedaj preko radija in z razširjanjem lažnih vestí po telefonu in brzojavah dokazati nedolžnost Madžarske. Te madžarske metode pa so že dovolj znane mednarodnemu svetu ter jim tudi nihče več ne veruje.

Budimpešta, 5. decembra. w. Iz Jugoslavije izgnane madžarske državljane zbiraio sedaj polagoma v Budimpešti, odkoder jih bo notranje ministrstvo po enotnem načrtu razdelilo na deželo. V pretekli noči so pri-

speli po časopisnih vesteh na razne kolodvorce v Budimpešti trije posebni vlaki s 900 izgnanci. Za prvo silo so jih spravili pod streho v ljudskem domu, v azilu za brezposelne in po nekaterih izpraznjenih solskih poslopih.

Izgon naših državljanov iz Madžarske

Novi Sad, 7. decembra. p. Zadnje dni prihajajo dan za dnem transporti iz Madžarske izgnanih jugoslovenskih državljanov. Madžarske oblasti so postopale pri tem skrajno brezobzirno. Pozvani so bili enostavno na policijo, kjer so jim sporočili, da bodo izgnani. Nato jih niso več izpustili, marveč takoj odpravili na mejo. Med njimi je mnogo trgovcev, ki so morali pustiti svoje trgovine brez vsakega nadzorstva. Šele, ko so prišli na naše ozemlje, so izvedeli od svojih prijateljev, da so jim trgovine izročili in jih tako materialno popolnoma uničili. Gre za milijonska premoženja.

Izpopolnjen odbor nogometnega saveza

Beograd, 7. decembra. AA. Na izpraznjena mesta v jugoslovenskem nogometnem savezu so z odlokom ministra za telesno vzgojo prebivalstva imenovani: Za tajnika za notranje zadeve g. Hamid Filipović, profesor trgovske akademije, za člana odbora pa g. Milko Vizjak, pehotni kapetan I. klase. Sreten Jevtić, upravnik glavne poštno-brzojavne delavnice in Fedor Bukovac, uradnik generalnega ravnanstva državnih železnic — vsi iz Beograda.

Šibenik, 7. decembra. n. Komisar vesleškega saveza dr. Dekaris je sklical glavno skupščino saveza za 23. decembra v Šibenik.

ŽIVAJMO JUGOSLAVIJO

Norveške domače in pat. Zlatorog **smučiči** norveška in domača **oprema** prvovrstni smučarski **čevlji** VELIKA IZBIRA ZMERNE CENE STROKOVNA POSTREŽBA **A. GOREC** d. o. o. LJUBLJANA, Tyrševa c. 1 (poleg nebotičnika)

Naši kraji in ljudje

Vsredzavni evarhistični kongres v Ljubljani

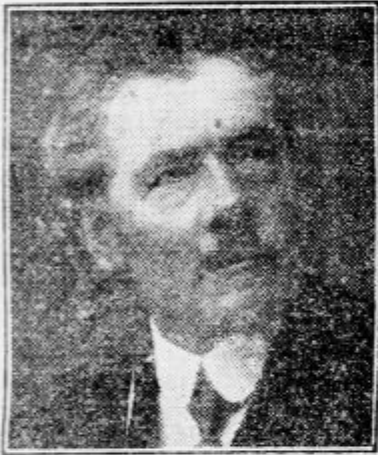
Ljubljana, 7. decembra. Prihodnje leto bomo imeli v Ljubljani vsredzavni evarhistični kongres. To bo druga tako velika verska manifestacija v Jugoslaviji. Kakor je še v spominu, je bil prvi vsredzavni evarhistični kongres pred devetimi leti v Zagrebu. Pripravljali odbor v Ljubljani nas je naprosil za objavo naslednjega obvestila:

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman kot domačin in krški škof dr. Josip Srebrnič kot predsednik nacionalnega stalnega odbora za prireditve evarhističnih kongresov, sta izdala oklic na vse katoliške vernike Jugoslavije, s katerim vabita na II. vsredzavni evarhistični kongres, ki se bo v dneh 28., 29. in 30. junija 1935 vršil v Ljubljani. Kongres bo strogo verska prireditve, ki naj poglobi v jugoslovenskih katoličanih vero v Evarhistijo. Na stanovskih zborovanjih, ki se bodo ob tej priliki vršila, bodo na sporedu vsa aktualna vprašanja sodobnosti. Po že doslej vidnem zanimanju bo udeležba na kongresu izredno številna, zlasti tudi iz južnih predelov naše države. V Ljubljani posluša obširen pripravljani odbor, ki mu načeljuje odvetnik dr. Stanko Zitko.

60 letnica zaslužnega javnega delavca

Loža, 7. decembra. Dne 4. t. m. je praznoval predsednik mestne občine Loža g. Franjo Škrbec 60letnico rojstva. Na večer poprej sta prijubljenemu in uglednemu slavljencu priredila mestna godba in pevski kvintet lepo podoknico.

Jubilant je po rodu iz Lože, kjer mu je bil oče ugleden krojač in posestnik. Tudi Franjo se je posvetil krojaški obrti. Kot pomočnik je dalje čas opravljal svoj poklic v Ljubljani in na Dunaju. Ko se je osamosvojil, se je vrnil v Ložo ter odprl lastno delavnico. Kot soliden in dober obrtnik je kmalu zaslovel daleč na okoliš. S pridnostjo se je gospodarsko tako opomogel, da si je zgradil lepo enonadstropno hišo, v kateri si je uredil moderno krojaško delavnico.

Za družico si je izbral skrbno gospo Marijo, rojeno Vivodovo iz čislane loške rodbine. Iz tega srečnega zakona se mu je rodilo 13 otrok, ki jih je vse vzgojil v strogo poročni in v lepih življenjskih pozicijah.

Tudi naš slavljenc je zaradi svoje neomajne narodne zavesti okusil pod bivoš Avstrijo krutost cesarskih oblastev. Leta 1914. je bil izvoljen za loškega župana in je doslej obdržal to važno in odgovorno funkcijo. Zaradi svojega nesebičnega delovanja si je pridobil za našo mestno občino neveljnih zaslug. Kot predsednik Oplešvalnega društva je dal mnogo pobud za opešanje mesta. Za časa njegovega župovanja je dobil Lož elektriko, kanalizacijo, občinski dom in druge naprave. Kot zvest somišljenik JNS vztrajno deluje za razmah stranke. Je tudi agilen član Sokola, mestne loške godbe in gasilnega društva, ki jih tudi podpira s svojo darežljivo roko. Prav tako mu je pri srcu jamsko društvo, da bo moglo čim prej za javnost odpreti Križno jamo, ki bo gotovo privabila številne tujce. Dalje je predsednik Obrtne zadruge, član cestnega odbora in Hranilnice, ki si je prav po njegovem prizadevanju pridobila lep razmah.

Naj bo vnetemu delavcu za blagor našega mesta naklonjenih še mnogo, mnogo let!

Nekaj besed o ustanovitelju slovenske stenografije

Ljubljana, 7. decembra. Ze Rimljanom so visoko cenili stenografijo. Rimski cesarji so sami znali stenografirati. Znano je, da je cesar Tit tekmoval s svojim dvornim stenografom. Cesar Avgust je povzdignil stenografijo v umetnost in poučevali so jo v 300 šolah.

Kakšna je bila stenografija v dobi pr. Kristusom in po njem? Za vsako besedo je bil poseben znak. Kdor je hotel biti brzopivec, si je moral zapomniti do 13.000 znakov. Za naše pojme in naš čas nekaj neverjetnega. Učili pa so se marljivo in brzopiscev je bilo mnogo. Izumitelj te pisave je bil Mark Tulij Tiron, suženj slavne govornika Cicerona. S svojim izumom se je proslavil in njegov gospodar ga je osvobodil. Pisava se je po njem imenovala Tironove note. Vse rimsko cesarstvo ga je slavilo in vpoštevalo.

Mi smo srečnejši. Ni se nam treba učiti 13.000 znakov, ker imamo praktično in lahko priučljivo stenografijo. Komu moramo biti hvaležni zanjo? Niti ne vprašamo se, kdo je dovršil to lepo in prepotrebno umetnost.

Stenografijo, ki jo danes uporabljamo, je sestavil g. Fran Novak, gimnazijski direktor v pokopju. Spisal je učno knjigo »Slovensko stenografijo«, I. in II. del, in »Samoznake«. Njemu moramo biti hvaležni, da imamo tudi Slovenci svojo stenografijo.

Fran Novak se je rodil L. 1856. v Mengšu. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, jezikovne študije pa je dovršil na Dunaju. Bil je domači učitelj pri baronu Schleichu na Dunaju in nekaj časa tudi na Poljskem. Po dovršenem študiju je poučeval v Terzidanovnu na Dunaju. Nato je bil dve leti vzgojitelj na Dunaju v družini Vetterov. Ker ga je veselil pouk v šoli in si je zaže-

lel domače zemlje, je prišel v Ljubljano L. 1886. na gimnazijo in še isto leto poučeval stenografijo. L. 1890. je bil premeščen v Novo mesto. Tu je poučeval nemško stenografijo. Prišel je sestavljati slovensko stenografijo in jo v šolskem letu 1893-1894 že poučeval. V šolskem izveščju novomeške gimnazije L. 1894. je objavil »Samoznake in okrajšave v slovenski stenografiji«. Istega leta je prišel v Kranj. V izveščju kranjske gimnazije je L. 1896. in L. 1897. objavil debatno pismo Ves čas je neumorno proučeval jezik ter pilil in popravil stenografski sistem. L. 1900. se je vrnil v Ljubljano in izdal sam učno knjigo

»Slovensko stenografijo«. I. del, korespondenčno pismo. Danes uporabljamo že četrto izdajo te prepotrebne in izvrstno prirejane knjige. L. 1891. je sledila »Slovenska stenografija«, II. del, debatno pismo. Tudi ta je doživela še drugo izdajo.

Novakova zasluga je, da imamo Slovenci znanstveno poglobljeno, temeljito in zelo praktično stenografijo.

Naj h koncu še pripomnimo, da bo v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne ustanovni občni zbor Slovenskega stenografskega društva v Trgovski akademiji na Blewiesovi cesti. Vabljeni so vsi stenografi in prijatelji stenografije!

Milijoni Karoline Prahove

ne bodo prišli v Slovenijo — Upanje na dedščino ima samo njen brat, ki živi v Gradcu

Hrastnik, 7. decembra. Ko je hrastniški dopisnik »Jutra« nedavno romal na Oplenec, se je oglasil v Beogradu, da bi ugotovil sorodstvo med revnimi Prahi v Sloveniji z milijonarko Karolino Prahovo, ki je zapustila milijone jeruzalemskim samostanom. Prve vesti o milijonski zapuščini nekdanje Aleksandrinke je objavila, kakor znano, beogradska »Politika«, večkrat pa je o njej poročalo tudi »Jutra«. Dopisnik se je zglasil v uredništvu »Politike«, da bi si ogledal originalne slike Prahove, ki so bile priobčene. V arhivu, ki mu ga je uslužbo razkazal urednik g. Vladimir Dedier, pa so imeli samo ključke. Dopisnik je v uredništvu »Politike« naposled izvedel, da se bavi z zapuščino Prahove beogradski odvetnik dr. Mladenko Horvat. Pri njem je potem dobil točne podatke o pokolenju milijonarko Prahove, ki pa še ni umrla, temveč še živi v nekem samostanu v Jeruzalemu.

Hrastniški Prahoivi so domnevali, da je milijonarka identična s njihovo teto, ki se je rodila leta 1862. v Sv. Križu pri Kostanjevici ter bila krščena na ime Marije. Mislili so, da se je pozneje po zgledu drugih Aleksandriak prekrstila v Karolino. Temu pa ni tako. Milijonarka se je rodila leta 1863. v Kostanjevici in je njeno pravo ime Karolina. Njen najstariji sorodnik je brat Jože, ki živi kot krojač že dolga leta v Gradcu in je avstrijski državljan. Tega graškega krojača zastopa sedaj beogradski

odvetnik dr. Horvat. Odvetnik ima razne dokumente milijonarko in svojega klienta Jožeta Praha.

O teh ugotovitvah je dopisnik obvestil takoj branjevca Stevanovića, ki preživlja že blizu osem let malo Angelino, o kateri so domnevali, da je v krvnem sorodstvu z bogato Aleksandrinko. Angelina je učenka 4. razreda osnovne šole, in upravitelj te šole, ki je prisostvoval razgovoru našega dopisnika z njenim rednikom Stevanovićem, se je o njej najpohvalneje izražal. G. Stevanoviću je naš dopisnik izročil tudi toliko iskani krstni list rejenke Angeline. Stevanović, ki je ugleden in inteligenten mož, star preko 60 let, bivši narednik, ki se je udeležil vseh vojn, se je takoj vdal v usodo, da je izgubljena milijonska dedščina. Zatrjeval je našemu dopisniku, da bo tudi v bodoče skrbel za svojo rejenko. Pravil je, da jo bo poslal v gimnazijo in da ji bo potem, če bo pridna, izročil svoje malo posestvo, ki ga ima nekje v Sumadiji.

Prahoivi v Hrastniku so bili sprva seveda razočarani, potem pa zadovoljni, da je zadeva vendarle razčiščena. Prišli so do spoznanja, da se bodo morali tudi poslej kakor doslej zanašati le na uspehe svojih rok. Našemu dopisniku so zelo hvaležni, ker se je toliko brigal za zamotano zapuščinsko zadevo in jo naposled tudi pojasnil.

SIEMENS PRODAJA TUDI NA OBROKE!

Radio Telefunken

aparate iz prve roke v lastni prodajalni TELEFUNKEN „MARSCHALL“ super sprejemalec za vse valovne dolžine s fading kompenzatorjem Din 6.200.

Jugoslavensko Siemens d. d. LJUBLJANA, Tyrševa cesta 1a-II. Zastopnik za Maribor: Radio Starkel, Trg Svobode

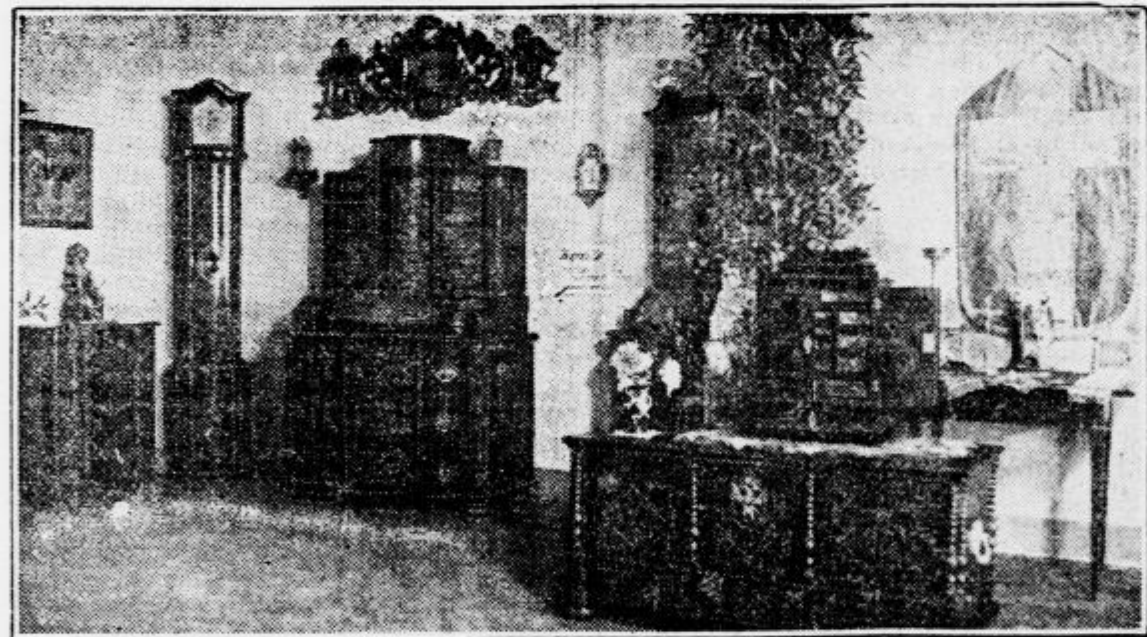

Z obrtniške razstave v Ljubljani

Ljubljanski obrtniki razstavljajo na svoji razstavi na Mestnem trgu izdelke, ki po vsej pravici zbujujo splošno pozornost. Naši domači obrtniki so svoje izdelke izpopolnili in spravili na tako višino, da se morejo glede kvalitete meriti s vsakim inozemskim podobnim blagom. Seveda je bilo to mogoče le s marljivim

delom, kar so pospešile številne javne in zasebne gradnje poslopj, ki so jih docela opremlili s izdelki domačih obrtnikov.

Tako je na obrtniški razstavi poleg običajnih obrtnih izdelkov videti tudi lepe umetno - obrtne izdelke finega okusa in izdelave. Naši obrtniki morejo biti na svojo razstavo po pravici ponosni.

Baročna oprema s bogatimi vložki, dokaz visoko stopnje našega mizarstva.

Zbirka stolov, starih majolik, strelj, blagajn in starinskega okovja iz zbirke gosp. Sadnikarja v Kamniku

Čuden pogreb

Prejeli smo: V listu »Jutra« z dne 11. novembra 1934. št. 260, ste priobčili na tretji strani v 5 stolpcu pod naslovom »Čuden pogreb« do pis iz Strazišče z dne 10. novembra 1934, katerem poročate, da vaščani zamenjajo ubijajo, zakaj je župnik pok. Stajnerju Jakobu odrekli cerkveni pokop, saj o bolehnem možu, ki je v miru živel s svojimi sosedi, ni bilo slišati nikoli nič slabega. Nekateri domnevaajo, da baje zato, ker je živel s

postrežnico. Je pa to malo verjetno, saj se mora zdeti tak razlog za vedno bolehnega moža, ki je nad eno leto dni preležal v postelji, vsakomur smešen. Nekoga je vendar moral imeti, da mu je postregel. Naj bo kakorkoli; takšno postopanje ne kaže krščanske ljubezni do bližnjega. Ne pravilo zastoj: vera peša.

V smislu čl. 26 in sl. zakona o tisku Vas pozivam, da priobčite v prvi ali drugi prihodnji številki lista »Jutra«, najkasneje v dveh dneh sledeči popravek: Ni resnično, da so vaščani zamenj ubijali, zakaj sem

pokojnemu odrekli cerkveni pokop, ampak je bilo vsej javnosti znano, da so obstojali tehtni razlogi, zaradi katerih sem moral po cerkvenih predpisih pokojnemu Stajnerju Jakobu odrekli cerkveni pokop. Ni resnično, da bi tako moje postopanje ne kazalo krščanske ljubezni do bližnjega, ali da bi s tem v zvezi vera pešala. Nasprotno je res, da sem se ravnal po cerkvenih predpisih ter se mi pomanjkanje ljubezni do bližnjega ne more očitati, kakor tudi ne, da bi bil s tem povzročil pešanje vere.

Strazišče, dne 5. decembra 1934.

Alojzij Sarec, župnik v Smartnem pri Kranju.

Neprekosljiva dobrota! Za mlečno čokolado Mlekita se uporabljajo le plemenita polna in dozorela zrna kakaosa, neposredno mleko in začimbe, ki se jim glede dobrote ne da oporekati. Nobena druga čokolada ni pripravljena s toliko ljubeznijo kakor mlečna čokolada Mlekita.

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

Razstava št. Bakovića

Ljubljana, 7. decembra.

Za prirejanje likovnih razstav je bila Ljubljana do nedavna precej tesna. Pred meseci pa je Fotoklub odkril za razstavne namene prav prikladno bivšo Hedžetovo manufakturno veletrgovino v Franciškanški ulici, ki ima za vsa tri nadstropja skupno široko zgornjo ložo. Imenitni pa so tudi prostori v Suttnerjevi hiši na Mestnem trgu, kjer je pravkar obrtna razstava. Moderna trgovska hiša, v kakršno so jo prezidali pred večimi leti iz stare baročne stavbe, arhitektonsko prav nič ne spada v starinsko okolje trga, ki ga močno kazni smrtni greh, ki pa je bil storjen s privoljenjem mestnega gradbenega urada, bi pa bil deloma odpuščeno, ko bi mogli hčo obdržati za razstavne namene.

Poročenka iz Vrlike

Tako imamo sedaj hkrati poleg umetniškega paviljona v Tivoliju še dvoje prav odličnih razstavnih prostorov sredi mesta in razstavljalci niso več odvisni le od prostih terminov v umetniškem paviljonu.

Profesor splitske obrtne šole, slikar Stefan Baković si je za svojo razstavo izbral spodnje nadstropje v Hedžetovi hiši. Morda zato, ker ima ta čas v paviljonu Atena razstavo jaslic ali pa, ker je tu cenejša.

Okrog 100 slik, večinoma v olju, prikazuje poleg nekaterih pokrajnih ljudi iz Dalmacije in Primorja v živopisanih narodnih oblačilih, ki prav zgovorno pričajo o mnogem bogastvu naše folklorne, prav tako pa tudi v zmislu in fantaziji našega ljudstva za kraj, izbiro okrasnih kamnov in kovin, pa tudi za harmonično izbiro barv.

Slikar Baković je ves zaverovan v to narodno blago, v te narodne svetlinje. Ta njegova ljubezen do teh stvari je tolikšna,

Arija iz Trubadurja

ki jo Vaš sosed igra na pokvarjenem gramofonu, Vas gotovo moti pri poslu. Ali Vas ne moti tudi Vaš KAŠELJ?

Jejte **Bronhi** bonbone pa ne boste kašljali!

Kašelj manjši ali večji

Bronhi uspešno prepreči!

IZDELEK »UNION«, ZAGREB

da obleče model v narodno oblačilo tudi takrat, kadar mu gre zgoj za portret.

Barvna prelest naših narodnih oblačil, njihova močna dekorativnost in ornamenatnost uporabljenih motivov na tkaninah in okrajsjih bi zapeljala marsikaterega slikarja in ga priklenila nase. To vse je hrana za barv žejne oči, zaverovanost v domače delo, naš narod in njegove prednike, ki govorijo iz njega.

Meščanka iz Sinja

Z tega srečja moramo gledati vse Bakovićeve podobe. Saj je na pogled jasno, da ni v njih nikakih problemov, nobene filozofije in jam tudi v pogledu idejnih zasnov ne vem vzorov. V vsem hočejo biti le izraz slikarjevega dojemanja, občudovanja in občalovanja vsega pristno narodnega v njegovi oči domovini. Njegovim likom je vselej videti značilnost prebivalcev območjskih kamenitih pokrajin in so prav nazorno upodobljeni.

Tehnično govori iz večine podob uplih profesorja s praške akademije Vlaho Bukovca. Podoben, le postopnejši način uporablja tudi razstavljalec. Nekateri spominjajo po tonu na alabo ohranjene podobe poznejše renesance, ko je bila dobra slikarska tehnika že v razkroju. Nekaj pa jih kaže svojevrsten način izražanja in ta se mi zdi najboljši. Njegova značilnost je krepka tehnika brez cizeliranja okrog podrobnosti, topli toni in v zamahu podan motiv. Ta pot se mi zdi edina, po kateri bi mogel Baković še naprej z možnostmi svojega izražanja, kajti po Bukovčevu se je že ta sam izpovedal.

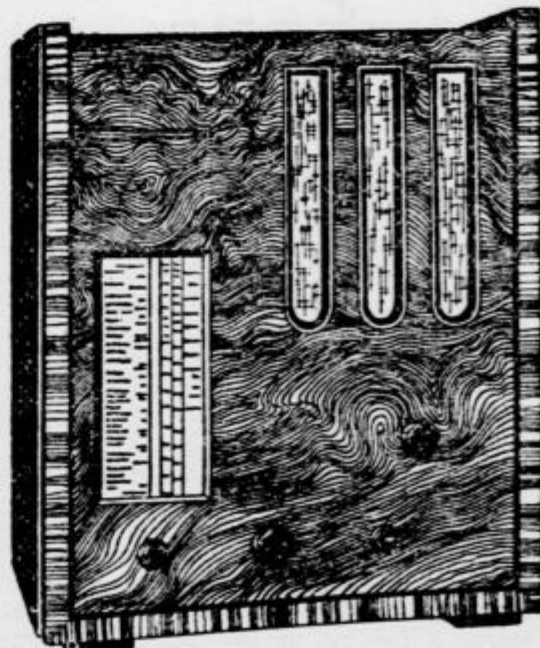
Ogled razstave je obiskovalcem priporočati predvsem zato, da spoznajo to ljudstvo našega naroda in njegove folklorne značilnosti, ki so vdihovale slikarja Stefana Bakovića in ga bodo tudi še nadalje vzpodbujale k umetniškemu ustvarjanju.

Razstava je pod pokroviteljstvom g. podbana dr. O. Pirikmajerja, odprta pa bo do 12. decembra. C. A.

„Rad bi kupil radio aparat

pa imam istosmerni tok; kot pa slišim vsak dan, bomo imeli izmenični tok. Zato moram čakati

Kupite zato takoj aparat ORION SUPER 403

Ta je idealen za vse toke. Sedaj ga priklopite na istosmerni tok. Ko dobite izmeničnega, je treba v aparatu prestaviti le vijak, pa je aparat urejen za izmenični tok.

Aparat Orion Super 403 je delan za vse toke, za vse valove in za vse postaje. Zahtevajte takoj, da Vam ga predvaja

„RADIO“, reg. zadr. z o. z. v Ljubljani

Miklošičeva cesta 7

Zbor pevskih delegatov

Živahen potek X. kongresa JPS v Beogradu

X. kongres Južnoslovenskega pevaškega Saveza je bil v nedeljo 25. p. m. v dvorani glasben. društva »Stankovič«. Večina včlanjenih društev je delegirala svoje delegate, ki so na kongres prispeli iz vse države. Predsedoval je senator g. dr. Vladimir Ravnihar. Po ugotovitvi sklepov je zbral ganljivo posmrtnico blagopokojnemu kralju, ki je bil pokrovitelj JPS. Udeleženci so govorili poslušali stoji, zaključili trinarčni »Slava!« ter počastili njegov spomin z enominutnim molkom. Predlog, da kongres odpošlje brzojavne pozdrave Nj. Vel. kralju Petru II., kraljevim namestnikom in ministrom prosvete, je bil soglasno z velikim odobravanjem sprejet.

Letošnji kongres Saveza bi se moral vršiti v Dubrovnu. Ker pa ministrstvo prometna ni dovolilo delegatom četrtinske vožnje, je bil preložen na nedeljo v Beogradu. Na vseh prisotnih mestih, kamor je potekala Savezna uprava, je našla popolno nerazumevanje za potrebe obstoja in napredka naše vsedravnje pevke organizacije. V nestetih intervencijah je uprava prišla do spoznanja, da se poklanja drugimi institucijami mnogo večja pozornost in se jih podpira, dočim naša pevka društva, ki niso samo vodila nacionalno zavest in bila vedno integralni del jugoslovenske ideje ter so se v umetniškem pogledu s svojimi koncertnimi nastopi doprinesla k povišanju naše glasbene kulture, niso bila deložna zaslužena upoštevanja bodisi za oprostitve taks pri koncertih, bodisi za dovolitev znižanih voženj itd. Uprava se je mnogo trudila pri Savezu in v prid posameznim pevskim društvom. Če z malim uspehom, ni to njena krivda.

O delu Saveza v minulemu letu je izšlo že v zadnji številki »Muzičkega Glasnika« obširno poročilo. Mnogo tajnikov ni poslalo poročil. Na kongresu je bilo zastopano po svojih delegatih deset žup K. tajništvo in blagajniškemu poročilo se je oglasilo mnogo govornikov, katerih refren je izvenel v obtožbo uprave, češ, da se je premele brigala in je igralo zlasti: neekspeditivnost pisarne glavnega tajnika. Največ očitkov je iznesel zastopnik Strosmaryerjeve župe v Zagrebu g. Bakašun. Posamezni delegati so tudi ostro kritizirali nedelavnost artističnega odbora. Debata o najrazličnejših zadevah v Savezu je trajala od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Nato je bilo zborovanje prekinjeno ter se je nadaljevalo ob 4. popoldne. — Savezni pevководja Svetolik Paščan je najprej pojasnil, kakšno stališče naj zavzamejo posamezna društva v pogledu plačevanja avtorskih tantiem. Naglasil je, da je večina jugoslovenskih skladateljev združena v UJMI, ki ima edino pravico obstoja in je priznana od ministrstva prosvete. Upravni odbor je po posameznih svojih članih odgovarjal in se

opravičeval na izmečne očitke vpraševal ter od kongresa prejel soglasno razrešnico. Nato se je vnela burna in ostra debata glede določila letne članarine včlanjenih društev v savezno blagajno. Ugotovilo se je, da ima organizacija še odpre precejšen dolg, ki ga je nujno treba pokriti. V ta namen je bilo podano več predlogov: 1. Vsako savezno društvo naj plača že določeni letni prispevek po gotovi lestvici, tako kot lani in sicer naj bi dobil Savez 75% a župe pa 25%. Predlog drugi. Vsako društvo naj plača od vsakega člana in članice Savezu in župi po 1 Din na mesec (v tem primeru bi znašala letna članarina n. pr. za Glasbeno Matico 1440 Din, za Ljubljansk Zvon 960 Din); teh dajatev bi pač sploh nobeno društvo ne zmoglo. Obema predlogoma je večina delegatov nasprotovala ter povdarjala siromašno finančno stanje vseh naših pevskih edinic, katerih koncerti in prireditve so deficitne, mecenov podpornikov pa nimajo. Se manj bi bilo mogoče izterjati mesečne prispevke od izvršujočih članov, ki itak v svojem prostem času žrtvujejo mnogo za napredek posameznih društev. Slednji se je kongres odločil, da naj za čas od 1. januarja do 1. julija 1935 do prihodnjega kongresa ostane članarina lanskega, da pa za to polletje se vsako društvo za kritje Saveznega deficita nakaže še 25 Din. Po dolgotrajni debati je bil ta predlog z neznamo večino sprejet. Slovenska delegata za Hubadovo župo g. skladatelj Zorko Prelovec in zastopnik Ispavčeve župe Franc Mordej sta glasovala proti predlogu.

Savez namerava prihodnje leto v Beogradu velik pevski festival. Kongres je dalje priznal Savezno odlikovanje zaslužnim članom Strosmaryerjeve župe v Zagrebu in Narodno glasbenega železničarskega društva v Mariboru. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor: Smonič, general v pokloju, predsednik, Mlačinovič I., podpredsednik, Sokolovič II. podpredsednik, Paščan I. nevodja, Manojlovič II. pevovodja, v odbor pa še dr. Rapotec in Bakašun. Dosedanja predsednik in podpredsednik Saveza dr. Vladimir Ravnihar in Bogdanovič Miha sta bila soglasno izvoljena za častna člana Saveza. V artističnem odboru bodo odšli Vuk Dragović, Bajšanski, Hubad, Papanopolu, Prelovec, dr. Kiš, dr. Zganec. Pri slučajnostih so sprožili predlog, naj Savez razpiše nagrade za vokalno skladbo v počestitev blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Udeležitelja. Svetolik Paščan je poklonil Savezu svojemu novo skladbo »Opelo« Kongres je še to in o razmotrival, kar b. bilo v prosep državnje pevke organizacije, sestavljen je tudi resolucija za vse važne ukrepe. Posebno odposlanstvo jo je izročilo v ponedeljek dopoldne ministru prosvete. Kongres je bil zaključen zvečer ob 9.

Ob desetletnici šmarskega sreza:

Nekaj razvojne zgodovine

Letos je minilo deset let, odkar je bil iz delov celjskega, ptujskega in brežiškega okrajnega glavarstva ustvarjen šmarski srez. Kakor je že mlad in zelo prostran, je naš javnosti morda najmanj znan. Nedavno smo objavili prigodni članek ob desetletnici, sledile bodo še nekatere podobnosti o življenju šmarskega sreza.

Ze takoj v pričetku ustvarjanja novega šmarskega sreza pred 10 leti so se pojavile nekatere težave. Vprašanje je nastalo, kje naj bo sedež sreza. Pravega naravnega centra za celi srez ni bilo, zlasti ne za kozjanski središčni okraj, ki je snloh no svoji leti takšen, da zanj ni mogoče najti primerne središča. Saj tudi dotlej pod ego do brežiškega okr. glavarstva njegovim potrebam v pogledu sedeža ni bilo zadoščeno, Brežice so bile za pretežni del okraja preoddeljen center. Po dolgih razpravah sem in tja v katerih sta trg Šmarje in zdravilišče Rog. Slatina igrala glavno vlogo v odločitvi o sedežu sreza, je končno prevladalo Šmarje in so se tam nastanili uradi sreskega načelstva, prvotno v privatni hiši, ki pa je bila pozneje kupljena kot uradno poslopje. Kot bivši vodja sreskega načelstva sta narodu najbolj živo ostala v spominu gg. dr. France Hrastovec, današnji sreski načelnik v Slovenjgradu, ter dr. Herbert Kartm, danes sreski načelnik v Dol. Lendavi, dočim sedanj sreski načelnik g. dr. Maraz uživa splošne in nedeljene simpatije naroda zaradi svoje umerjenosti, razumevanja narodnih potreb, ljudomilosti; pa tudi odločnosti v zastopanju državnih interesov ter gospodarskega napredka prebivalstva v srezu. Z zanimanjem, ki ni in ne more biti zgolj izraz izvrševanja službenih dolžnosti, zasleduje sedanj g. sreski načelnik vse dogodke v srezu bodisi na političnem, gospodarskem, socialnem ali kulturnem polju. Za-

nima ga vsaka najmanjša stvar, in z odločnostjo ter preudarnostjo zastavi vedno vse svoj vpliv povsod tam, kjer vidi, da bi to ali ono bilo koristno za interese naroda v srezu. Z budnim očesom zasleduje zlasti razvoj prometnih sredstev v srezu, vprašanje preskrbe najrevnejših v srezu z delom in potrebno prehrano, vprašanje podviga zdravstvenih prilik v srezu, pospeševanja kmetijstva in drugih panog narodnega gospodarstva itd.

Upravno poslovanje v srezu do lanskega leta, do komasacije občin na osnovi novega občinskega zakona, ni bila lahka stvar. Saj smo imeli v srezu dotlej 62 občin, med katerimi je bila največja občina Sv. Peter pod Sv. Goro z blizu 3000 prebivalci imel pa smo tudi naravnost minijature občine s komaj krog 130 do 140 prebivalci (Brestovec, Nimno). Da takšne minijature občine s komaj 30 do 40 davkoplačevalci ne bi mogle biti kos velikim nalogom ki jih nalaga občnam novo občinski zakon v zvezi z raznimi drugimi zakoni (zakon o pospeševanju kmetijstva, cestni zakon, razni zdravstveni, vojaški itd zakoni!), je na dlani. Lokalno samoljublje je naravno pri razpravah o komasaciji igralo veliko vlogo, in ponekod se še danes niso docela sprijaznili z novim položajem, v katerem imamo mesto prejšnjih 62 samo 16 občin, ki so po izjavah merodajnih krogov pri upravnih oblastih skoraj vse močno življensko sposobne in bodo, vsaj po večini, kos velikim

Vzpon dveh naših dijakov na švicarske vrhove

Prvi del potopisa o svojevratnem alpinškem rekordu dveh naših 17letnikov smo objavili nedavno, drugi del objavljamo v naslednjem, konec pa pride na vrsto v nedeljo.

Na Breithorn in Castorja

Dne 15. avgusta dopoldne naju je iznenadilo krasno vreme in Matterhorn se je svetlil v svojem biernem plašču.

Težilo je namu nekoliko, da niva v Matterhornovi koči, toda tolažila sva se, da nar dni itak nihče ne bo prišel na vrh. V vselem razpoloženju sva jo mahnila na Breithorn. Pot je sploščena ista kakor na Matterhorn. Šele po dobri uri hoje, za zadno okrepčevalnico, se pot odcepi na levo in se vije polozoma v hrib; onstran deročega potoka ki tvori številne slapove in brzice, se strmina nekoliko poveča. Kmalu sva prišla na skalovit teren, ki ga mogoče s vi v pot ki prihaja izpod ledenika tu in tam se pojavja sredi ekolo-vite paševne markacije: več kamnov zlo-ženih drug vrh drugega v obliki piramide. Kmalu za prvimi snežiščem sva prišla do Ganderer Hütte (3020 m).

Med potje sva se seznanila z nekim Nemcem ki je tudi nameraval iti na Breithorn, pa je bil sam. Zato je z veseljem sprejel našino vabilo da se nama priključi. V koči smo nekaj zažili nato pa šli dalje. Po enourni hoji preko velikega snežišča smo bili na glavni postojanki za turo na

Breithorn (3324 m). Iz Zermatta do tja sva potrebovala 5 ur. Na južni strani krasi kočo ogromen napis »Dux«; je namreč italijanska. Poleg koče slapola na visokem drozu italijanska trobojnica. V koči smo našli na veliko ekipino karabinierjev, ki se tukaj stalno smučajo. Pršje je tako fin, kakor za mi niti pozimi nimamo. Kar je še ostalo popoldneva, smo se sila prijetno solnčili. Niti enega oblaka ni bilo ves dan na nebu. S karabinierji smo se pozovarjali v naši srednješolski francoski hiši pa je le.

V koči so bili zvečer poleg drugih tudi štirje mladi Nemci, in zaradi njih smo se ves večer od sreča smejali: Rabili so pri večerji za rezanje kruha dolg lovski nož, ki se pa v Italiji ne sme nositi. Karabinierji so jim hoteli to povedati; ker pa niso znali nemško, Nemci pa ne italijansko, je nastal tako živahen pogovor s kretanjami, da smo se nasmejali do solz.

Drugo jutro smo vstali ob 5. (16. VIII.). Spet niti enega oblaka na nebu in ozračje popolnoma mirno, obetal se je krasen dan. Po izdatnem zajtrku smo se navezali na vrh in odšli. Prijetno so ševlji škripali po sneženem terenu, vendar derez še nismo rabili. Ko smo brez posebnega truda prišli na sedlo poleg Malega Matterhorna, se je solnce že dvignilo izza obzorja.

Solnčno jutro med zasneženimi vrhovi učinkuje nepopisno na vsakega, ki je le

in odgovornosti polnim svojim nalogom. Da je poslovanje upravnih oblasti pri današnjem številu občin neprimerno lažje in uspešnejše, mi ni treba posebej poudarjati.

Eno bolno točko še imamo: kozjanski okraj je — kakor že omenjeno — terensko tako nesrečen, da je Šmarje kot sedež sreza zanj preoddeljeno, skoro še bolj, kakor svoj čas Brežice. Tu je po mojem prepričanju edino pravilna rešitev ta, da se da kozjanskemu sodnemu okraju izpostava (ekspozitura) sreskega načelstva, ki bo vsaj najvažnejše posle vršila v središču okraja, v Kozjem. Kozje ima že od davna svoje sresko sodišče, svoječasno davčno upravo, ki je bila v Kozjem skozi 50 let, pa je bila pred leti ob priliki reorganizacije finančne službe uknjena, smo pred 2 leti zopet priborili nazaj, in potrebna je danes tam le še izpostava sreskega načelstva. Akcija je v teku in upam, da bodo merodajne oblasti uvidevne in naklonjene zahtevi, ki ni nikakršna kaprica, ampak stvarna potreba. Naravno je pa v zvezi s tem tudi vprašanje dobrih komunikacij. O tem pa v naslednjem članku!

Nar. poslanec Vekoslav Spindler.

Gornja Radgona, — ne Radgona

Gornja Radgona, v decembru.

V »Jutru« 7. t. m. je g. A. D. kratkoma obšel na smrt naš lep obmejni trg Gornjo Radgona, na ta način, da jo je prekrstil in dekretiral, da se mora odslej na naprej nazivati »Radgona«, ne pa Gornja Radgona. V podkrepitve je navedel primer Spodnji Dravograd, češ, da pri tem kraju že opuščamo pridevnik »Spodnji«. Ali to je pač le zato, ker se zdaj železniška postaja naziva Dravograd-Meža.

Imamo pa mnogo sličnih primerov, pri katerih se krajevna imena niso spremenila. So udomaćena že stoletja in nikakor ne gre, da bi jih s potezo peresa spreminjali ali celo prekrščevali. Imamo Slovensko Bistrico, med tem čili Nemška Bistrica (Deutsch Feistritz) v Avstriji. Imamo Slovenjgradec, nemški Gradec (Graz) pa leži v Avstriji. V neposredni bližini Gornje Radgone leži grad in naselbina Gornji Cmurek na desnem bregu Mure, med tem ko leži na levem bregu avstrijski trg Cmurek (Mureck). Vključ tu mu pa ne pade nikomur na misel, da bi se kraj na naši strani moral imenovati Cmurek, ker bi imeli potem dva Cmureka na naši in avstrijski strani. Sicer pa tudi vobče znan kraj v Gornji Savinjski dolini Gornji grad nima korelativa »Spodnji« ter se od pamtiškega imenuje Gornji grad. Argumenti, ki jih navaja g. A. D., torej niso dovolj prepričevalni; primerov, kakor smo jih navedli, bi lahko podal še celo vrsto.

Mnenje tukajšnjih krajevnih činiteljev je, da je pri reševanju takih vprašanj potrebno mnogo previdnosti in temeljitosti. Rešitev vprašanja, ali naj se kako krajeno ime opusti ali prekrsti, gotovo ni enostavna reč. Pogoj za rešitev takih važnih vprašanj je izčrpano znanje lokalne zgodovine, zlasti v topografičnem pogledu. Ime Gornja Radgona nahajamo že davno prej, kakor pa ime Radgona. Ze v 10. stoletju imamo poročila, da je bil na desni strani reke Mure, in sicer na vzvišenem gričku tik reke Mure dobro utrjen grad. Na vzhodju grajskega griča je nastala sčasoma naselbina Gornja Radgona, ki se je tako imenovala po graščini. Mesto Radgona (sedaj Radkersburg) na levi strani reke Mure pa je nastalo šele kasneje. Ime »Gornja Radgona« je torej popolnoma samostojno in starejše od imena »Radkersburg«.

Nikakor ne uvidimo potrebe, da bi se morala menjavati stara zgodovinska imena ter nadomestiti s imeni, ki se dandanes veljajo za kraje, ki leže sedaj izven meja naše države. Naše obmejno prebivalstvo sreza ljutomorskega imenuje naš trg »Gornjo Radgono«, mesto Radkersburg pa »Radgono« in ga bo tako imenovalo tudi v bodoče. Ako pa bi se trg Gornja Radgona prekrstil v »Radgono«, bi imeli nenkrat vkljub državnji meji dve Radgoni, kajti slovenski živelj ne bo avstrijske Radgone nikdar imenoval »Radkersburg« ampak vedno le Radgona. Imenovanje mesta Radkersburg z imenom Radgona je tembolj utemeljeno, ker leži ob meji Prekmurja na drugi strani popolnoma v slovenskem ozemlju. Mesto obdaja pet vasi, ki so že dandanes slovenske: Potrna (Laafeld), Zetinci (Sicheldorf), Gorica (Goeritz), Dedenci (Dedenitz) in Zenkovi (Zelting). Prebivalstvo teh vasi v Avstriji, samo imenuje mesto »Radgono«, ne pa Radkersburg.

Pa tudi naša obrambna društva imajo v svojih seznamih za odtgnata slovenska ozemlja naša imena, kar je popolnoma pravilno, saj na tem ozemlju biva slovenski živelj. S prekrstitvijo pa bi direktno priznali, da onkraj meja sploh ne prebiva niti en Slovenec več. Do kakih posledic bi to privedlo, je na dlani. Pri tako važnem vprašanju, ko gre za spremembo imena, ki je vdomaćeno že stoletja in stoletja, je pač treba v prvi vrsti vprašati domačine

Skrb za izseljence

Iz delokroga Zveze izseljenskih organizacij — Najtežavnejša so posredovanja za izplačila v bankah vloženi prihrankov — Kako se godi izseljencem-povratnikom

Ljubljana, 7. decembra

Zveza izseljenskih organizacij ima poleg drugih ustanov v Zagrebu tudi svoj posredniški urad, ki šteje že osem podružnic. Ta urad ima največ dela z intervencijami za izplačilo prihrankov, ki jih imajo naši izseljenci in njihovi sorodniki vložene v raznih denarnih zavodih. Kakor znano, so naši rojaki iz tujine postali v 15 letih domov do 20 milijard dinarjev in je sedaj velik del teh prihrankov zamrznjenih v raznih denarnih zavodih, ki se branijo izplačilo po določilih zakonov o zaščiti kmetov. Mnogi izseljenci pa so tudi v tujini izgubili svoje prihranke kot žrtve nesolidnih denarnih zavodov in raznih brezvestnih sleparjev. Navječ takih sleparji je bilo izvršenih v Argentini. Naši rojaki so padli v mreže raznih agencij v Buenos Airesu, ki so prevzele od njih argentinske pesose ter jim dale nakazila na razne naše denarne zavode. Mnogo takih nakazil je bilo ponarejenih, v drugih primerih pa naši denarni zavodi denarja sploh niso prejeli, ker iz Argentine nihče ne more poslati več ko 100 pesosov na mesec. Ko so naši rojaki v Argentini prišli v stisko, so hoteli vnovič svoje prihranke, izkazalo pa se je, da so bili ogroženi.

V vprašanju repatriacije se obračajo na posredovalni urad Zveze izseljenskih organizacij v največji meri rojaki iz Južne Amerike, Avstralije, Nove Zelandije in iz Kanade. Tudi iz Severne Amerike in iz raznih evropskih držav si mnogi žele domov. Vprašanje repatriacije iz držav Južne Amerike je bilo z naredbu ministrstva socialne politike rešeno tako, da se je v enem letu lahko vrnilo 50 izseljencev brezplačno, 25 pa za polovico potnih stroškov. Te ugodnosti so bile kmalu izčrpane. Za Združene države in Kanado pa je bilo določenih in tudi takoj izčrpanih 200 brezplačnih in 100 vrnitev za polovično ceno.

Na posredovalni urad se mnogi izseljenci obračajo tudi s prošnjami, naj bi pomagal njihovim rodbinom, katerim zaradi pomanjkanja zaslužka ne morejo več pošiljati dosedanjih podpor. Izseljenci zagotavljajo, da bodo vse povrnili takoj, ko se izboljšajo njihove razmere. Tudi rodbine, ki želijo, da bi se jim očetje in sinovi vrnili iz tujine, se zatekajo k Zvezi izseljenskih organizacij. Posredovalni urad jim pomaga, kakor je pač mogoče. One, ki hočejo sami plačati vse stroške za vrnitev svojih rojakov, pošiljajo k domačim družbam, da pri njih kupijo vozovnice in da tako ves denar ostane v naši državi. Izseljencem, ki se vrnejo v domovino, pa morajo izseljenske organizacije seveda zopet urediti razne zadeve, najvažnejšo pomoč pa jim nudijo pri kolonizaciji.

Tako opravlja Zveza izseljenskih organizacij ogromno delo v korist rojakov v tujini in njihovih rodbin v domovini ter je zaradi tega umestna njena zahteva, naj bi se fond za izseljence upravljal v vseh primerih pod kontrolo in pri sodelovanju zastopnikov izseljenske zveze.

O najvažnejših izseljenskih zadevah je dal mnogo podatkov tudi izseljenski referent banke uprave ravnatelj g. F. I. N. Najprej je naglasil, da se skoraj nihče več ne izseljuje. Vsi tisti, ki potujejo sedaj čez morje, so bili že tam ter se vračajo po obiskih stare domovine. Na novo potujejo krevčemu otroci k staršem, ki so si v tujini ustvarili svoja domovja. To velja v prvi vrsti za ameriško unijo. Tudi v Kanado potujejo samo oni, ki so prišli domov na obisk in ki jemljejo s seboj v novo domovino samo žene in otroke.

Koncesionirane parobrodne družbe v Ljubljani so letos odpravile v prekomorske države ameriške unije in Kanade samo 291 oseb. To je zelo malo v primeri s prejšnjimi leti. Tako n. pr. je šlo iz Ljubljane leta 1926. preko 1.100, naslednje leto okrog 1.400, potem blizu 1.900, leta 1930. pa še 1.046 izseljencev. Lani jih je bilo 341. Vsi naši izseljenci so v hudih skrbah za bodočnost in, kakor vse kaže, so take skrbi najhujše v deželah Južne Amerike. Od tam najbolj izostajajo pizma, kar je znak, da manjka mnogim rojakom celo drobiž za znanke.

Prostovoljno se vračajo v domovino oni, ki imajo v njej kako zaslobno, vsi drugi pa ostanejo rajši v tujini in čakajo, da jih oblastva odpremijo iz dežele, kjer so pustili svoje telesne moči. Prevzome plačajo inozemske oblasti, oziroma tvrdke, pri katerih so bili izseljenci zaposleni. Stroški so plačani do Jesenic ali največ do Ljubljane. Izseljenski referat banke uprave v Ljubljani poskrbi potem onim povratnikom, ki so brez vseh sredstev, iz sklada za podpiranje izseljencev potne stroške v pristojne občine. Tekom leta se je tako vrnilo v domače kraje 660 siromašnih izseljencev. Brezplačno vozno in prost prevoz pohištva je prometno ministrstvo od-

kionilo in izpostujejo borze dela lahko samo družinskim poglavarjem in samcem, ki so brez sredstev, 50odstotni popust, dočim za žene, otroke in druge člane izseljenskih družin ni nobenih vložnih olajšav.

Revni povratnikom nudi prvo pomoč sklad za podpiranje izseljencev pri Hranilnici dravske banovine v Ljubljani. Ta prva pomoč znaša za družinskega poglavarja ali za samostojnega izseljenca po 100 Din, za vsakega družinskega člana pa po 50 Din. V primeru potrebe se ta podpora lahko enkrat obnovi. Po preteku enega leta od prihoda iz inozemstva pa povratniki nimajo več pravice do kakih podpor iz sklada za podpiranje izseljencev. Potem prosijo za podpore v svojih domovinskih občinah ali pa pri splošni podpori akciji na račun bednostnega fonda.

Velike težave so pri iskanju zasužka. Rudarji dobijo še najlažje delo pri kakem podjetju v južnih krajih države. Ravnatelj g. F. I. N. je navedel primere, da so bili nekateri izseljenci-povratniki kaznovani, ker so v svoji stiski izvrševali samostojna obrtniška in rokodelska dela. Med povratniki je mnogo izučeni rokodelcev, n. pr. tesarjev, mizarjev in zidarjev. Mostrji jih ne sprejemajo, ker nimajo naročil, izseljenci pa si potem v svoji stiski na lastno roko iščejo zasužka. Eden od njih, ki je bil tesar, je nekemu posodniku po požaru niso srečno popravil hišo. Bil je zato kaznovan na 50 Din globe in 620 Din takse, ker smejo delati pač vsi rokodelci samo pri mostrjih ali pa pri koncesioniranih podjetnikih.

Dve leni amaterski gledališki predstavi

Ljubljana, 7. decembra.

Na praznik in v nedeljo sta Sentjakobski oder in pa društvo »Tabor« pripravila ljubljanskemu občinstvu dve izredno lepi amaterski gledališki predstavi. Pri Sentjakobskih je ga. Metka Bučarjeva praznovala kot generalica v Bussovi veseloigri »Hčerki njene ekscelence« svoj 300. nastop, društvo »Tabor« pa je v dvorani Delavske zbornice priredilo v režiji gđ. Jelene Wrischerjeve izvorno mladinsko spevoigro »Punčke živca«, ki jo je spisala Marija Hötzl-Lehrmannova.

300 večerov na deskah, ki predstavljajo svet, je še za poklicnega igralca veliko dejanje in zato moramo zabeležiti s toliko večjim spoštovanjem igralski jubilej ga. Bučarjeve, ki je ena izmed vodilnih in najbolj bogatih delovnih sil Sentjakobskega odra. Da seme njenega dela ne pada na neplodna tla, je zgovorno pokazal jubilejni večer. Po izredno uspešnih predstavah »Rokovnjačev«, ki so, tako se zdi, doobrnja izčrpale Sentjakobsko publiko, je bila dvorana skoraj do zadnjega kotička zasadena in publika ni štedila v aplavzom. Po drugi sliki se je v premoru zbrala na odru vsa Sentjakobska družina, obložena z venci, šopki in drugimi pokloni, in g. Gnidovec je jubilatki izrekel nekaj pravi toplih, iskrenih tovariških besed, ki jih je občinstvo sprejelo s viharim aplavzom. V splošnem je bilo prav lepo slavje, kakršno znajo doživeti samo Sentjakobsčani. Velik del navdušenja in priznanja pa je bil mimo jubilatke namenjen gđ. Levarjevi, mlajši hčerki njene ekscelence, ki je že z vsemi dosedanjimi nastopi na Sentjakobskem odru vzbujala pozornost, a je v petek na izreden način izpričala svoj lepi, sveži, nepotvorjeni igralski talent. Tudi gđ. Levarjeva je bila deložna vencev in cvetja. Igra je v režiji g. Petroviča in s kreacijami g. Wrischerjeve, Hanžiča, Karusa, Juga, Grumove, Gnidovca, Cermečve in drugih dosegla velik uspeh.

Marljivo društvo »Tabor« pa je v nedeljo dopoldne v dvorani Delavske zbornice prav tako lepo uspelo s spevoigro »Punčke živca«. »Tabor« je že z nekaterimi svojimi prejšnjimi prireditvami opozoril na svoj otroški ansambel, ki je očitno v prav dobrih umetniško vzgojnih rokah. Zanimivo spevoigro je nastudirala s samimi malčki gđ. Wrischerjeve, ki je svoj drobni ansambel s izredno lepim uspehom uvedla v skrivnost plesne umetnosti, govora in petja. Poleg preprostih, a posrečenih plesov je pri malem in odraslem občinstvu žela mnogo priznanja zlasti punčka Miljana, prav tako pa tudi vse njene soigralke in soigralci. Delo, ki predstavlja v našem mladinskem odredskem slovstvu svojevrstno dragoceno vrednost, je po otroško naivnih motivih še posebno primerno za predmikulavzveški in predbožični čas in je zatorej na nestu, da jo ponavljajo. Opozarjamo ljubljanske starše na reprizo

kolhičak dovzetan za prirodne čare. Za sedlom kjer smo hodili nekaj časa po ravnam, smo dospeli do zadnje strmine Breithorna, katero smo v serpentinah brez težke premagali. Pot sicer ni bila posebno nevarna, a začutili smo prvič ne navadno višano, utrdili smo se, komaj da smo napravili 20 korakov; treba je venomer počivati. Kljub temu smo bili v 2 1/2 uri na vrhu Breithorna (4171 m), ki nosi po vsej pravici svoje ime; je dolg kakih 30 korakov, širok pa mestoma 5.

Ko smo pol ure uživali krasen razgled na vse strani, se nam je spet mudilo dol, vendar ne po leti poti ampak po bližnjici proti Castorji. Solnce je pripekalo s svo močjo, da smo si nadejali zaščitne naočni.

ke. Po dveh urah nevarnega križarjenja med ledeniškim razpokami smo se ustavili na vzhodju Castorja. Ravno je prišla s vrha skupina Italijanov (med njimi tudi žena, ki se je živo zanimala, kdo smo, odkod prihajamo in še kaj). Po kratkem skupnem počitku smo se razšli: Italijani naprej navzdol, mi pa naprej navzgor z dobro pripetimi derezami. Tura na Castorja je mnogo napornejša in nevarnejša od one na Breithorn. Strmina občutno narasča. Često smo se pomikali naprej po vseh štirih, ne da bi se nam bilo treba prigniti. bati. Sploščena je šel prvi najin spremljevalec, potem pa Egon Ker je bila strmina mestoma popolnoma ledena, smo morali vsako stopinjo posebej izsekati. In to delo v višini 4000 m hudo in hitro utrudilo. Hoditi smo zdelo previdno in počasno, pač drug na drugega, kajti, če bi komu zdrsnilo bi šil val trije v dolino, če ne bi bili na to pripravljeni.

Po prvi najhujši vzpenitvi se strmina zmanjša in po dveh urah zelo naporni hoji smo bili na vrhu Castorja (4230 m), vseh da je ta dan konec hoje navzgor. Sicer smo imeli v naštrtu še Lyskamm, toda to je že bilo prepozno. Zadovoljni smo počivati v snegu in občudovali goreški svet naokoli. Na vrhu je vladalo popolno brezvetrje. Ko smo se naužili solca in počitka smo se smučali na vzhodni položni strani dol. Kmalu smo prišli na sedlo odkoder smo vstopili na Monte-Rosa ledenik. Vstop je zelo strm in ker je bil snek vedel vročega solca mehek smo za vsakim korakom zbrali par metrov. Kmalu postane ledenik položnejši in ostane tak do koče Bâthemps (2802 m), ki stoji ob vzhodju Monte-Rosa.

Sploščena nima razpok toda čim bližje prides do te koče, tem številnejše so. Naslednje smo hodili sploh samo med razpokami. Grozljiv je pogled v tako razpoko, kateri se ne vidi dna, stene so pa popolnoma modre. Vedno bolj sem čutil privenca dereze in komaj sem čakal, da se jih znehim. Solnce se je že nagibalo zatona, ko smo še vedno hodili po ledeniku. Ko smo videli v drugi polovici poti vedno pred seboj, poti pa ni bilo konca. Po triturni hoji po ledeniku smo končno dosegli ta cilj. Upali smo, da bomo našli kočo prazno, da bi se lahko po naporni turi odpočili. Toda varali smo se; koča je bila nabitna polna turistov in oskrbnik nam je rekel, da ni več nobenega prostora na skupnem ležišču. Iti sedaj še v Zermatt (3 do 4 ure) bi bilo odveč. Ko pa je oskrbnik zvedel, kakšno pot imamo za seboj, nam je le še prisrkebil 3 ležišča. Do solnčnega zohoda smo ležali pred kočo, ki je tik ob ledeniku, potem smo pa šli pod streho.

Monte Rosa.

Po skromni večerji smo legli v otkazani kotiček, toda počitka ni bilo pravega: bili smo stisnjeni kot sardine. Razen tega so prihajali zadnji spat leže ob 11. prvi so pa odhajali že ob 1 uri. Ko jih je večina odšla, smo šele mi zadrževali. Tedaj pa pride oskrbnik in nas vse po vrsti zbudi, rekoč: »Če mislite iti na Monte-Rosa, je skrajni čas.« Pogledamo na uro — šele 5 je in oskrbnik je to že skrajni čas, seveda še drugi odhajajo ob 1 uri (17. VIII.). Vstanemo in ob 6 smo že na poti, ki vodi sploščena po moreni, potem pa po ledeniku. Derež nismo takoj rabili, tudi nismo bili navezani na vrh.

Velikemu Mariboru naproti

(Iz razgovora s predsednikom mariborske mestne občine dr. Fr. Lipoldom)

Maribor, 6. decembra.

Skoro neverjetno je misliti, da bi mogla občinska politika v današnjih težavnih gospodarskih razmerah izkazovati kakšne posebne uspehe. In vendar: mariborsko mestno gospodarstvo je v zadnjih letih pokazalo toliko srele in uspešne akcije na posameznih področjih, komunalne politike da ji gre častno priznanje in potrebna za-

zanimiv primer iz Prisojne ulice v bližini čokoladne tvornice Mirim, kjer je severni hišni vogel v Krčevini, ostali del hiše pa v mestu. Pri bivši gostilni Taferna je veranda v mestu, ostali del hiše v Krčevini Tla, kjer stojijo tvornice »Drave«, »Jugoslavije«, Ježekove tvornice itd. spadajo deloma k mestu, deloma pa k občini Košaki. Vrh mestnega parka spada h Krčevini. Delavnice državnih železnih in koroških kolodvorov spadajo na polovico k mestu, po drugi polovici pa k Studencem. Upravna konfuzija je parcelacija za carinskim skladiščem: je tako razmetana in razdrobljena, da ni spoznatlji kje je mestna meja in kje krčevinska. Takšen položaj seveda ne more ostati. Vprašanje je le v tem, kako daleč naj sega priključitev k mestu in kakšen bo položaj novih meščanov v velikem Mariboru.

Priključitev okolice naj bo sporazumna

»Kje naj, gospod župan, tečejo nove mestne meje in pod kakšnim vidikom naj se krojijo?«

»V glavnem je v tem vprašanju prišlo do izraza mišljenje, da ne bi bilo prav, da se od okoliških občin odtrgajo le oni nepo- redno pri mestni meji ležeči deli, ki so strnjeno naseljeni in imajo že prav tipičen mestni značaj. Na ta način bi se okoliškim občinam odvzeli oni deli, ki predstavljajo zanje glavno davčno moč. Želja okoliških občin je, da se priključijo k mestu po možnosti v celoti ali pa da ostanejo izven mesta vsaj le takšni deli, ki bodo lahko samostojno ali združeni s drugimi občinami živeli svoje samostojno gospodarsko življenje. V takšnem smislu so tudi okoliške občine odgovorile bankski upravi, ko so bile pozvane, da stavijo svoje pripombe k predlogom mestne občine. Ne more biti dvoma, da priključitev okolice k mestu ne sme pomenjati za okolico poslabšanje njene doseganega gospodarskega stanja. Baš nasprotno: gospodarski efekt mora biti dosežen in za mesto in za okolico. Okolica ki bo mestu priključena, more tako dobiti podvojeno možnost razvoja. Pod nobenim pogojem pa ne sme biti onemogočena možnost napredka za one dele sedanjih okoliških občin, ki naj bi bile mariborski mestni občini priključene. Kot načelo mora veljati, da mora priključitev okolice k mestu prinesiti dobrino ne samo mestu, ampak tudi njegovi okolici, ki je naravno sosedje mestu. Dokončna beseda o tem, kako daleč bo segla priključitev okoliških občin, še ni padla. Iskreno želimo, da se bodo krojile nove mestne meje Velikega Maribora po takšnih vidikih, da bo prav za mesto in tudi za okolico. Po mojem mnenju bo prav, da se bomo o tem ponovno razgovarjali, in mislim, da bi bilo umestno, da sodeluje pri teh razgovorih tudi banska uprava. Izvedba priključitve okolice mestu bo rodila le takrat in hitro svoje dobre posledice, če se bo sporazumno uredila.«

Potreba razširjenja mesta

»Danes se, gospod župan, veliko govori in piše o Velikem Mariboru. V kakšni fazi se nahaja sedaj to vprašanje?«

»Zakon o mestih določa, da se k mestom pridružijo oni deli okoliških občin, ki gravitirajo na mesta in so mestom za njih nadaljnji gospodarski in kulturni razvoj potrebni. Kakor v zakonu o selskih občinah, je tudi v zakonu o mestnih občinah določeno, da za dobo dveh let niso za spopitev okoliških občin s mestu potrebne one formalitete, ki jih sicer določa zakon. V tej prehodni dobi se takšne združitve mogoče brez posebnega predhodnega postopanja z ukazom ministra za notranje zadeve. Zakon je stopil v veljavo dne 23. sept. 1934 in od tega dne naprej teče navedeni dveletni rok. Banska uprava je vse mestne občine pozvala, da stavijo svoje predloge. Mariborska mestna občina je stavila predlog, ki je bil v mestnem svetu ponovno v razpravi in sprejet že v sept. 10. februarja 1933, na seji dne 9. oktobra pa je bil dokončno osvojen. V svojem predlogu je mestna občina predlagala, da se združijo z mariborsko mestno občino: na levem dravskem bregu Krčevina, Košaki, Rošpoh in Kamnica, na desnem dravskem bregu pa Zrkovci, Tezno Pobrežje, Studenci, Pekre, Radvanje in Limbuš. To so občine v starem sestavu. Po izvršeni komasaciji je stanje drugačno. Občine Krčevina, Košaki in Rošpoh so združene ter jim je priključena tudi Šentpeterska občina, kamniški občini pa sta pridruženi prebriški samostojni občini Jelovec in Bresterica. Zrkovci so z Doroškami in Teznom vred priključeni pobreški občini. Občina Studenci je združena z občino Radvanje in Pekre, dočim sta priključeni k občini Limbuš, Laznica in Bistrica.

Neutemeljeni predsodki okolice

»Okolica ima, gospod župan, nekatere predsodke. Kako je s tem?«

»Okolica se boji, da bo izgubila vsako možnost posebnega udejstvovanja za svoj gospodarski napredek, in da bo gospodarsko trpela. Zakon o mestih določa, da bodo nove mestne občine velike in razsežne. Zato določa čl. 85., da smejo imeti po mestnem statutu večje mestne občine posebne okraje z omejenim območjem in to zaradi lažjega opravljanja določenih poslov, ki spadajo v pristojnost predsednika mestne občine izvrzeti so po zakonu le oni posli, ki zahtevajo po svoji naravi enotno upravljanje ali ki presegaajo krajevno pristojnost okraja, odnosno zahtevajo zaradi svoje važnosti, da jih opravlja neposredno predsednik mestne občine. Okraju načeluje poseben uslužbenec mestne občine, ki opravlja okraju poverjene

biti in ni kazalo, da bodo oni diktirali mir, so postali še bolj popustljivi. Skušali so Poljake pridobiti zase, zato so jim ponujali samostojno kraljevstvo pod nemško nadoblastjo. Toda tudi Avstrijci so imeli v rokah del Poljske. Zakaj ne bi bila Poljska del Velike Avstrije!... Cesar Karol je že sanjal o poljski kroni. Dne 5. novembra 1916 je bila proglašena svobodna poljska kraljevina — toda še brez meja in brez — kralja. Nemci in Avstrijci so se upali, da dobe velik kos Poljske — ali pa jo vsaj izropajo... V sredo teh negotovih časov nas postavil pisatelj v prvih poglavjih. Vojsna še ni končana, še se preliva kri na vseh frontah. A Poljska se že bori za sebe samo. Vsa poljska družba se zaveda velikih trenutkov. Sredi te družbe živi Slovenec poročnik Polajnar, ki čuti z bratskim narodom tem bolj, ker ga veže srčna vez tudi s Poljakino Honorato. Tako nam je mogoče spoznati predstavnike avstrijske soldateške, ki je takrat po svoje gospodarila na Poljskem, in ono poljsko družbo, ki je komaj čakala trenutka, ko bodo izgnili tuji s poljskih tal, kjer se je razpaslo razkošno in razbrzdano življenje, v katerem so propadali vsi, ki niso imeli višjih idealov nego uživanje, popivanje in ubijanje časa. Zato grmi veliki rabin nad pregrešnim svetom. Toda ravno sredi tega nizkotnega vojaškega nasilja so tem bolj zahrepeneli po svobodi vsi, ki so čutili krivico robstva in spoznali podlost mogočnikov, prisvajajočih si oblast nad zemljo in ljudmi. Polajnar ni junak, ki bi se pečal z velikimi prevarnatimi načrti, pač pa brani svojo in narodno čast. Je pristen sin svoje slovenske domovine. Zveza z Honorato ga privede v poljske narodne kroge. Med hrumom in šumom bojnih čep se raz-

skozi Nemčija proti Rusiji. Uboga Poljska je bila potepana in požgana, izčrpana in uničena. Toda narod je vedel, da se odločuje njegova usoda. Zato se je boril proti vsem, zlasti vsi so bili njegovi sovražniki. Saj so Prusi, Avstrijci in Rusi razdelili nekdanjo samostojno Poljsko medse. Zdaj je prihajal čas, da bo zopet vstala samostojna Poljska. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je že v začetku vojne objubil Poljakom svobodo. Obetali so jo tudi zastopniki antante: Francozi in Angleži. A Poljaki niso verjeli na besede.

Nemčija je predrla pri Goricah rusko fronto in preplavila Poljsko. Kaj sedaj? Tudi Nemci so obetali vsaj avtonomijo. Toda, ko se bil 1. 1916. pri Verdunu od-

kvala mariborske javnosti. To bo moral priznati vsakdo, ki objektivno in trezno presoja obstoječe stanje in prizadevanja na našem mariborskem magistratu. Eno izmed aktualnih vprašanj je ustvarjanje in oblikovanje Velikega Maribora. Da se javnosti nudi možnost točnega in jasnega vpogleda v to vprašanje, je mariborski urednik »Jutra« posejiti mestnega župana dr. Franja Lipolda in ga prosil za nekatere informacije v omenjenem vprašanju.

»Danes se, gospod župan, veliko govori in piše o Velikem Mariboru. V kakšni fazi se nahaja sedaj to vprašanje?«

»Zakon o mestih določa, da se k mestom pridružijo oni deli okoliških občin, ki gravitirajo na mesta in so mestom za njih nadaljnji gospodarski in kulturni razvoj potrebni. Kakor v zakonu o selskih občinah, je tudi v zakonu o mestnih občinah določeno, da za dobo dveh let niso za spopitev okoliških občin s mestu potrebne one formalitete, ki jih sicer določa zakon. V tej prehodni dobi se takšne združitve mogoče brez posebnega predhodnega postopanja z ukazom ministra za notranje zadeve. Zakon je stopil v veljavo dne 23. sept. 1934 in od tega dne naprej teče navedeni dveletni rok. Banska uprava je vse mestne občine pozvala, da stavijo svoje predloge. Mariborska mestna občina je stavila predlog, ki je bil v mestnem svetu ponovno v razpravi in sprejet že v sept. 10. februarja 1933, na seji dne 9. oktobra pa je bil dokončno osvojen. V svojem predlogu je mestna občina predlagala, da se združijo z mariborsko mestno občino: na levem dravskem bregu Krčevina, Košaki, Rošpoh in Kamnica, na desnem dravskem bregu pa Zrkovci, Tezno Pobrežje, Studenci, Pekre, Radvanje in Limbuš. To so občine v starem sestavu. Po izvršeni komasaciji je stanje drugačno. Občine Krčevina, Košaki in Rošpoh so združene ter jim je priključena tudi Šentpeterska občina, kamniški občini pa sta pridruženi prebriški samostojni občini Jelovec in Bresterica. Zrkovci so z Doroškami in Teznom vred priključeni pobreški občini. Občina Studenci je združena z občino Radvanje in Pekre, dočim sta priključeni k občini Limbuš, Laznica in Bistrica.

Pri priključitvi okolice k mestu pridejo tedaj v poštev sedanje politične občine Košaki, Kamnica, Pobrežje, Limbuš in Studenci. Kakor znano, so se okoliške občine že leta 1932. izrekle za samostojnost in proti priključitvi k mestu. Tudi sedaj, ko je vprašanje priključitve postalo aktualno, so okoliške občine priključitev odklanjale. Po ponovnih razgovorih, ki sem jih imel s svojimi tovariši, predsedniki okoliških občin, smo vprašanje priključitve v podrobnejši premostrili. Pri teh razgovorih se je marsikaj pojasnilo, kar je bilo preje zapreka. Okoliški župani uvidevajo, da priključitev k mestu ni mogoče preprečiti, saj je vendar nemogoče stanje, da se tako na jugu kakor na severu sredi mesta pričlenjajo okoliške občine. Gotovo vas bo zanimalo, če vam v podkrepitev te svoje trditve navedem nekoliko značilnih primerov. Vzemimo Tomšičev drevored: južna stran spada k mestu, severna k občini Košaki. Potem je nadvse

»Okolica ima, gospod župan, nekatere predsodke. Kako je s tem?«

»Okolica se boji, da bo izgubila vsako možnost posebnega udejstvovanja za svoj gospodarski napredek, in da bo gospodarsko trpela. Zakon o mestih določa, da bodo nove mestne občine velike in razsežne. Zato določa čl. 85., da smejo imeti po mestnem statutu večje mestne občine posebne okraje z omejenim območjem in to zaradi lažjega opravljanja določenih poslov, ki spadajo v pristojnost predsednika mestne občine izvrzeti so po zakonu le oni posli, ki zahtevajo po svoji naravi enotno upravljanje ali ki presegaajo krajevno pristojnost okraja, odnosno zahtevajo zaradi svoje važnosti, da jih opravlja neposredno predsednik mestne občine. Okraju načeluje poseben uslužbenec mestne občine, ki opravlja okraju poverjene

biti in ni kazalo, da bodo oni diktirali mir, so postali še bolj popustljivi. Skušali so Poljake pridobiti zase, zato so jim ponujali samostojno kraljevstvo pod nemško nadoblastjo. Toda tudi Avstrijci so imeli v rokah del Poljske. Zakaj ne bi bila Poljska del Velike Avstrije!... Cesar Karol je že sanjal o poljski kroni. Dne 5. novembra 1916 je bila proglašena svobodna poljska kraljevina — toda še brez meja in brez — kralja. Nemci in Avstrijci so se upali, da dobe velik kos Poljske — ali pa jo vsaj izropajo... V sredo teh negotovih časov nas postavil pisatelj v prvih poglavjih. Vojsna še ni končana, še se preliva kri na vseh frontah. A Poljska se že bori za sebe samo. Vsa poljska družba se zaveda velikih trenutkov. Sredi te družbe živi Slovenec poročnik Polajnar, ki čuti z bratskim narodom tem bolj, ker ga veže srčna vez tudi s Poljakino Honorato. Tako nam je mogoče spoznati predstavnike avstrijske soldateške, ki je takrat po svoje gospodarila na Poljskem, in ono poljsko družbo, ki je komaj čakala trenutka, ko bodo izgnili tuji s poljskih tal, kjer se je razpaslo razkošno in razbrzdano življenje, v katerem so propadali vsi, ki niso imeli višjih idealov nego uživanje, popivanje in ubijanje časa. Zato grmi veliki rabin nad pregrešnim svetom. Toda ravno sredi tega nizkotnega vojaškega nasilja so tem bolj zahrepeneli po svobodi vsi, ki so čutili krivico robstva in spoznali podlost mogočnikov, prisvajajočih si oblast nad zemljo in ljudmi. Polajnar ni junak, ki bi se pečal z velikimi prevarnatimi načrti, pač pa brani svojo in narodno čast. Je pristen sin svoje slovenske domovine. Zveza z Honorato ga privede v poljske narodne kroge. Med hrumom in šumom bojnih čep se raz-

skozi Nemčija proti Rusiji. Uboga Poljska je bila potepana in požgana, izčrpana in uničena. Toda narod je vedel, da se odločuje njegova usoda. Zato se je boril proti vsem, zlasti vsi so bili njegovi sovražniki. Saj so Prusi, Avstrijci in Rusi razdelili nekdanjo samostojno Poljsko medse. Zdaj je prihajal čas, da bo zopet vstala samostojna Poljska. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je že v začetku vojne objubil Poljakom svobodo. Obetali so jo tudi zastopniki antante: Francozi in Angleži. A Poljaki niso verjeli na besede.

posle v imenu predsednika mestne občine. Razen tega pa določa čl. 86. zakona o mestih, da sme mestni svet v vseh, ki so v sestavi mestne občine, odrediti enega prebivalca vasi, da pomaga predsedniku pri izvrševanju krajevne uprave in drugih krajevnih poslov. Možnost je tedaj dana, da se na novo k mestu priključeni deli razdelijo v takšne okraje, kjer se bodo pač najprilicneje v sedanjih občinskih domovih lokalne zadeve opravljale doma. Ker določa čl. 86. zakona o mestih, da se sme s statutom določiti, da se poverijo posli posameznih gran mestne samouprave upravnim odborom, v katere se smejo izvoliti tudi osebe, ki niso člani mestnega sveta, bo dana možnost, da se bodo po predvidenih okrajih opravljale lokalne zadeve ob sodelovanju domačih krajevnih činiteljev.

Kakor vidite, je udejstvovanje lokalnih činiteljev v prid lokalnim zadevam po zakonu odprta široka pot. Veliko se govori o tem, da bi bila mariborska okolica s postankom Velikega Maribora davčno boljše prizadeta. Po mojem trdnem prepričanju ni tukaj nobene bojazni. Finančni strokovnjaki pravijo, da so tozadevni strahovi neutemeljeni. Predvsem moram v tej svezli poudariti, da bo morala mestna občina slejkoprej svoje dohodke iz uvoznine, ki dobiva karakter trošarine, povečati. Uvoznina pa bo povečana le za produkte, ki se bodo prepepalji preko mestne meje, procenti v mestu samem bodo torej zaščiteni.

Na drugi strani se okolica boji tudi gostiščine, kanališine in vodarine. Ne more biti dvoma, da bodo plačevali kanališine le oni, ki bodo imeli kanale, in vodarine le oni, ki bodo priključeni k mestnemu vodovodu. V tem oziru se bo položaj za okoliške občine še zboljšal, ker bo morala mestna občina na svoje stroške vodovodno omrežje razširiti in računati vodo tudi novo priključenim krajem, seveda enako kakor so sedaj cene v mestu. Glede gostiščine pa je itak vprašanje, kako dolgo jo bo mogoče pobirati, saj jo vsako leto bo čedalje ukinitli. Z ozirom na to, da se bo priključilo mestu tudi mnogo kmečkih domov in stanovanjskih zgradb s prav nizkimi najemninami, bo po mojem mnenju umestno, da se gostiščina ne bo pobirala od najemnine oziroma najemninških vrednot, ki padejo pod gotov minimum. Naših kmečkih domov gostiščina gotovo ne bo smela zahteti.

Naša sveta dolžnost je, da se trudimo za napredek Maribora, okolica, ki se bo

Kmetijstvo v Beli Krajini

Kako naj se ugleda pot do skromnega blagostanja

Črnomelj, 4. decembra.

Štajerska in drugi kraj naše države izvažajo letno tisoče vagonov trpega sadja in dobivajo zani milijone dinarjev, a vrhu tega imajo sadja in sadjevca že za domače potrebe v izobilju. Slovensko namizno sadje je povčini tako odlično, da na svetovnem trgu uspešno tekmuje s sadjem iz drugih držav. Za izvoz so seveda potrebne velike količine enotnega sadja, ker je le tako sadje mogoče uveljaviti na svetovnih tržiščih.

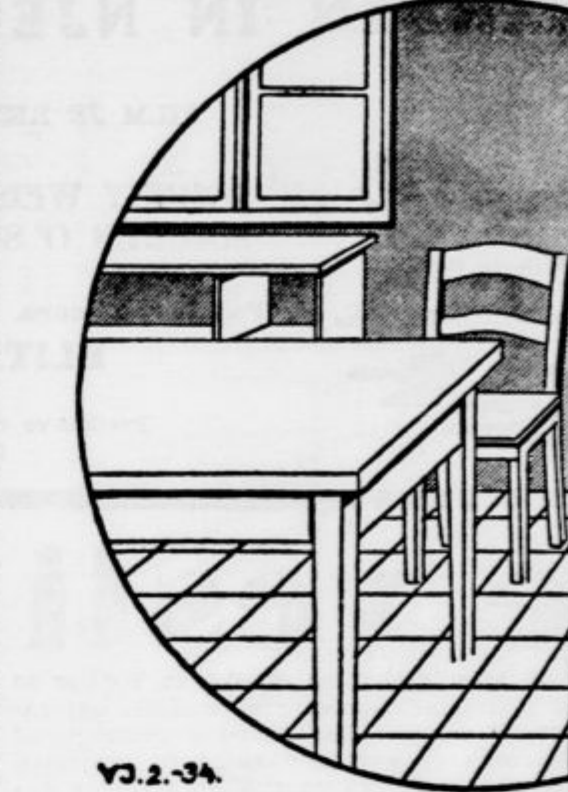
Glede na sadjarstvo je Bela Krajina zelo zaostala za drugimi pokrajinami. S pomočjo Kmetijske družbe so bile izane v Metliki, Črnomlju in Semčah otvorene nakupovalnice, ki so od belokranjskih sadjarjev nakupovalce namizno sadje. Izkuznjak, ki so jih dobili ob tej priliki nakupovalce, so na primer pokazale, da nima Bela Krajina le petih ali desetih dobrih sadnih vrst kakor Štajerska, temveč da jih ima nad sto, a vendar 95% skupnega pridelka sploh ni sposobna za izvoz. Kakor zahteva svetovni trg vino od žametaste črnine, a ne od izbele in šmarnice, tako zahteva tudi te gotove sadne vrste, ki pa jih prav v Beli Krajini ni. Naši domači špičniki, ovčji nos, majmašne in drugi so sicer dobre sadne vrste za domačo porabo, a niso za izvoz, ker zahteva tužina predvsem kanadke, voščenc-

ke in druge. Naši starjši sadjarji niso gohili teh sadnih vrst in zato Bela Krajina danes kljub izredno številnim sadnim vrstam nima nobene, s katero bi se mogla vsaj malo uveljaviti na izvenbelokranjskih tržiščih. V Beli Krajini uspevajo vse sadne vrste odlično in bo zato potrebno sistematično vsako leto obnovljati sadovnjake, ker bo na tak način v teku let ustvarjeno dočela prerofno sadjarstvo, ki bo moglo tu-kašnjim siromašnim krajem dati vsaj malo prepotrebni dohodkov.

V Beli Krajini priznanjkuje tudi dobrega sadjevca, ki je zdrava piščica od vode, medtem ko je šmarnica (direktor) zelo škodljiva in je pogosto vzrok številnim poboletm. Omejit moramo, da so v zadnjih treh letih v črnomeljskem in metliškem srezu nasadili mnogo tisoč drevesc žlahtnih sadnih vrst. V Vinici pri Črnomlju so ustanovili celo lastno občinsko drevosnico in podružnico Sadjarskega in vrtnarskega društva, ki deluje zelo živahno. V nekaj letih bo vse področje viniške občine zasajeno le z žlahtnim sadnim drevjem in bo tedaj lahko služilo za vzgled vsej Beli Krajini.

Ker ima Bela Krajina za nasade sadnega drevja izredno mnogo ugodnega prostora, bi bilo s pomočjo oblastev in samih gospodarjev kaj lahko v nekaj letih doseči odlično izboljšanje sedanjih sadovnjakov in tako Bela Krajini ustvariti za bodočnost možnost novega zaslužka. Kakor nas današnje stanje belokranjskega sadjarstva ne more zadovoljiti, tako ni aiti stanje belokranjskega vinogradništva mnogo boljše. Belokranjci imajo veselje za umno in skrbno vinogradništvo. Letos je bilo sicer lahko opaziti, da nekateri vinogradniki niso bili zadosti škropljeni ali pa celo nič, toda temu je bil vzrok pomanjkanje denarja, ki je onemogočilo nabavo precej drage, a vendar prepotrebne galčke. Potrebno bi bilo, da bi priskočila oblastva na pomoč, ker se bo sicer peronospora v belo-

Vse tako lepo čisto — zares apetično!

V.3.2-34.

VIM

ZA ČIŠČENJE BOLJŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

priključila našemu mestu, pa se bo morala zavedati, da bo za njen nadaljnji razvoj skrbela celokupnost Velikega Maribora. Ob skupnem in složnem naporu vseh bo mogoče velik in za nas vse potreben razvoj. Gospodarsko trden Maribor bo tudi v gospodarskem oziru najboljša opora tudi one okolice, ki bo ostala izven mestnih meja.

KAJ STORITI!

Ako se hoče, da bo vse lepo čisto, malo Vima na vlažno krpo, pa malo podrgniti: in vse se zopet svetli!

priključila našemu mestu, pa se bo morala zavedati, da bo za njen nadaljnji razvoj skrbela celokupnost Velikega Maribora. Ob skupnem in složnem naporu vseh bo mogoče velik in za nas vse potreben razvoj. Gospodarsko trden Maribor bo tudi v gospodarskem oziru najboljša opora tudi one okolice, ki bo ostala izven mestnih meja.

krajskih viniških gorčicah tako razpasa, da bodo posledice kasneje čutili leta in leta. Večina belokranjskih vinogradov se daje kakovostnih vin, ki jih je danes edino mogoče po primerni ceni vovčiti. Zelo razširjene samorodnice so mnoge kupce pragnile iz naših krajev in bodo naši kmetovci vse vode, dokler bodo svoje vinograde samorodnic smatrali za prvo kmetijsko panogo, a živinorejo, poljedelstvo, perutinarstvo, sadijarstvo kot drugo, morali biti pripravljani na še večje obubožanje. Pri večini vinogradnikov tudi kletarstvo ni na zadostni višini. V izrazito vinorodnih legah bo treba gojiti plemenite vinske vrste po trsnem izboru, a tudi kletarstvo se bo moralo izboljšati. V njih legah morajo izginjiti vse vrste samorodnic, a na njih me-

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih blečinah v kolkih, ušesu (»Hensenschu«) se uporablja naravna »Franz Josefov« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefov« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilo sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefov« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

sto naj pridejo sadno drevje in senožeta, a zlasti nasadi one vrste detelje, ki uspeva tudi v suhih zemljah in legah. Sicer večina belokranjskih kmetovalcev gospodari še dosti dobro. Naše njive so precej skrbno obdelane. Manjka pa jim gnojila in žal, viage. Težave so, kadar prisotno suša, ki so ji v naših krajskih krajih ne da odpomoči. Posamezniki marljivo grade betonirane gnojne jame in gnojšča, izvršeno je bilo več gnojilnih poizkusov, ki so se povsod odlično obnesli. Žal so umetna gnojila za današnje čase predraga in zato v obeh belokranjskih srezih pridejo kaj malo v veljavo.

Izmenjavi semen, zlasti gščenice, krompirja in lana, posvečajo kmetovalci največjo skrb in moramo priznati, da za to važno poglavje gospodarske povzdige pokazujejo res zadostni razumevanja. Kljub temu, da so razpoložljiva sredstva pičila, je bilo letos v tem oziru mnogo storjeno.

Ako bodo oblastva z vsaj malo večjimi dotacijami omogočala Beli Krajini napredek v vseh gospodarskih panogah, bo z dobro voljo domačevov v teku let tudi tam lahko ostvarjeno vsaj skromno blagostanje, ki ga je Bela Krajina že zdavnaj sično potrebna.

Kakor nas današnje stanje belokranjskega sadjarstva ne more zadovoljiti, tako ni aiti stanje belokranjskega vinogradništva mnogo boljše. Belokranjci imajo veselje za umno in skrbno vinogradništvo. Letos je bilo sicer lahko opaziti, da nekateri vinogradniki niso bili zadosti škropljeni ali pa celo nič, toda temu je bil vzrok pomanjkanje denarja, ki je onemogočilo nabavo precej drage, a vendar prepotrebne galčke. Potrebno bi bilo, da bi priskočila oblastva na pomoč, ker se bo sicer peronospora v belo-

Izmenjavi semen, zlasti gščenice, krompirja in lana, posvečajo kmetovalci največjo skrb in moramo priznati, da za to važno poglavje gospodarske povzdige pokazujejo res zadostni razumevanja. Kljub temu, da so razpoložljiva sredstva pičila, je bilo letos v tem oziru mnogo storjeno.

Ako bodo oblastva z vsaj malo večjimi dotacijami omogočala Beli Krajini napredek v vseh gospodarskih panogah, bo z dobro voljo domačevov v teku let tudi tam lahko ostvarjeno vsaj skromno blagostanje, ki ga je Bela Krajina že zdavnaj sično potrebna.

Ako bodo oblastva z vsaj malo večjimi dotacijami omogočala Beli Krajini napredek v vseh gospodarskih panogah, bo z dobro voljo domačevov v teku let tudi tam lahko ostvarjeno vsaj skromno blagostanje, ki ga je Bela Krajina že zdavnaj sično potrebna.

Solnčne pege

(Povest. Spisal Vinko Bitenc. Izdala Vodnikova družba. Ljubljana 1934.)

že naslovna stran te povesti kaže nov napredek glede zunanje oblike pri knjigah Vodnikove družbe. Namesto praznih naslovov — slika. S tem se da knjigam gotovo prikupnejša zunanja oblika: slika nehoti vzbudi pozornost in privabi čitatelja. škoda pa je, da je družba opustila slike avtorjev, ki nam jih je Mirko Šubic tako sijajno predstavil s svojimi umetniškimi perorisbami.

Naslovna stran te knjige nam kaže glavno misel vse povesti: v ospredju glava Belone, boginje vojne, ki jo je predri in umoril meč, s katerim je morila, v ozadju povešeno strojno puško, ki je dokončala svoje strašno delo, nad njo pa se dviga kakor senca v črnem kaftanu preteča postava varšavskega velikega rabina, ki s povzdignjeno roko govori preroške besede o kazni, ki bo prišla nad vse narode za zločine v svetovni vojni. Solnčne pege označajo še bridke čase. Motno sije sonce z neba. Njegovi žarki ne morejo prodrati do zemlje, ki je pila toliko krvi. Solnčne pege motijo čisto svetlobo; v njih je zaplana bodoča usoda človeštva. Tako nam slika predočuje prizor, ki ga vidimo takoj v prvem poglavju. Pisatelj nas postavi v sredi Varšave v letu 1916., ko je nastopala že utrujenost med borečimi se armadami, pa tudi med onimi, ki so vojno vodili. Varšava — središče Evrope. Zdele se je, da se tu pregiblje vzhodna in zapadna Evropa. Kakor na tehnični. Poljska je ležala v sredi med dvema bojujočima se svetovoma. V začetku se je tod valila Rusija proti Nemčiji. L. 1916 je drla tod

Naslovna stran te knjige nam kaže glavno misel vse povesti: v ospredju glava Belone, boginje vojne, ki jo je predri in umoril meč, s katerim je morila, v ozadju povešeno strojno puško, ki je dokončala svoje strašno delo, nad njo pa se dviga kakor senca v črnem kaftanu preteča postava varšavskega velikega rabina, ki s povzdignjeno roko govori preroške besede o kazni, ki bo prišla nad vse narode za zločine v svetovni vojni. Solnčne pege označajo še bridke čase. Motno sije sonce z neba. Njegovi žarki ne morejo prodrati do zemlje, ki je pila toliko krvi. Solnčne pege motijo čisto svetlobo; v njih je zaplana bodoča usoda človeštva. Tako nam slika predočuje prizor, ki ga vidimo takoj v prvem poglavju. Pisatelj nas postavi v sredi Varšave v letu 1916., ko je nastopala že utrujenost med borečimi se armadami, pa tudi med onimi, ki so vojno vodili. Varšava — središče Evrope. Zdele se je, da se tu pregiblje vzhodna in zapadna Evropa. Kakor na tehnični. Poljska je ležala v sredi med dvema bojujočima se svetovoma. V začetku se je tod valila Rusija proti Nemčiji. L. 1916 je drla tod

Do 20% več svetlobe

za manj denarja

TUNGSRAM nitka v dvojni vijajnici svetloba manj in več denarja Dr. I. L.

SINOČNA PREMIERA JE POKAZALA, da je velofilm
TARZAN IN NJEGOVA DRUŽICA
 največja senzacija za staro in mlado
 FILM JE REMEKDELO KINEMATOGRAFIJE
 Poleg zveri sta
JOHNNY WEISSMÜLLER kot plovca in akro-
MAUREN O'SULLIVAN baba pod vodo
 največja senzacija.
 Popolnoma novo. Divne scene. Ne zamudite prilike.
ELITNI KINO MATICA
 Telefon 21-24
 Predstave ob 3., 5., 7.15 in 9.15 uri zvečer
 Rezervirajte vstopnice

Domache vesti

O knezu Pavlu in muzeju sodobne umetnosti v Beogradu je izšel te dni v listu "Paris-soir" daljši članek o njegovem muzeju ter naglašja pri tem veliko zanimanje, ki ga kaže knez Pavle do umetnosti. S svojim globokim znanjem in finim okusom je dal knez Pavle svoji ustanovi posebno obeležje. V času, ko igra Jugoslavija

nine manjše, kot pa zneaki, za kolikor so se pokojnine v splošnem znižale, naj zaprosijo zavarovalni zavodi v Nemčiji, od katerega prejema oziroma so prejeli pokojnino, da jim na podlagi izvršilne naredbе z dne 9. januarja 1933, ki določa da počiva od odrejenega zniška samo tisti del, ki odgovarja razmerju med člansko dobo v Nemčiji in skrajšano člansko dobo pri nemških in pri naših bratovskih skladnicah, s 1. februarjem 1933 zopet obnovi pokojnino oziroma izplača od tega dne dalje preveč odtegnjene zneske. Za one, ki so jim bile pokojnine odklonjene, bodisi zaradi tega, ker so bili pri nas upokojeni predno je stopila v veljavo socialnozavarovalna pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo, ali ker niso bili aktivni člani naših bratovskih skladnic vsaj tri leta po uveljavitvi pogodbe, ali pa ker jim je članstvo ugasnilo, to ne velja. Natančnejša pojasnila glede tega jim bodo lahko dale krajevne bratovske skladnice in Glavna bratovska skladnica v Ljubljani.

Božična razstava

PORCELANA IN STEKLA
 v nedeljo, dne 9. decembra
F. KOLLMANN, Ljubljana
 MESTNI TRG 10756

tako važno vlogo v Evropi, je koristno spoznavanje jugoslovenskega kneza v enem od njegovih ustanov. Ob zaključku pravi člankar, da bi močna nemška propaganda v Jugoslaviji lahko skrbela Francoze, če ne bi bilo malega muzeja blizu stolne cerkve, kjer se izraža toliko okusa in razumevanja za francosko umetnost. To razumevanje pa ne more biti brez globoke in iskrene ljubezni do države, iz katere so vzikle v muzeju zbrane umetnine.

NE BO VAM ŽAL

če boste za nego kože rabili kamilčno kremo

Kamilo

Pazite na ime KAMILA in na rumenomodro škatlico.

Vojaške vesti. V službovanje so dodeleni: za vršila dolžnosti kontrolorja komande IV. armijske oblasti pehotni kapetan II. razreda Dolinšek Karlo, za pilota 4. zrakoplovne polka zrakoplovnih podporočnik Nežmah Avgust in zrakoplovnih podporočnik Strus Ladislav. Ispite so položili: za aktivnega inž. podporočnika inž. narednik Sever Jasp, za aktivna nižja vojaška uradnika 4. razreda inženjersko tehnične stroke inž. narednika Božič Franjo in Cvetko Joep, za rezervnega veterinarskega podporočnika kaplar-dijak Koren Ivan, za rezervne intendantske podporočnike pa med drugimi naslednji podnaredniki-dijaki: Potokar Milan, Vrščič Alojz, Jeličič Iv., Strugar Vlado, Sule Viktor, Gersković Leo, Malnar Franjo, Penc Peter, Hanzl Dragotin, Gaspari Vladimir, Uršič Franc, Varoli Ivan, Štrafjenberger Mirko in Počotnik Alojz.

Patent kolo za štedilnik »Herkul«
 50% stedi na drvh in času

Zahtevajte v vsaki trgovini s železino.

Castno imenovanje. Lužiško-srbski vestnik poroča, da je bil izvoljen od centralnega odbora v Pragi za dopisnega člana Lužiško-srbskega vestnika v Pragi g. Jakob Jakobčič, naš nekdanji belokrajinski rojak, ki živi v Zagrebu. K temu imenovanju mu iz srca čestitamo poznavajoč njegovo agilnost in delo v Društvu prijateljev Lužiških Srbov v Zagrebu. Naš prijatelj Jakob je dobro znan v dobrovoljskih in legionarskih vrstah in je bil češki legionar v Rusiji v Zagrebu je podpredsednik Udruženja češkoslovaških legionarjev in je med svojimi tovariši zelo čistan. Svoj čas smo priobčili njegov zanimiv življenjepis in krizarjenje po širnem svetu, na kar se bodo naši čitatelji gotovo še spominjali.

NAJLEPŠE ZIMSKE SUKNJE

J. MACEK, Aleksandrova cesta

Velika nevarnost za posevito trapištvu v Banjaluki. Zaradi tektonskega gibanja velikega hriba je že dolgo časa v nevarnosti posevito trapištvu pri Banjaluki. Na pomočju hriba pod samostanom so se že pred tremi leti pojavile prve razpoke, pozneje pa je plaz poškodoval tudi sidrove električne centrale. Uprava samostana je že nekajkrat pozvala strokovnjake, ki so pripravili in izvedli že razne varnostne naprave. Električna centrala je bila precej časa na varnem, sedaj pa jo spet ogrožajo novi pomiki zemlje. Neki strokovnjaki iz Nemčije so pripravili kot najboljše obrambo zgradbo posebnega zidu, kar si stalo nekaj milijonov.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
 V SISKLI. — Telefon 33-87

Vesela opereta po gledališkem komadu od Ilgensteina

Princesa in tenor

V glavnih vlogah
LEE PARY, W. RIEMANN in ADELE SANDROK
 Predstave v soboto in nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri, v ponedeljek ob 7. in 9. uri zvečer

V dopolnilno nov Paramountov zvočni tehnik.

Pride v terek: Sv. Anton, vseh zaljubljenih pastrom.

Če hočeš dobro muško imet kupuj pri **Radio Doberlet** Ljubljana, Kongresni trg 8.

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Hornyphon

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Blanpunkt

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Radio-Doberlet d. s. o. z. Kongresni trg 8 Zastopstvo - Standard

Razprava o dveh zagonetnih umorih. Izvršenih pred sedmimi leti. V vasi Komletincah pri Osijeku so našli leta 1927. mrtva zakonca Lovrenca in Katarino Heim, ki sta bila stara že preko 80 let. Zakonca sta po prodaji svojega zemljišča živela v najemu pri kmetu Martinu Iviču, kateremu sta ob naselitvi izročila 5.000 Din ter mu obljubila še večje zneske, če bo skrbel za nju do smrti. Starca so nekega jutra našli obešenega, dočim je njegova življenjska družica sedela sredi sobe na stolu, zabodena z nožem v srce. Do letos so bile vse poizvedbe o tem strašnem dogodku zaman, konec junija pa je orožnikom izpovedala žena Martina Iviča, da je stara zakonca umorila — njen mož. Pozneje so se pripravile še neke prič, ki so pripovedovale, da je Martin Ivič zvečer pred razkritjem zločina obiskal svoja najemnika in da se je potem ponoči izplazil skozi okno njunega stanovanja. Ves čas preiskave je bila glavna priča proti Iviču njegova žena, ki je zatrjevala, da ga je ovidala zaradi tega, ker se bala, da bi tudi njo umoril, ko jo je zadnja leta na vso moč trpinčil. Žena je pripovedovala tudi to da je mož že med vojno ubil tudi nekega svojega očjega sorodnika. Med preiskavo je Martin Ivič umor starih zakoncev priznal, pri razpravi, ki se vrši sedaj pred okrožnim sodiščem v Osijeku, pa zatrjuje, da je popolnoma nedolžen in da ga je žena osumnila iz maščevnosti.

»Dama s kamelijami« četrti film. Dumasjeva nesmrtna zgodba o »dami s kamelijami«, ki ima za seboj že malone 100 let življenja, je iznova zaživela. Pravkar beremo, da so jo v Parizu že četrtič posneli v filmu. To je menda edinstven primer v zgodovini filma. Sicer pa to ni nič čudnega, ker najdemo v svetovni književnosti le malo del, ki bi se dala tako lepo uporabiti za film. Slovenci smo dobili letos nov prevod »Dama s kamelijami«, ki ga je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Kdor hoče za božič kora obdarovati, naj mu pokloni to lepo knjigo, saj je knjiga najlepše in najtrajnejše darilo! Dobi se v knjizarnah Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica 3 in v Mariboru, Aleksandrova ulica 13.

Obledela obleke barva v različnih barvah in olisra tovarna JOS REICH.

Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Darujte Podpornemu društvu steph. Ljubljana. Pod Trancu 2-III.

Za božič in novo leto kupujte Ciril Metodove razglednice. Cena komada 1 Din trgovalci dobe 25% popusta. Kupujte domače blago!

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih žilcev, bolečinah v boku, zasopjenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzročiti naravn »Franz Josefov« grenčica izdatno izpraznjenje črevesja in osvojitve od občutkov tesnobe.

Elegantni in praktični so Wimpasings snežni čevlji. Tudi letos so izdelani novi modeli, ki odgovarjajo vsem zahtevam.

Iz Ljubljane. Bolgarski pevci v Ljubljani. Vse ljubljansko javnost se danes opozarjamo na kredenčnik, ki nam ga bo nudil bolgarski pevski zbor GUSLE iz Sofije v nedeljo 16. t. m. ob 20. v unioński dvorani, ko priredi svoj koncert. Zbor šteje 70 članov moškega zbora. Program in druge podrobnosti sledi. Vstopnice bodo v predprodaji v Matični knjizarni.

Ljudska univerza. V ponedeljek 18. t. m. bo predaval minister in gen. tajnik TOČ g. Ivan Mohorič: Organizacija denarnega in kreditnega tržišča v Jugoslaviji in njegova sanacija. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice ob 20. Vstop prost.

Obrotniški sejem pred zaključkom. Obrotniški sejem, ki je odprt samo še danes in jutri, je prav pred svojim zaključkom deležen zelo živahnega obseja. Kakor smo zabeležili, so razstavo naših mojstrov obiskale te dni tudi nekatere žene, večeraj popoldne pa so si jo ogledali učenci in učenke obrtno-nadaljevalnih šol, ki jim je dala sejmska uprava prost vstop. Razstavljalci so vobče zelo zadovoljni s moralnim in gmotnim uspehom sejma in mnogim izmed njih so sklenili prav ugodne kupčije. Med obiskovalci je bilo že pretekle dni tudi več interesov iz Hrvaške, danes pa si ogleda obrtniški sejem tudi posebno odposlanstvo obrtnikov iz Zagreba. Vajenci in vajenke so večeraj popoldne začeli po ulicah in po lokalnih zbirati prostovoljne prispevke, ki so namenjeni za božično obdaritev siromasnih vajencev in vajenk. Uspeh zbirke si bosta v enakih meri delila Vajenski dom v Liptčevi ulici in Rokodelski dom za svoje gojence. Način zbiranja, kakor so ga prireditelji obrtniškega tečaja uvedli pri nas po vzgledu svojih bolgarskih tovarišev, je občinstvu prav simpatičen in bo brez dvoma rodilo zadovoljiv uspeh.

Prvi komorni koncert v letošnji sezoni bo v petek, 14. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani Večer ima naslov »Komorni večer klavirskega tria«. Spored izvajajo: Karel Ruppel (violina), Bogomir Leskovic (celo), Marjan Lipovšek (klavir). Na sporedu so tri dela skladateljev Čajkovskega, Ravela in Turina. Sedeži po 16. 12 in 10 Din so v predprodaji v Matični knjizarni.

Uprava Hubadove župe poziva ljubljanske mešane in moške zore k pevski vaji v nedeljo 9. t. m. točno ob 17. v Hubadovi dvorani Glasbene Matice.

Velikodušni dar Podpornemu društvu slepih. Cenjene rodbine Berlič. Vojk in Cvetko so poklonile Podpornemu društvu slepih znesek 300 Din, namesto venca na grob blazopokojne gospe Josipine Erznove. — Odvetnik g. dr. Kandare Albin je daroval znesek 300 Din iz kazenske poravnave re Berce-Dolinar in tov. Društvo se darovalcem za velikodušni dar najtopleje zahvaljuje. Prosimo, posnemajte in spomnite se bednih slepih!

Rezervni članski se ponovno opozarjajo, da sta se vrnila in tiskani formulir za pripravo, ki so ga prejeli od vojaškega urada, dve tiskovni poročili, in sicer: v besedi »svemornim« mora biti e ne č; v tekstu »da Vojniško Zastavo« mora biti pisana tudi beseda »Zastavu« z veliko začetnico in ne z malo. Kdor se je držal navodila svojega potesnika (opomnika), je ti dve tiskovni napaki v formulirju itak že sam opazil. Vsakdo naj pazi, da bo prinesel v nedeljo 9. t. m. s seboj v vojašnico popolnoma pravilno spisano zapisek, kajti sicer se bo moral takoj na licu mesta splati še enkrat in bi bilo potrebno, da prinese v ta namen tudi potrebni pisarniški material s seboj.

PRESELITE FOTO ATELJE VELIČAN BEŠTER. Telefon šte. 2524. Čopova c. z Miklošičeve ceste ob Delavski zbornici.

FOTOGRAFIRA od 10 Din naprej ob vsakem vremenu in času. Izdeluje legitimacije tudi takoj po 5 Din. I. Jugoslovanski umetniški zavod za povečavo slik od 20 Din naprej v različni umetniški izdelavi.

PLOŠČE (negativ) se hrani od 1. 1918. Dela ponročila, odda tudi negativ. Izdeluje tudi specialna AMATERSKA DELA. Retušira, razvija, kopira, povečava. * POUK PA BREZPLAČNO. 10763

Samo SETA vložke

— Društvo »Tabor« vabi svoje članstvo in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo podoknice, ki jo bodo priredile nacionalne organizacije v nedeljo 9. t. m. ob 6. zvečer pred banko palačo g. banu dr. Dragu Marušiču na predvečer njegovega 50. rojstnega dne.

KODAK FOTOGRAFIJA NA ODPLAČILO! JUGOSLOVENSKEGA AGENCIJA ZA RAZPISNE DOKUMENTE ZA

— Vajenski dom priredi 10. t. m. ob 19. pod okriljem ZKD predavanje o Japoncih in Kitajcih. Predaval bo g. prof. Drago Stepišnik.

Pravilno začinjene jedi vse boljše teknejo; uporabljajte pri pečenkah, zrezkih, obarah in slanih jedeh tudi VI

„AROMATIN“

— Soča matica v Ljubljani poziva vse svoje člane kakor tudi člane vseh drugih primor. društev v Ljubljani in okolici, da se v čim večjem številu udeležijo komemoracije, ki se bo vršila to nedeljo točno ob 10. dopoldne v salonu pri »Levu« v počastitev spomina naših hrtev-mučnikov. Potem gremo skupno k maši na južnici, ki bo v ta namen darovana točno ob 11. v cerkvi Sv. Jožefa in ne v stolnici kakor je bilo prvotno naznanjeno. Sočani in člani vseh nacionalnih in emigr. društev počastite z veliko udeležbo spomin mučeniških hrtev. — Odbor.

20% popusta do Božiča za DAMSKE PLašče, suknje za gospode obleke pri FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica.

— Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani ima svoje božično obdarovanje v nedeljo 9. t. m. ob 15. v telovadnici Srednje tehniške šole, Mirje, Gorjupova ulica, h kateremu se vjudno vabijo vsi dobrotniki in prijatelji društva.

— Klub Primork vabi svoje članice, da se udeležijo podoknice g. banu dr. Dragu Marušiču na predvečer njegovega 50. rojstnega dne. Podoknica bo v nedeljo 9. t. m. ob 6. zvečer pred banko palačo.

— Puncke živé, mladinsko spevoigro v treh dejanjih bo na splošno željo ponovilo društvo »Tabor« danes ob 4. popoldne v dvorani Delavske zbornice. Izra je zelo ljubka, a vstopnina nezna. Priddite!

NOV REKORD!

100 fotografskih plinolučnih razglednic »PFEL—DUNKA« Din 48.— ravnokar prispelih v DROGERIJI GREGORIČ DE. Z O. Z. Ljubljana, Prešernova ulica 5 9809

— Nikoli Ljubljana še ni videla tako tople razstave, kakor se vam nudi naša. Več sto let stare jastice, druge spomine na našo preteklost, izdelke domačih umetnikov, samoučev, drage zaklade slovenske hiše nam urejajo v bajno celoto umetnikarhitekti in iskrene ljubiteljice narodnega blaga. Priddite vse, na »Razstavo jastice«, ki se bo otvorila danes 8. t. m. v Jakopičevem paviljonu.

KAŠELJ IN HRIPAVOST

ublažijo PINOMENTOL sladkorčiči, sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zrahljajo katar olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo. 285

PINOMENTOL zavitek Din 1.—

Apoteka Mr. L. Bahovec,

Ljubljana, Kongresni trg šte. 12.

— Lutkovno gledališče Sokola i. na Taboru priredi danes na praznik premiero pravljicne igre »Herberd izgnani princ«. Igra bo gotovo vsem ugajala, saj bo gledalce privedla v čarobni in tajnstven orient, tja v daljni Alahabad. Oder pripravila za božične praznike za mladino zopet polno novega, po novem letu pa se bo igrala izvrzna igra »Jurče gre na Triglavo«.

— »Hčerki njene ekscelence«, velenjavno veseloljno ponove v Sentjakobskem gledališču danes zvečer ob 20. Igra je izvrstno naštudivana in je doseglja pri vseh dosedanjih uprizoritvah izredno lep uspeh. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra z Levarjevi in Hanžičem na čelu. Jutri se ponove na splošno željo poslednjic »Rokovnjač«, ob 15 kot popoldnava predstava. Ker so bile vse predstave razprodane, naj občinstvo kupi vstopnice že v predprodaji od danes dalje.

Matere, nosite higienične in dobro oblikovane nedrčke in steznike! Salon I. SALAJ, Aleksandrova 2-I. 10762

ZVOCNI KIZO MOSTI

V soboto in nedeljo ob 3., 5., in 8., v ponedeljek ob 8. uri razkošna opereta

LJUBAVNA SEZONA

V glavni vlogi baritonist Crossby Bing in NEPOZNAN, A LJUBIM TE z Magdo Schneider. Načrtovan ob 5. in 8. uri obe. 10761

OGLEJTE SI NAŠO RAZSTAVO

damske, deške in moške konfekcije

ter zimskega perila. Cene skrajno znižane!

DRAGO GORUP & Co.,

LJUBLJANA, TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA ŠT. V. 14

— Torej danes bomo gledali Vlasto Buriana v njegovem vefilimu »Carjev adjutant«. Ta film je povsod vzbudil mnogo veselja, smeha in dobre volje. Ne zamudite prilike! Posetite Vlasto Buriana v Eitnem kinu Matici, kjer se nam na programu ZKD danes in jutri ob 11. dopoldne pokaže kot »Carjev adjutant«. Vstopnina 3,50, 4,50, 5,50 in 6,50.

DANES SE BOSTE NASMEJALI
Smeh, grohot in veselje bo odmevalo iz
ZVOČNEGA KINA DVOR
ker
Buster je zaljubljen
Smejte se, in veselite se — pivo je tu
Danes in jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri
Vstopnina samo Din. 4,50 in 6,50

— Na rednem občnem zboru Društva medicincev v Ljubljani 5. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Rot Lojze, podpredsednik Perne Hinko, tajnik I. Sokolec Josip, tajnik II. Zidarčič Iv., blagajnik I. Kenda Bogomil, blagajnik II. Havnina Herbert, knjižničarka I. Bačeva Franciška, knjižničar K. Poljanšek Rado, gospodar Medvedček Adolf.

— Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske Pošne hranilnice na Dunaju sklicuje za dan 11. t. m. ob 19. v društveni sobi restavracije »Novega sveta« v Ljubljani ustanovni občni zbor. Intoresenti, ki so svoje terjatve že prijavili ali to ob tej priliki žele izvršiti, vjdno vabljani.

— Šentjakobka knjižnica, Kongresni trg 7, bo do 1. marca 1935 odprta tudi vsako nedeljo in praznik od pol 10. do pol 12. dopoldne.

Samo še danes
Brigitta Helm in Willy Frisch
v filmu špijonaže
KADAR ŽENA LJUBI
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 3., 5., 7. in 9.15 zvečer
Jutri opereta: »Viktor in Viktorija«

— Cvetje pred zimo. G. Ivo Pintarič in Gorenje vasi nad Škofjo Loko je prinesel v naše uredništvo tri lepe šopke svežega tola in trobentici, ki jih je večeraj našel na prisojnem bregu pod Blegošem. Sveže cvetje tik pred božičem pač pomeni, da prihaja zima letos s precejšnjo zamudno.

POSETITE OBRTNIŠKI SEJEM na Mestnem trgu

— Napad iz politične mrznje. Večerajutraj so pripeljali na kirurški oddelek občne državne bolnišnice 44letnega posestnika in šupana Josipa Galetca iz Trebeljvoga pri Litiji, ki je bil štev grdega zavratnega napada iz strankarske mrznje. Ko se je v četrtki zvečer kmalu po 18 uri vrnil s občinske seje domov, je iznenada počil skozi kuhinjsko okno strel, da

FOTO-APARATE tudi na odplačilo
dobite pri
„FOTOTEHNIKA“ d. z o. z.
LJUBLJANA, Prešernova ulica 9
Na zahtevo Vas obiščemo na domu, brez obvezno z vzorci. Filme, plošče, papirje, kemikalije, magneteji itd. nudimo za najcenejše po konkurenčnih cenah. Prvovrstna izdelava amat. del in povečav. Po pošti obratno. 10779

Samo „BEKA“ smuči in pribor bodi Vaše, a **KVALITETA** ostane dosledno naše geslo!
Za enak denar Vam postrožemo z res izbranim blagom.
B. Kolb & Predalič, Ljubljana, Šelenburgova 6.

Jod širi krvne žile, manjša žak krvi, redči in čisti kri, uravnava izmenno hormonov in krvi.

Radenska

vsebuje jod v najprimernejši količini. Jod najboljše deluje v malih količinah in takšna primerna količina joda se nahaja prav v RADENSKI!
Razen joda ima RADENSKA še ogromno količino drugih zdravnih sestavin za srce, ledvice, seč, zlate, hormone in živce. Zato je RADENSKA tako dobra, pitna in zdrava!

legitimacije, penzijske dekrete, odrezke poštinih položnic, s katerimi so prejeli pokojnino, za otroke preko 18 let starosti uradna potrdila, kakor prejšnje leto predpisano, in 1 Din za vložek za l. 1935. Legitimacije zamudnikov se bodo predložile seje v februarju v prolongacijo.
— **Zaprisega rezervnih upokojenih oficirjev** bo jutri na Glaziji in ne v komandi voj. okrožja. Zberejo naj se ob 10. dopoldne.
— **Vsi vojaški obvezniki in zamudniki** iz celjske okoliške občine, ki se doslej še niso prijavili za vpis v seznam obveznikov za položitev prisega Nj. Vel. kralju Petru II., se morajo najpozneje do 12. t. m. prijaviti v občinskem uradu na Bregu.

Posetite razstavo

Ljubljanskih likovnih v mali Unionski dvorani v Celju.
Otvoritev v soboto, 8. t. m. ob 11. dopoldne. Razstavljajo: Jama, Jakopič, Stern, Klemenčič, Gaspari, A. Zupanec, B. Vavpotič, Inchiostri, Gorše, Loboda, T. Kos, Pirnat, Zajc. 10735

— **Ljubljanska drama** bo gostovala ta mesec še enkrat v celjskem gledališču in sicer predvidoma 18. t. m. Podrobnosti bomo še javili.
— **Celjska sočar** bo v sredo 12. t. m. ob 20. v svojih prostorih počastila 50. in 70letni jubilej bana dr. Marušiča in Andreja Gabrčka.

— **Umrli** je v četrtki v Arji vasi pri Petrovčah v 86. letu starosti znana vstopesestnica in gostilničarka ga. Helena Razborškova, ugledna narodna in napredna žena. Pogreb bo danes ob 15.30 iz hiše žalosti v Arji vasi na žalsko pokopališče.
— Na Bregu pri Celju je umrla v sredo v starosti 72 let vdova po poštnem poduradniku ga. Alojzija Serakova.

— **Lepa frizura** povzdiže Vašo sunajnost na najvišjo stopnjo, če si jo pustite napraviti po najnovejši zadnji pariski modi in sistemu pri frizerju R. Grobelniku v Celju, ki je v to svrhu ponovno študiral v Parizu v prvem salonu v trajni in vodni ondulaciji, barvanju las, masaži obraza, razni kozmetiki ter striženju in negovanju las. Frizure ostanejo trpežne. Salon za dame in gospe tehnčno najboljše opremljen. Osobe je dobro izurjeno. Cene zelo znižane za dame in gospe. Cenjenim damam in gospodom se toplo priporoča gledališki frizer za dame in gospoda. — R. Grobelnik, brivski salon, Celja, Glavni trg in podružnica poleg hotela »Evropce«.
— **Kino Union**. Danes ob 16.15, 19.30 in 20.45 zvočni vefilim »Henrik VIII.« in dve predigri, jutri ob 16.15, 18.30 in 20.45 ter v ponedeljek ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilim »Bila sem špijona« in predigra. Vse dni pri vseh predstavah film »Pogrebne svečanosti za blagopokojnega kraljema«.

Iz Celja

— **Finančni direktor g. dr. Valjavec** se je v zadnjih 14 dneh mudil že trikrat v Celju. Pri teh obiskih običajno poseča tudi davčno uravo.
— **Deputacija celjskih gospodarskih krogov pri finančni direkciji**. V četrtki se je zglasila pri dravski finančni direkciji v Ljubljani deputacija gospodarskih krogov za Celje, obstoječa iz dveh trgovcev, dveh obrtnikov in enega zdravnika, ter intervencirala v zadevi povišanja davčne osnove v Celju za leto 1934. Deputacijo je ljubuznivo sprejel pomočnik finančnega direktorja g. Sedlar, ker je bil direktor g. dr. Valjavec službeno odsoten.

— **Zasedanje davčnega odbora za mesto Celje**. Po vpogledu v seznam so bile za leto 1934 skoro vse davčne osnove pridobinskih zavezancev zvišane. Opozarjamo zato vse prizadete, da si pravočasno preskrbijo vse potrebne konkretne podatke, ki dokazujejo previsoko osnovo, in jih javijo vsaj enemu članu davčnega odbora. Svetujemo pa vsem interesantom, da pridejo osebno k razpravi, ko bo davčni odbor razpravjal o njihovi zadevi, in prinesejo s seboj vse listine, da morejo pravilnost svojih trditvev tudi dokazati. Odstreje se samo izdatki za rezižo, ne pa tudi izdatki za vzdrževanje rodbine, bolenzicni in slični stroški. Seje davčnega odbora bodo 14., 15. in 18. t. m. pri davčni upravi v Celju.
— **Na Ljudskem vseučilišču** bo predaval v ponedeljek ob 20.15 g. prof. dr. Pavel Breznik iz Ljubljane ob predvajanju nad 100 skioptičnih slik o temi »Chicago, drugo največje mesto Združenih držav, svetovna razstava«.

— **Obrtniški zborovanje** bo priredila podružnica Društva jugoslov. obrtnikov jutri ob 9. v mali dvorani Narodnega doma. — Dnevni red: Vprašanje Okrožnih odborov in obrtno-gospodarske zadeve.
— **Zelezniški upokojenci**, ki stanujejo v Celju in okolici, se obveščajo, da morajo za podaljšanje veljavnosti rumenih legitimacij za l. 1935. vsi upokojenci, vdove in sirote predložiti postaji Celje do 12. t. m.

— **Bog daj srečo!** V zakonski stan so stopili: Herman Verlič, skladiščnik in R. za Baiezl, posestnikova hči. — Ludovik Blažič, tkalec, Pobrežje, in Cecilija Mikolič, tkalka, istotam. — Rudolf Belak, tkalec, Pobrežje, in Ana Mastnak, tkalka, Magdalenska 84. — Jurij Premzl, posest. sin, in Marija Ferš, tkalka, Pobrežje. — Ferdinand Skrinjar, čevljarški pomočnik, in Marija Hrastnik, tkalka, Tezno.

— **Maribor in tenzsko postajališče**. K zgradbi novega postajališča na Tezno bo pripomogla tudi mariborska mestna občina z brezplačno električno in vodovodno napeljavo.
— **Grob se za grobom vrsti**... 64letni ključavničar drž. železnice Frane Ornik je umrl na Ptujski cesti 10. — Izdihnila je osemlletna posestnikova hčerka Marija Marčičeva v splošni bolnišnici. Zalujočim iskreno sožalje!

— **V dveh mesecih tri smrti** v isti hiši. V Kamnici je umrl v starosti 64 let posestnik Ivan Hen. To je tretji smrtni primer v teku dveh mesecev v isti hiši.
— **Miklavževska knpčija**... Kakšna je bila letos? Trgovci pravijo: nekaj je bilo, toda kie so žasi okoli 1920. do 1925.?

— **Za božičnega obmejnima šolam** na Kap. M. pri Sv. Duhu. Sv. Križu in Mariji Sročni je pri volitvi kecljaški klub »Svoboda« 1000 Din v počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Znesek je dvigniti pri klubovem blagajniku I. Kravos na Aleksandrovci cesti 11.

— **Ribice** so dobre. Mariborske gospodinjice jih umejo ceniti. Večraj so imele na ribjem trgu obilo izbire. Nad 900 kg morskih in domačih rib je bilo. Sardelice in sardelice po 10 Din. Škambri po 20. orade po 26. Živi karpi po 12. Žive ščuke po 14.
— **10 : 12**. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru izdanih 10 obrtnih pravic, izbranih pa 12.

— **617 zaposlenih inozemcev** je v vseh mariborskih obratih. Med temi je tudi nekaj švicarjev, ki se niso doslej pobrigale, da bi dobile naše državljanstvo. Ta statistika se je večraj pri policiji zaključila ter odposlala banski upravi.
— **Na cesti**... V Thomovi tekstilni tvornici je delo zaradi nekaterih tehničnih preureditev ustavljeno. Vendar bo tvrdka za božične praznike delavcem, ki so trenutno brez kruha, dala primerno nagrado.
— **Poklicne ženske bolniki**. O teh bo predaval v ponedeljek v Ljudski univerzi prof. dr. Zalokar, primarij ženske bolnišnice v Ljubljani.

Iz Kranja
— **Glasbena šola v Kranju** priredi v ponedeljek 10. t. m. ob pol 9. zvečer v gimnazijski telodavnici komorni koncert. Sodelujejo ga. Nilka Fakin, g. inž. Skoupal, Albin Fakin in inž. Gregorinčič.

Iz Tržiča
— **Osebnost**. Na Vič pri Ljubljani je bil na lastno prošnjo premeščen g. Christof Drago, nastavnik meščanske šole. Bil je vnet sokolski delavec, posebno na prosvetnem področju. Najbolj ga do pogrešal lutkovni oder, ki mu je bil glavna opora. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo vse najboljše. — Za nastavnici meščanske šole sta bili imenovani absolventki pedagoške šole gdč. Verdrijeva Stana in gdč. Gabrijelova Anica.

— **Kino** predvaja danes film »Sled v meglo«, v glavni vlogi Hary Piel, jutri pa velperetno »Valček srečec«, v glavni vlogi Marta Eggerth. Predstave oba dneva ob 16., 18.30 in 20.30 Pri vseh predstavah posebna izdaja »Fox novosti«, ki vsebuje lepa, dosečaj je ne predvajane prizore pogrebni svečanosti Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

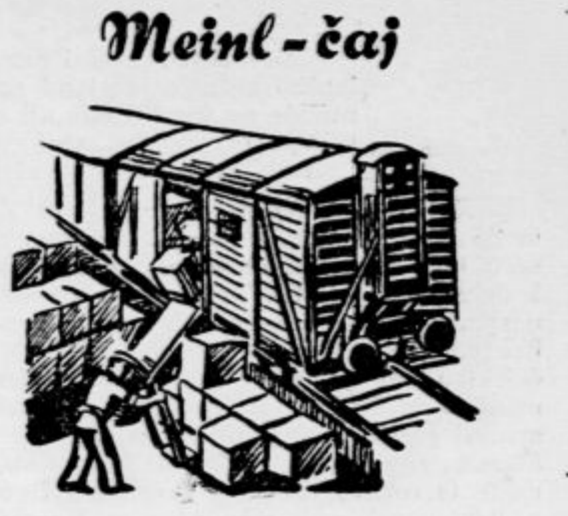
Iz Kamnika
ka— **Otvoritev kmetijske nadaljevalne šole**. Tri leta še ni imela naša kmetijska mladina iz kamniške okolice nadaljevalne šole. Ponovne želje, da bi s letošnjim letom zopet uvedli kmetijsko nadaljevalno šolo, so dokaz, da naše kmečko ljudstvo stremi za ponkom in napredkom tudi v domačem gospodarstvu in delu. Zaletjeni tečaj bo zdaj otvorjen v terek popoldne ob 15. v kamniški osnovni šoli; sodelovali bodo naši kmetijski strokovnjaki, vodil pa ga bo šolski upravitelj iz Mekinjs g. Primožič.
ka— **Prenovljen oder** v čitalnici. Kamniška čitalnica, najstarejše kulturno društvo v kamniškem okraju, je letos zaključila 66. leto svojega uspešnega delovanja. Čez čitalniški oder, ki je bil prenovljen po prevratu, je šlo v zadnjih 15 letih 70 iger najrazličnejše vsebine, domačih in tujih, ki so doživle okrog 200 uprizaritev. Za letošnje otvortev gledališke sezone, s katero vstopa čitalnica v svoje 66. leto delovanja so zopet prenovili oder in napravili novo zastor. Za otvortevno predstavo so si izbrali Tučičevo dramo »Golgotae«.

ka— **Kino Kamnik** predvaja v soboto, nedeljo in ponedeljek veselo filmsko delo »Bog v Nicu« (Nič brez ljubezni).
Iz Trbovelj
t— **Sokol je vsdil na telovidišču spominsko lipo**, ki naj bo bodočim pokolcnjem trajen spomin na mučeniško smrt viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in občem na nastop vlade mladega kralja Petra II.
t— **Seja občinskega odbora** bo v terek 11. t. m. ob 16. Na dnevnem redu bodo poročila o ubožnih zadevah, akciji za brezposelne in mladinski kuhinji in volitve članov v kmetijski in gradbeni odbor.

Iz Hrastnika
h— **Gospodinska šola** je bila otvortvena pred nekaj dnevi in je njen pomen najboljše dokazan s tem, da so se javila dekleta kar za dva tečaja. Zaradi pomanjkanja sredstev pa so otvortili samo enega, v katerem bo pouk dvakrat na teden. Predavalo bo več uinih moških in zdravniki g. dr. Arnšek. Voditeljica šole je gospa Candrova. Sestavljen je bil tudi šolski odbor, kateremu predseduje predsednik občine g. Malovrh.
h— **Kino Sokol** predvaja danes ob 20.15 in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20.15 film »Pesem nočie Poje Jan Kiepara«.

Iz Novega mesta
n— **Kino »Dome« v Sokolskem domu** bo predvaja danes (na praznik) ob 18. in 20.15 uri in jutri (v nedeljo) ob 15., 18. in 20.15 uri zvočno opereto »Srečna srca«. Predigra: Foxov zvočni tednik.

Prijava radio-aparatur na pošti se vedno bolj množijo, zlasti z znakmo PHIP.S, ki morajo biti le najboljše. Oglejte si jih pri urarju M. VAHTAR, v novem lokalu pri Puru. 10744

Meinl-čaj

Neposredni uvoz

Iz Ptujja
— **Zaprisega vojaških obveznikov** bo 16. t. m. ob 10. v kasarni kralja Petra v Ptujju. Vsi obvezniki, ki stanujejo v Ptujju, ne glede na to, kam so pristojni, naj se brezpogojno prijavijo do 15. t. m. na tukajšnjem magistratu v sobi vojaškega urada vsakodnevno (tudi v nedeljo) od 7. do 12. Prijaviti se morajo vsi nesprejeti oficirji, vsi, ki so služili kadroviski rok v miru ali vojni, vsi hranilci, vsi oni, ki so iz kakršnegakoli razloga obovojeni od služnje v kadru, a so sposobni, vsi obvezniki, ki so odslužili kadroviski rok v kateri tuji državi, pa so bili potem sprejeti v naše državljanstvo, in vsi invalidi. Torej vsi obvezniki, ki so položili prisego kralju Aleksandru I in še niso starejši od 56 let (letnik 1878. pride še v poštev). Ker bo prisega samo na dan 16. t. m., se opozarjajo vsi obvezniki naj bodo točno ob določenem času na mestu, in sicer še ob 9.30, ker se bo še pred prisego izvršilo izklicavanje. Vsak obveznik, ki se ne bi odzval, bo najstrožje kaznovan ter bo moral na lastne stroške v Maribor k prisegi. Obvezniki pravoslavne vere bodo prisega H v Mariboru, zaradi česar naj se nemudoma prijavijo, da se bodo moge pravočasno zahtevati brezplačne karte.

— **V okviru obrtniškega tedna** je bilo nedavno v prosvetni dvorani Sokola predavanje za obrtniški naraščaj. Najprej je predsednik krajevne prireditvene odbora g. Berlič Josko očrtal pomen obrtniškega naraščaja. Potem sta govorila g. Novak iz Maribora o vzgoji obrtniškega naraščaja, ravnatelj g. Kveder pa o snovi, kako pojmuje vajenec svoj bodoči poklic. Oba predavatelja sta bila deležna pobjave vseh navzočnih.

— **Letošnje gledališko sezono** je otvortil dramski odsek Sokola v terek s Petruvičev dramo »Dusec«. Po večletnem odmoru so torej spet oživele deske gledališkega odra v mestnem gledališču. Zato so Ptujčani skoro do zadnjega prostora zasedli gledališče. Igralci so prav vsi podali svoje vloge dobro in vestno. Režiser g. Haal je imel srečno roko pri izbiri posameznih karakterjev. Občinstvo je nagradilo igralce s obilnim aplavzom. Omenimo naj še, da smo v gledališču pogrešali mnogo takih, ki bi bili dožnji podpirati novoustanovljeni dramski odsek.

— **Nesreča pri podiranju dreves**. 23letni dnmnar Mikša Anton iz Hlaponcev je v gozdu z drugimi delavci podiral drevesa. Pri tem je eden delavcev po nesreči zadela Mikšo s sekiro v desnico in mu je skoro odsekavil v zapestju. Le hitri zdravniški pomoči se je zahalviti, da Mikša ni izkrajval.

— **Prijatelj kokiši aretirana**. V sadnjem času je sedmim posestnikom v občini Pobrežje izgnilo iz živinskih hlevov 48 kokiši in puranov. Orožnikom pa se je posrečilo prijeti stara kokišja prijatelja brata Antona in Franca Vaganova z Dravinjskega vrha. Oba so odgnali v ptujške sodne zapore.

Iz Gornje Radgone
gr— **Gradič** na Noričkem vrhu pri Gornji Radgoni, katerega lastnik je bil do leta 1928. baron Giesl von Gieslingen, ki je leta 1914. kot avstrijski poslanec v Beogradu izročil ultimatum srbski vladi, je kupila od lastnice Marije Černičkove ga. Ilna Kunejeva, hčerka pokojnega Petra Majdiča iz Celja, zasebnica v Celju za znesek 180.000 Din.
gr— **Sokolska božičnica** za siromašne sokolske dece bo v nedeljo 16. t. m. ob 15. v občinski dvorani. K prireditvi so vabljene članstvo, starši sokolske dece in ostalo občinstvo.

POČASI
— ali gospod, to je zdaj že peta čašica...
— ah, kako si prozaičen, to je vendar pravi Pokorny-Royal liker!
Likerji Pokorny
Ali ste že poskusili naš BRANDY MEDICINAL?

Naše spominske lipe

Letošnji narodni praznik uedinjenja je bil proslavljen s posebno lepimi manifestacijami naroda. Skoro v sleherni občini dravske banovine so vsadili eno ali celo več lip v spomin mučeniške smrti Uedinitelja in početka vladavine mladega kralja. Prejeli smo o tem izredno številne dopise, ki jih danes objavljamo daljšo vrsto.

BESNICA. Na lepem prostoru med Zg. in Sp. Besnico je bila pravkar zgrajena ob cesti lepa kapelica, ob kateri se je vršila 1. decembra slavnost. Tu je občina na slavnosten način vsadila na vsaki strani kapelice eno lipo. Slavnosti se je udeležil občinski odbor z županom na čelu, šolska mladina iz Besnice in Podblice z učitelji stvom, gasilci v krojih ter ostali občani. Marsikatero oko se je orosilo tekom slavnosti. Otvoritvene besede je govoril župan g. Papler, nakar so vsadili lipi med petjem moškega zbora iz Besnice. In ko so zazveneli kliči »Slovan na dan!«, so s treh strani ostro odjeknili trije strelji iz možnarjev in odmevali po dolini ter naznanjali svečan trenutek onim, ki niso utegnili pohiteti k kapelici. Po vsaditvi je govoril v imenu gasilstva občinski tajnik g. Tomaževič in orisal v lepih besedah zgodovinski pomen 1. decembra. Za njim je povzel besedo upravitelj podbliške šole g. Strukelj in v ostrih obrih začrtal pot čuvarjev Jugoslavije. Sledile so deklamacije učencev, ki jih je lepo in s pravim poudarkom naučila upraviteljica besniške šole gđ. Kalanova in nato se je slavnost zaključila s petjem himne.

BREG PRI PTUJU. Naša občina je proslavila prvi december na svečan način s tem, da je zasadiła na najlepšem prostoru, kjer se križajo tri glavne ceste, spominsko lipo v spomen na blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in na spomin nastopa vladnega vladarja Nj. Vel. kralja Petra II.

GORNJE PIRNICE. 1. decembra smo tudi pri nas zasadiли spominsko lipo. Po maši se je zbrala množestvena deca v šolskih prostorih, kjer je imel šolski upravitelj govor, v katerem je oveselil spomine na blagopokojnega vladarja in sedanjega kralja, ki ga je usoda še tako mladega postavila za krmarja velike države. Prav lepo so bile podane primerne memoracije in peje himne. Nato se je podala šolska mladina na dvorišče pred šolo, kjer je bila pripravljena vitka lipo. Pred zasadiitvijo smo položili v zemljo steklenico, v katero je bila položena na pergamentnem papirju napisana spomenica s podpisom in že je lipo stala dokončno v veliko radost otrok in navzočnega šolskega odbora. Slavnost se je končala še z govorom na lipo, ki naj spominja še pozne rodove na žrtvovanje Viteškega kralja.

IVANJKOVCI. Ivanjkovska občina je posedala v spomin na blagopokojnega kralja tri lipe. Eno je posajena v sredi občine na prijazni trati ob poti, drugi dve pa pri šolah na Svetinjah in na Runču. 1. decembra je občinski odbor pri vseh treh lipah imel primerne svečanosti. Občina je odkrila spominske plošče, ki so pri lipah vidane v betonske postavitve. Narodni poslanec g. Lovro Petvar je na vseh treh krajih orisal v krepkih in jasnih potezah pomen narodnega uedinjenja in težko izgubo ob smrti največjega Jugoslavena XX. stoletja. Varstvo lip je izročil občinskemu mozem, šolskim otrokom in šolskemu vodstvu. Pri šolah na Svetinjah je govoril učitelj g. Kocipec Peter, na Runču pa učitelj g. Štokelj Karel. Svečanosti so bile izpolnjene z lepimi spominskimi deklamacijami in s himno. K proslavi na Runču so prišli okoliški kmetje na konjih in so položili k spominski lipi lep venec z žalinim trakom. S tem so nam jasno dokazali, kako domoljubno je vzgojen naš kmečki življenjski svet. Vseh svečanosti so se udeležili domači gasilci, sokolska četa iz Ivanjkovca in vsi okoliški uradi: pošta, železnica in žandarmerija. Sokolska četa je imela še posebej svečanost v telovadnici, izpolnjeno z govorom br. prosvetarja Puharja Jožeta in s prisrčno zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II.

LESKOVEC PRI KRŠKEM. 1. decembra po maši so se zbrali učenci, g. dekan, zastopniki občine in društva in mnogo občanov v šolski dvorani. Učitelji so govorili o pomenu uedinjenja, o delu blagopokojnega kralja, o mlademu kralju, učenci in učenke pa so deklamirali Vsa prireditve je izvenela v zanemnem razpoloženju in volji k nadaljnjemu delu in napredku Jugoslavije. Po proslavi so se zbrali vsi navzoči k sajenju lipe pred šolo. Govornik je primerjal rast lipe, slovanskega drevesa, z rastjo Jugoslavije in zaključil svoj govor s pozivom mladini, naj neguje to drevo, simbol naše Jugoslavije. Leskovec se v polni meri zaveda važnosti nacionalne prosvete, zato so vse prireditve narodne šole in društva kmečkih fantov in deklet odlično obiskane. Društvo kmečkih fantov in deklet ima redne tedenske sestanke ob petkih, kjer se vrše razna predavanja. Tako nam je predaval že dva petka g. Ivan Bavaž, upravitelj banovinske trsnice, o vinarstvu, kar je za naš vinorodni kraj najbolj potrebno. Imeli smo že predavanja o sokolstvu, sedaj imamo o vinarstvu in se bo še nadaljevalo; v nedeljo po prvi maši pa bo predaval zdravnik g. dr. Tone Ravnikar o negi otrok do sedmega leta. Tako je razvilo društvo fantov in deklet s pomočjo vsega učiteljsstva in drugih vsel delavnost in pritegnilo v svoj krog velik del vaščanov. Kar jih pa še ni, jih vabimo, da se v bodoče udeležijo naših prireditev. Imamo tamburaški zbor »Slovan« in dramski odtsek društva KF ID, ki se učijo Tolstojeve igre »Moč teme«. Dan za dnem so na delu naši fantje in dekleta. Tako je prav. Njim v korist, Jugoslaviji pa v čast!

LITJA. 1. decembra smo vsadili Aleksandrovo lipo. Po maši se je zbrala vsa Litija in tudi mnogo okoličanov pred občinsko hišo za Savo. Slovesnost je otvoril župan g. Lajovic. V korenine so vložili pergamentno listino, ki so jo podpisala in s pečati opremila vsa naša oblastva in društva. Posvetilo pa je napisal učitelj g. Jože Zupančič: »Kakor so korenine te lipe spojene z osrčjem ljube nam Litije — Tako naj bodo vsa naša srca složna v ljubezni do mile domačije. — Čuvajmo Jo in ljubi-mo, kakor je velel On, naš Vladar. — Ki je žrtvoval Srce za srečo nas vseh Domovini na oltar!«. — Ob zaključku svojega govora je izročil predsednik občine lipo učencu Volku Stanku, ki ga je izvolila deca s gma za čuvarja. Prav ganljivo je obljubil mladi čuvar, da bo varoval on sam kakor tudi vsa naša deca lipo in spomin na Viteškega kralja. Prostor okrog lipe se je spremenil nato v neobičajno pozornico. Solarji iz vseh razredov so se zvrstili pred lipo in so deklamirali domoljubne pesnitve. Lipo, ki so jo zagreblili naši Sokoli, so

nato obsuli s prstjo rezervni oficirji in ostalo ljudstvo. Vsa množica je zapela himno, nakar je bila prisrčna slovesnost zaključena.

LJUTOMER. Olepševalno društvo je spozumno z občino posadilo pred narodno šolo spominsko lipo. 1. decembra se je zbralo pred šolo številno občinstvo. G. župan Kuharič je naglasil pomen lipe v življenju Slovanov in se spomnil delovanja pokojnega kralja. Godba je zaigrala žalno korčnico in himno Šolski upravitelj g. Mikl je prevzel lipo v varstvo šole, nakar je godba zaključila slovesnost s pesmijo »Hej Slovan! Mlado lipo oklepa lep bakren obroč s primernim napisom. — Proslava Sokola je bila v znamenju zalovanja in zelo lepo učinkovita. Udeležilo se je članstvo skoro polnoštevilno. Spored je obsegal pesni, govor br. staroste, poslanico in zaobljubo članstva. Dne 2. t. m. se je Sokol oddolžil tudi spomenu pok. staroste br. Joška Rajha. Slovesnost je bila določena za 14. oktobra, pa je morala biti preložena. Na pokopališču se je zbralo precej članov Sokola. Starosta br. dr. Stajkovič je v globoko občutenem govoru orisal lik pokojnega vodje Murskega Sokola, pevski zbor pa je zapel dve žalostinki. Društvo je položilo na grobnico svojega nepozabnega ustanovitelja lovorjev venec s trakom v državnih barvah.

LOČE PRI SLOV. KONJICAH. V nedeljo 9. t. m. bo blagoslovljen novega vodovoda, ki ga je zgradila banska uprava. Svečanosti se udeležijo tudi zastopnik g. bana. Na prireditvi se bo tudi vsadila spominska lipo. Vsem, ki so nam pripomogli do zdrave vode, zlasti JNS, ostanemo vedno hvaležni.

ORMOŽ. Po službi božji 1. decembra smo vsadili spominsko lipo. Pri tej priliki je imel predsednik mestne občine primarij g. dr. Hrovat lep nagovor. Za spominsko lipo je bil izbran eden najlepših prostorov v mestu, in sicer tako zvali mali Ti voli med župniško cerkvi in palačo Mestne hranilnice. Zatem je bila v telovadnici sokolska slavnost z deklamacijami, petjem in prisrčno članstvom. Uspehi, ki jih zaznamuje v občinskem gospodarstvu krepko vodstvo predsednika dr. Hrovata, se vedno bolj množijo. Temeljito se je preuredila stara mestna hiša v dostojne uradne prostore, medtem ko se je druga oddala dobičkanosno v najem. Najvažnejše za nas meščane je pa dejstvo, da je mestna občina prevzela zadružno elektrarno. Ormožani smo imeli dosedaj privilegij najdražje razsvetljave v dravski banovini. Zaradi tega z veseljem pozdravljamo ukrep občinske uprave z nado, da bo tok postal cenejši.

TRBOVLJE. Lepo so proslavile 1. december tudi naše rudarske Trbovlje. Pri proslavi, ki jo je organiziral Županstvo, je sodelovalo vse prebivalstvo. Rudniško restavracijo so se formirala društva in ostali v veliko povorko: na čelu s zastav, za temi rezervni oficirji, Sokoli, gasilci, bojevnikji, zastopniki oblasti in uradov, železničarji in ogromne množice prebivalstva. Po službi božji je bila odkrita pod lipo svobode, spominska plošča Slovesnost je otvoril g. župan Klenovšek z lepim nagovorom, v katerem je očrtal pomen 1. decembra za vse Jugoslovane. Tope besede je izprezgovril v spomin pokojnega velikega kralja in poudaril izrazne globoke vdanosti mlademu kralju. Med svečanim aktom so svirale kar tri godbe, delavska, sokolska in železničarska. Proslava je bila res veličastna; še bolj veličastna bi pa bila, ako bi se pri rudniku ta dan ne delalo. Rudniška uprava ve celo leto naprej, kdaj je državni praznik in bi morda svoje obratovanje uredila tako, da ob državnih praznikih delo počiva, oziroma se omeji na najnujnejša vzdrževalna dela. Namesto da se je praznovalo v sredo, naj bi počivalo delo na državni praznik. V bližnji Avstriji so se državni prazniki upoštevali, zakaj se ne bi v naši nacionalni državi? Zvečer je imel svojo intimitno proslavo Sokol. Proslava se je udeležilo skoro vse članstvo in prisrčno novemu kralju. Sodeloval je odtok rudniških nameštencev.

SLATINA RADENCI. 1. decembra je bila v župni cerkvi pri Kapeli služba božja, katere se ni udeležila samo šolska mladina in društva, nego v še večji meri naše preprosto ljudstvo, kar je pač najboljši dokaz narodne zavesti na naši severni meji. Po maši je pred cerkvijo zasadil upravnik bankegaske nasada g. J. Glaser košato lipo, ki jo je zasula naša mladina. Pri tej priložnosti je imel govor narodni poslanec g. J. Zem-

ljih. Živo nam je prikazal delo in trnjevo vzvišenega blagopokojnega kralja. Po vzklikih »Slava mu!« je sledil enominutni molk. Nato je poslanec izročil lipo v varstvo naši šolski mladini s pozivom, naj jo čuva kakor tudi našo domovino pred notranjimi in zunanjimi sovražji. Mladina je zapela lepe narodne pesmi, ki so se razlegale daleč tja preko Slovenskih goric v prelestni dan proti mejam.

SMARJE-SAP. Prvega decembra je bila vsa naša vas okrašena z narodnimi zastavami na pol droga. Po maši smo na najlepšem prostoru šmarja vsadili spominsko lipo. Ob navzočnosti številnega občinstva, zastopnikov oblasti in narodne šole so prisrčno dan proti mejam. **SMARJE-SAP.** Prvega decembra je bila vsa naša vas okrašena z narodnimi zastavami na pol droga. Po maši smo na najlepšem prostoru šmarja vsadili spominsko lipo. Ob navzočnosti številnega občinstva, zastopnikov oblasti in narodne šole so prisrčno dan proti mejam. Pomen spominskega dogodka je pojasnil navzočim g. upravitelj šole. Drevo naj se imenuje Petrova lipo, oskrbuje pa naj jo šolska mladina. Udeleženci so potem napolnili dvorano prosvetnega doma, kjer jih je prijetno presretil umetniško okrašeni oder. Tu je g. upravitelj opisal zgodovinski potek našega uedinjenja in njegov veliki pomen posebno za nas Slovence. Sledilo je več lepo uspešnih priložnostnih deklamacij in idejanka »Uedinjenje«. Gđ. Merharjevi vse priznanje in zahvala za večtedenski trud in žrtve, katerih sad je bila tako lepa akademija. Tu di ostalim sodelavcem in sodelavkam vsa pohvala in prošnja, da bi nas kmalu razveselili s kako novo prireditvijo. Pomseh-ljivcem in ovralcem našega javnega dela pa bodi za sedaj samo to povedano, da bomo štittili vsako pametno javno udejstvo-vanje z vsemi sredstvi, ker ne vidimo med svojimi protektorji le vse napredka željne javnosti, temveč tudi oblast.

ST. LAMBERT. Tudi pri nas smo se oddolžili spomenu blagopokojnega kralja ob smrti in na dan pobraha. Dan Uedinjenja smo proslavili v tukašnji šoli s slavljenjem spominske lipe, ob udeležbi predstavnikov vseh ustanov, kral. šolskega odbora, vsega občinskega odbora s predsednikom občine Vrtačnikom Ivanom, s članstvom JNS, s predstavnikji Rdečega križa, gasilske čete in vse šolske mladine. Šolski upravitelj Jarnovič Franc je imel slavnostni govor o uedinjenju in o pomenu zasiditve lipe. Pod korenine smo vstavili steklenico s spominskim listom. V povzdigo slovesnosti so lovei oddali fašno salvo. Res, lepo slovesnost je zaključila šolska mladina s himno.

Čuvajmo Jugoslavijo!

ZAGORJE OB SAVI. Ves revir se je odel z državnimi trobojnicami, ki so prvič izza najglobokjeje žalosti zavirale s vseh poslopij. Sočne barve so prinisale v vsa srca vedrost, pogled je z zaupanjem zrl v bodočnost. Se noben prvi december ni pokazal tolike iskrene edinosti kakor ta. Po maši se je mnogobrojno občinstvo zgnilo okoli prostora pred občinsko hišo, kjer je bila izkopana jama za spominsko lipo. Predsednik občine g. Drnovšek je v zelo lepem govoru orisal neminljive zasluge Viteškega kralja. Mlademu kralju pa je obljubil, da ga bo narod podpiral pri izvrševanju oporoke kraljevskega očeta. Nato je vložil v jame steklen valj s spomenico in podpis vseh društev in korporacij. Med tem, ko so zasajali lipo, je igrala rudniška godba, župnik g. Markež pa je ob asistenci duhovništva blagoslovil sadiko, ki naj ji daje rast »prijetno pilhjenje dobrih sapice«. Šolski upravitelj g. Janko Levstik je poveljeval lipo kot simbol slovanstva in izrazil trdno vero v procvit naše lepe domovine ter vzklikal našim narodnim svetinjam ob glasnem navdušenju navzočih. Sledile so deklamacije. Nato pa je mladina tudi lepo zapela. Združeni zbori so zasorili »Hej Slovan« in »Od Urala do Triglav«. Zaključila je svečanost rudniška godba s himno. Tako za tem je tudi Sokol zasadil

Tarzan in njegova družica

Spet smo dobili v Ljubljani film, ki je po svoje senzacija in ki bo nedvomno privabil lepo številc gledalcev zaradi svoje vsebine in prvovrstnih igralcev.

O »Tarzanu«, tej legendarni osebnosti, ni treba še posebej govoriti, saj menda ni človeka, ki ne bi bil že kdaj o njem slišal. Ko je izhajal v knjigah, so se zanj ljudje kar trgali. Na milijone izvodov je šlo v svet in le malo je jezikov, kamor ne bi bili tega modernega Robinsona prevedli. Tudi Slovenci imamo prevod vseh delov. Kmalu so Tarzana predelali tudi v film. Načrt poti, ki vodi do tega zaklada, in ta načrt mu je neki Van Ness ukradel. Ko so prišli v Afriko, je Van Ness zvično vzel 50 domačinov, ki so bili namenjeni za Holta in hotel z njimi prehiteti prave lastnike slonovine in jim zaklad ukrasti. Tu se začneja najnapetejša zgodba, kar si jih more človek misliti. Divji boji v gozdovih, kamor se ni stopila noga belokožca, zveri, ki preže na človeka, nalezljive boleznji — vse so morali preživeti iskalci slonovine, dokler niso dosegli tega, kar so hoteli.

na, ki bi bil podlegel prirodni smrti. Zato so domačini in naseljenji v Afriki prepirani, da čutijo aloni, kdaj se jim bliža konec življenja in gredo takrat na neki skrit kraj, kjer poginejo. Vsi aloni poznajo ta kraj in zato se morajo nahajati tam ogromne množice slonovine.

Siromašni zemljepisec profesor Parker je odkril to neizmerno bogastvo, toda umri je, preden ga je mogel dvigniti. Njegova hči Jana je ostala s svojim možem Tarzanom v pragozdovih, četrti tovariš lovec Harry Holt pa je odpotoval na Angleško. Zdaj se je z nekim svojim prijateljem vrnil v Afriko, da skupaj s Tarzanom dvigne zaklad. Na ladjji je pripovedoval, da ima

na svojem letnem telovadišču spominsko lipo. Kratek nagovor je imel učitelj g. Košmerl. Popoldne je bila v Sokolskem domu zaprisega deca in naraščaja, zvečer pa v slavnostno okrašeni telovadnici zaprisega vsa članstva, ki je na vse napravila globok vtis. Sodeloval je orkester Glasbenega društva, spominski govor je imel učitelj Klun, recitacija pa g. Košmerl in naraščajnik Babič.

ZDOLE PRI BREZICAH. Na posebno lep način so Zdolani proslavili praznik uedinjenja. V bližini občinskega doma so posadili kar dve lipi. V vsako jama so dali po eno steklenico s spominskim pergamentom. Ob 8. je župnik duh svetnik g. Soba Alojzij opravil službo božjo. Po maši je šolska mladina odšla pred občinski dom. Sledilo ji je vse občinstvo Predsednik občine g. Zupančič Franc je lepo pojasnil pomen narodnega praznika. Sledil je govor šolskega upravitelja g. Ivanuša Roberta, ki je pojasnil, zakaj sadimo lipo. Akademik Presnik Ivan je pojasnjeval veliko zunanje-politično udejstvovanje Viteškega kralja Aleksandra I. Prav lepa je bila deklamacija učenke o mrtvem kralju. Slednjit je podpredsednik občine g. Soba Alojz obrazložil ljudstvu za sluge blagopokojnega kralja Aleksandra I. za notranjo ureditev države. Spominjal se je mnogih njegovih zmag. Žrtve prednikov naj nam bodo vzor in naše delo ne bo težko! Po govorih je prvi položil zemljo v jama g. duhovni svetnik, nakar je enako storilo ostalo občinstvo, ki je bilo močno prevzeto od vse proslave.

ZIROVNICA. Sokolsko društvo Zirovnica-Breznica je vprav veličastno proslavilo praznik uedinjenja. Že na predvečer in po tem vsi noč se je biesel nad rezervoarjem monogram Nj. Vel. kralja Petra II. s krono, delo tukajšnje elektrarne Na praznik pa je bilo vse dopoldne posvečeno proslavi in spominskim svečanostim. Po službi božji je društvo zasadiło spominsko lipo na idiličnem prostoru za spomenikom sv. Janeza

Iz življenja na deželi

BLAD. Zvočni kino Bled predvaja danes ob pol 16. in ob 20. ter jutri v nedeljo ob pol 16. in ob 20. velezanim film »Moderni Robinson«. Predigra nov Paramountov tednik.

BOSTANJ. Od 4. septembra do 4. t. m. se je vršil v Bostanju kmetijsko-gospodinski tečaj, katerega se je udeleževalo lepo število kmečkih deklet. Poleg voditeljice tečaja ge. Sušnik-Golmajerove Franje in strokovne učiteljice gđ. Barletove Mire so na tečaju predavali še banovinski zdravnik g. dr. Turko iz Sevnice, sreski kmetijski referent Ambrož iz Krškega in sreski kmetijski referent Mahorič iz Brežic. Zadnje dni tečaja je bila prirejena tudi prav lepa razstava, ki je pokazala, da dekleta niso zaman obiskovala tečaja. Iz besed govrnikov in domorodnih pesmi gojenk se je izražala hvaležnost nasproti vsem, ki so pripomogli, da se je tečaj izvršil s tako lepim uspehom.

JEZICA. Iz hvaležnosti do kralja Uedinitelja odkrije tukašnja Narodna odbrana na procelju narodne šole na Jezič marmorno ploščo z vklesano kraljevo oporočo. Svečanemu odkritju v nedeljo 16. t. m. ob 3. popoldne prisostvuje poleg tukašnji organizaciji tudi vsa šolska mladina. Vabimo vse občane, da v čim večjem številu prisostvujejo tej pletetni nacionalni svečanosti.

GORNJA RADGONA. Proslava 1. decembra je bila slovesna. Po končani službi božji se je zbrala šolska mladina v 5. razredu, kjer je poteku proslave prisostvovalo tudi številno občinstvo. Gasilstvo se je zbralo v drugem razredu osnovne šole in je predsednik Hrastelj Joža imel govor o zgodovini slovanstva in o uedinjenju. Ob 11. je proslavil narodni in sokolski praznik Sokol v občinski hiši. Proslavi so prisostvovali tudi zastopniki uradov in deputacija gasilstva v krojih.

ORMOŽ. Zbor obrtnikov se je vršil prejšnjo nedeljo v Škorčičevi gostilni. Vodil je zbor predsednik Združenja obrtnikov g. Masten Matevž. Glavno poročilo je imel g. Novak iz Maribora; govoril je o vseh važnejših obrtniških problemih. Pravilno je poudaril govrnik, da zborovanje ne more biti manifestacijsko, temveč glasen klic proti krivicam, ki se gode obrtniškem stanu, da je v najbednejšem položaju. Predsednik se je zahvalil poročevalcu za njegova izvajanja in so tudi vsi navzočni soglasno pritrjevali njegovim odkritim besedam. Predsednik Združenja mlitnarjev in žagarjev g. Petovar Maks je prečital resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. G. Sadravec Peter iz Ormoža je imel zaključni govor, v katerem je obravnaval mnoge težnje našega obrtnika in stavil še nekaj predlogov k predloženi resoluciji. — Zenska podružnica CMD je priredila

Prekrasni prizori v filmu morajo očarati vsakega gledalca. Johnny Weissmüller, nekdanji svetovni rekorder v plavanju, kaže svoje bravure pod vodo. Tudi kot telovadec je odličen in časih si kar ne moremo misliti, kako je mogoče delati tako vratolomne skoke, kakor jih opazimo pri njem. Tudi njegova partnerica, mlada, simpatična Američanka Maureen O'Sullivan je pokazala, da je prvovrstna igralka. Poglavje zase so prekrasne prirodne slike in slike bojev med živalmi in ljudmi. Lahko rečemo, da kaj takega v Ljubljani še nismo videli. Zato je prav gotovo, da bo ta film obiskalo veliko število ljudi in da ne bo odšel nihče razočaran.

in sv. Pavla v Zirovnici. Slavnosti so prisostvovali poleg predsednika občine gosp. Bizjaka, še zastopniki civilnih, cerkvenih in vojaških uradov, društev in korporacij, šolska mladina z vsem učiteljstvom in množestveno občinstvo. Starosta br. Mokorel je v lepem govoru orisal velika dela blagopokojnega kralja in pomen zasiditve, nakar smo pod lipo zakopali steklenico s spomenico kot sporočilo poznejšim rodovom, kako težko je bil prizadet narod ob izgubi svojega Viteškega vladarja. Po zasiditvi je bila v telovadnici slavnostna seja. Na lepo okrašenem odru se je pod sliko pokojnega vladarja in mladega kralja razprostril zemljevid kraljevine, pod njim pa bleščel napis: »Čuvajmo Jugoslavijo!« Po pestrem sporedu, recitacijah, deklamacijah, pevskih točkah in čitanju poslanice je bila proslava zaključena s slavnostno zaprisego vsa članstva. Hvaležni mlademu in marljivemu sokolskemu društvu kličemo: Le tako naprej!

tudi letos mlaklavžo za siromašno deca. Kljub veliki krizi so bili prispevki posameznikov obilnejši kakor druga leta. Zato je bilo obdarovanih lepo število otrok. Vodstvo narodne šole se zahvaljuje ge. Pavli Omulčević, ge. Roži Prijatelj, gđ. Editi Potrčević in celotnemu učiteljskemu zboru meščanske in osnovne šole za trud pri prireditvi in darovalcem za lepe darove.

POLJČANE. Prvodecembrska proslava Sokola je bila zelo svečana. Na sporedu so bile deklamacije, peje, godba, lepo je tudi udeleževala alegorična slika: 1. december 1934. Slovesna je bila zaprisega članstva. — V nedeljo je dramski odtsek Sokola otvoril sezono z igro »Scampolo«. Vse je zagrabila zgodba poestnega dekleta »Scampolo«, ki ga je izvrstno z doživljenjem odigrala učiteljica s. Čerčeka. Z lepo igro so pripomogli do uspeha še seste in bratje: Hudinova, Detičkova, Živko, Mesarič, Roner in Ritonja. Slednji je imel tudi režijo in je oskrbel scenarijo. Igro je spremljal v nekaterih prizorih salonski orkester pod vodstvom dr. Hronovskega. Igre naj se začnejo točno, ob pravem času pa naj bo na mestu tudi cenjeno občinstvo. Pripravlja se igra »Marjetica. — Upokojeno učiteljico gđ. Marijo Negovetičovo je sprejelo na zadnji poti veliko ljudi. Zlasti je prihitelo sem učiteljsvo, zastopniki je bila šolska mladina, gasilci v kroju. Sokoli in pevski zbor, ki je zapel blagi pokojnici »Vigrede in »Blagor jic. Naj v miru počiva! — Pred dnevi je bila letos pogodena v Boču prva divja svinja, in to od lovškega paznika Slovska iz Modra. Ko bo sneg, prirede pogon.

SREDIŠČE. Po zgledu drugih krajev je tudi naše obrtnišvo otvorilo svoj obrtniški teden z manifestacijskim shodom Obrtnega društva. Shodu je ob navzočnosti župana g. Kolariča, združnega nadzornika g. Založnika in člana banovinskega sveta Zdravca predsedoval g. Franjo Rožič. V krasnih besedah je navzočim razložil pomen obrtniškega tedna. Čigar geslo »Svoji k svojim!« naj bi postalo za bodočnost trajna deviza kupujočega občinstva. Za g. predsednikom je g. nadzornik in izbranem poročilu obravnaval stališče slovenskega obrtnišva v razmerju z drugimi stanovji, naglašujoč posebno navezanost kmečkega stanu na obrtnišvo in ocenjujoč solidnost dela našega obrtnišva ter važnost njegovega obstoja in vidika državnih in socialnih interesov. Prelepo poročilo svojega starega znanca in prijatelja g. Založnika je središče obrtnišvo vidno zadovoljno kvitiralo z izrazi prisrčne hvaležnosti. — e.

STRAZIŠČE. Sokolsko društvo je imelo prav lepo proslavo uedinjenja v Sokolskem domu. Zbralo se je članstvo z naraščajem, uprava društva na odru, pevski zbor pod vodstvom br. Keržiča pa na balkonu. Po uvodni pesmi »Sokolski pozdrav« je otvoril sejo staršina br. Benedik France, nato pa je govoril starosta br. Završnik iz Kranja in poudaril poseben pomen današnjega praznika, ki zahteva podvojeno delo in strnjeno v sokolskih vrstah. Brat Rant je recital »Umro je Veliki Kralj Vojislava Ilića ml., po prečitanju poslanice pa je zbor zapel »Što čutiš Srbine tužne«. Sledila je prisega in himna. Sestrica Rantova je recitala Ganglovo »Sokolski Rantova«, nato je govoril in naraščajnik. Spored v dvorani je zaključila pesem »Na dan, Slovan!« Nato se je formal pred Sokolskim domom sprevod in krenil na Pante, kjer je župan občine Strazišča in podstarosta br. Tone Križnar zasadił lipo. Zbor je zapel še pesem »Iz bratskog zagrijaj«, vsi navzoči pa mogočno slovansko himno »Hej Slovanik. Razširjenje in prodiranje sokolske ideje in misli v našo vas nas navdaja z največjim veseljem.

VRANSKO. 1 in 2. t. m. je priredila podružnica CMD Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovci«. Igralci so vsi dobro rešili svoje vloge, nekaj pa jih je igralo celo prav odlično. Igralcem in občinstvu se priporoča točnost. **ZALOG V.** Jutruje smo brali poročilo o žalostnem, pri Devici Mariji v Polju se vršivšem pogrebu železniškega deseterja Janca Rometa, ki se je bil smrtno ponorečil v bližini čuvajnice ne daleč od postajališča Resnici na ljubo naj omenimo, da niso sodelovali pri pogrebu ne železničarska godba ne pevec. Zaslužil bi pokojnik vsaj kratek nagrobni govor, saj je bil več let član in odbornik Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev. Ponesrečen deseter Rome Janec ni bil po domače Pišen temveč Tilnov iz Velike Korošnice. Poročil se je z domačinko iz okolice šmartna pri Litiji. Temveč z Jožefo Lukančevico z Doba pri Domžalah. Rometova mati mu tudi še ni bila izročila posestva in je še danes vama lastnica.

SPORT

Jutri igra pri nas državna reprezentanca!

Na Stadionu ob dveh — Predtekma pomladek Primorja: pomladek Ilirije ob eni Nabavite vstopnice že v predprodaji!

Dočakali smo tedaj tudi državno reprezentanco na naših tleh. Edinstvena prilika, ki se nam nudi po srečnem naključju in po uvidenosti merodajnih pri savezu in ki se zlepa ne povrne!

Na Stadionu nastopi proti ljubljanski enajstorici kompletna državna četa, kakor bo igrala v Parizu. Postava je taka:

Glaser — Ivkovič, Matošič — Jazbec, Gayer, Lechner — Glišovič, Zivković, Moša, Vujanovič, Žečević.

Podsavetni kapetan pa je poklonil zaupanje naslednji ljubljanski enajstorici:

Starec — Svetič, Bertoncelj I. — Zemljak, Slamič, Boncelj — Ice, Slapar, Fildž, Bertoncelj II., Zemljak.

Upajmo, da bo naše moštvo kos veliki nalogi in veliki preskušnji! Ne zahtevamo in ne želimo čudežev, prijetno pa nam bo, če bomo lahko ugotovili, da so naši fantje zaigrali ostro in pogumno, toda fair, lepo, toda koristno.

Naša enajstorica je sestavljena iz igral-

cev Primorja in Ilirije. Oba kluba igrala danes v teški tekmi. Ilirija prvenstveno z Mariborom v Ljubljani, črno-beli pa gredo na prijateljsko revanšo v Zagreb proti Haški. To pomeni izvesten handicap za naše fante, ki bodo kolikor toliko utrujeni. Kljub temu pričakujemo od njih, da bodo postavili državni reprezentanci dostojnega nasprotnika.

Predtekmo

bosta igrala pomladek belo-zelenih in črno-belih. Tudi to srečanje ne bo brez zanimanja. Pomladek je temelj boljše bodočnosti, da vidimo, kdo skrbi bolj zanj, črno-beli ali belo-zeleni?

Vstopnice v predprodaji

Ob velikih prireditvah se stalno ponavljajo nevednosti pred blagajnam. Zato je podsavec dal vstopnice v predprodaji, da se tem nevednostim izogne. Dobe se danes in jutri od devete dalje ob vhodu v kavarno Emona. Sezite po njih!

Podsavetna liga

Danes na Stadionu ILIRIJA: MARIBOR

Prihodnji dve tekmi v podsavetni ligi sta Ilirija: Maribor danes ob 14.30 na Stadionu in Zelezničar: Hermes jutri v Mariboru. Ilirija je s tekmami nekoliko v zaostanku in mora igrati potem še z mariborsko Svobodo in s Hermesom. Kazen tega se srečata še Rapid in Maribor. S tem bo jesensko podsavetno prvenstvo končano.

Ilirija sedaj vztrajno nabira točke in se bliža prvim na tablici. Za jutrišnje tekmo ima na razpolago kompletno I. moštvo, ki se je v zadnjih tekmah proti Primorju, Zelezničarjem itd. pokazalo z najboljšimi strani, in ki ima za jutrišnje tekmo pač mnogo šans. Kljub temu pa bo storila dobro, ako svojega nasprotnika ne podcenjuje, kajti ISSK Maribor je očitno prebrodil posledice iz znanega poglavja Zg. Kašelj, sicer se ob koncu jesenskega prvenstva ne bi nahajal na vrhu tablice! S tem, da se je vrnil v moštvo preizkušeni vratar Koren, je zamašil zadnje vrzeli v enajstorici in se upravičeno zopet smatra za pravega predstavnika mariborskega nogometa.

Pri spomladanski tekmi v Mariboru so se pripetili incidenti, ki so dvignili mnogo prahu. Tekma je bila takrat zaradi vmešavanja publike prekinjena pri stanju 3:2, JNS pa jo je verificiral s 3:0 za Ilirijo. Prepričani smo lahko, da bo jutrišnja tekma potekla vse drugače, gladko in regularno.

Predtekmo igra ob povoljnem vremenu B moštvi Ilirije in Hermes ob 13.15.

Prvenstvo drugorazrednih

Na igrišču Slovana: v soboto ob 14.15 Slovan: Svoboda, v nedeljo ob 9. Slovan: Mladica, ob 10.30 Mars: Sloga.

Na igrišču Jadrana: v soboto ob 10. Slova: Slavija, v nedeljo ob 10. Jadran: Svoboda.

Ker je vstopnina k tekmam zelo nizka in so srečanja odlična, bodo gotovo simpatizerji klubov v velikem številu posestili te tekme.

Državno prvenstvo v table tenisu

Danes in jutri v hotelu Miklič

Danes dopoldne se začne tekmovanje za državno prvenstvo v table tenisu za leto 1934-35. Včeraj popoldne in zvečer so že dospeli prvi tekmovalci v Ljubljano. Na startu bodo naslednji klubi s svojimi kompletnimi ekipami: Zagrebško klizalaško društvo, Makabi, Zagreb, Croatia Zagreb, YMCA Zagreb, ASV Gradec, Austria Gradec, KAC Celovec, SSU Sombor, Graficar Novi Sad, Jugoslavija Celje, SK Mura Murska Sobota, Ilirija, Hermes, Korotan, Reka in Slavija, vsi Ljubljana. Danes so na sporedu naslednje discipline: double dam, double gospodov, handicap single gospodov, single gospodov, vse s finalom in zvečer dvomatch Gradec—Ljubljana. Ta dvoboj se bo odigral po Swaythlin-cup sistemu z eno damo. Graško moštvo bodo predstavljali dr. Jentl, Kirchner, Karatz in ga. Jentl. Ljubljano pa bodo reprezentirali Weissbacher, Horvat in Nagy ter gđc. Neda Gregžinič. Jutri se bo turnir razvil za naslednjim sporedom: single dam, prvenstvo moštvev, mixed double, single juniorjev in prvenstvo družin.

Tekmovanje se bo pričelo oba dneva ob 8. 14. in 21. Enkratna vstopnina je 4, celodnevna 10 in permanentna 16 Din. Vodstvo turnirja bo sproti objavljalo potek in rezultate turnirja na razglasnih deskah, ki bodo pred Evropo, pred trgovino Gorec in hotelom Metropol.

Službene objave LNP

Za tekmo državne reprezentance proti ljubljanski reprezentanci, ki se vrši na igrišču Ilirije, se določa: vrhovni reditelj g. Kralj, nadzor nad blagajno g. Setina, kluba Ilirija in Primorje morata postaviti po 10 starejših rediteljev z rediteljskimi znaki. Nastop službe za vse točno ob 12.30.

Predtekmo ob 13. igraju juniorji Ilirije in Primorja.

Na predlog podsavetnega kapetana se nominira reprezentanca Ljubljane: Starec, Bertoncelj I., Svetič I., Boncelj, Slamič, Zemljak, Zemljak II., Bertoncelj II., Zupančič, Slapar, Rihar. Rezerve: Brgelec, Pogačnik, Janežič, Makovec, Malič. Vsi nominirani igralci morajo primesti kompletno opremo in črne hlačke, le drese dostavi SK Ilirija. Vsi pozvani igralci se morajo javiti podsavetnemu kapetanu v garderobi Ilirije točno ob 13.30.

Objavlja se naslednje avtentično tolmachenje § 10. o. p. (JNS službeno br. 51. t. 20): »Nastop igralca v timu kluba, ki igra kvalifikacijsko tekmo za sprejem v članstvo JNS, se smatra za javen nastop ter dotični igralec ne more preklicati svoje prijave in se vrniti v matični klub s pravico takojšnjega nastopa, marveč se mora, če se vrne v svoj prejšnji klub, ponovno verificirati s 3 in 6 meseci.« Nadalje objavljamo principielno tolmachenje JNS v zvezi s § 9. pravil prvenstvenih tekem (JNS službeno br. 51. t. 21.): »Če na prvenstveno tekmo ne pride oddejni sodnik ali njegov namestnik, izbereta kapetana timov v sporazumu s podsavetnim odnosno saveznim delegatom sodnika za dotično tekmo, postopajoč pri tem po določbah § 9. pravilnika o prvenstvenem tekmovanju. Ako se kluba ne moreta sporazumeti glede sodnika, izbereta sodnika podsavetni zastopnik izmed prisotnih sodnikov, odnosno nelzpranih sodnikov. Klub, ki ne bi hotel igrati tekme pod vodstvom tako določenega sodnika ali ki sploh ne bi hotel sodelovati pri odrejanju sodnika, izgubi tekmo par forfait.«

Iz članstva JNS je na podlagi § 10. t. a) pravil JNS črtan SK Enakost z Jenenic ter je odslej prepovedano vsem članjem klubom igrati s tem klubom kakršnekolik tekme.

Ker prepustajo posamezni klubi neposredno pred tekmo prvenstvene tekme protivnikom, opozarja podsavec ponovno na finančna določila, glasom katerih mora klub, ki tekmo prepusti in to ne javi pravočasno, nositi vse stroške. Poleg tega bo odslej podsavec take klube še običajno denarno kaznoval.

OKZS se preda ss. g. Jordan zaradi naprednih navedb prestopka igr. Slamiča Hermana. Od kazenskega odbora igralca Slamiča odreja kazeno se s 7. XII. 1934 prekine do izreka OKZS v zadevi Jordana.

Odboru poškodbenega fonda se odstopijo prijave klubov o poškodbah igralcev: Lado Francot, Ilirija; Tkalec Ivan, Amater; Kodalk Franc, Sora; Jakše Anton, Svoboda.

Na podlagi poročil sodniške sekcije in delegatov LNP se verificira za vse tekme igrišče SK Zaloga in SK Radomej.

Ker se pripeti, da službene objave k. a. ne morejo vedno pravočasno iziti, se sklepe, da začne teči izrečne kazni od ponedeljka po seji k. o. ter bo k. o. v bodoče trajanje kazni v službenih objavah točno označil z datumom nastopa in poteka kazni.

Klubi Kamnik, Zalec, Menges se postrednji pozivajo, da uredijo svoja igrišča in zaprosijo za verifikacijo istih, da se morejo predložiti v sprejem v članstvo JNS. Vsi klubi se opozarjajo, da je finančne pogoje za odigranje prvenstvenih tekem dopolniti v toliko, da se prizna klubu, ki potuje, poleg polovične vožnje še Din 40

NOV FOTO-APARAT NA POTIK ZMAGI! KODAK-„RETINA“

Mojstrsko delo. Omogoča vam 36 posnetkov brez truda na enem filmu pri sportu, na domu, na potovanju in ponoči. Cena

Din 1.590.—

Oglejte si ta aparat pri fototrgovcu. Možnost plačila na obroke UPORABLJATE VEDNO KODAK-PANATOMIC-FILM

kot novo uvedeno takso za uverenja za polovično vožnjo.

Opozori se SK Slavija, da mora v bodoče postaviti pri prvenstvenih tekmah določeno število rediteljev v izogib kazni.

Uvede se postopanje proti članu u. o. Ing. Debelaku, ker se ni odzval delegiranju na prvenstveno tekmo Trbovlje: Amater.

SK Svoboda, Tržič mora vrniti ASK Goronju znesek Din 286 za polovično vožnjo, ker je prvenstveno tekmo prekasno odpovedala.

Ukine se postopanje proti članu u. o. g. Jugovcu Francu zaradi pomanjkanja dokazov.

Na podlagi poročila ZNS, sekcija Ljubljana, ter uradnih ugotovitev se odredi, da mora SK Hrastnik povrniti SK Dobri znesek Din 105 (za reklamo in črtanje igrišča), ker je on zakrivil, da se ni v smislu § 9. pravilnika prvenstvenih tekem odigrala odredjena kvalifikacijska tekma Dobrna: Hrastnik. I. Stanko, tajnik I.

Zbor sodnikov JLAS, Ljubljana. (Službeno.) Občni zbor bo v sredo 19. t. m. ob 20.30 pri Slamiču. Gg. sodniki se pomno opozarjajo, da so brezpogojno vezani na udeležbo. Dnevni red še objavimo.

Celjski nogomet. Jutri ob 14. se bo pričela pri »Skalni kletki« v Celju zanimiva prijateljska tekma med mariborskim Rapidom in celjskim Atletiki.

Kamniški nogomet. Zadnje tekme so pokazale, da so kamniški nogometaši v prav dobri formi. V Ljubljani so pred tekmo Ilirija: Zelezničar odigrali revanšo tekmo z rezervo Ilirije in dosegli častni neodločen rezultat 1:1. V Kamniku so Ilirijani zmagali v razmerju 5:3. Kamničani so se pred ljubljansko publiko prav dobro odrezali, zlasti pa je žela mnogo priznanja obramba z vratarjem Humarjem. V nedeljo so Kamničani odigrali tekmo z rezervo Domžal in seveda zmagali v visokem razmerju 10:0 (6:0). Danes pa se bodo pomerili z domžalskim Diskom, ki bo postal v Kamnik kompletno enajstorico.

ASK Primorje (nogometna sekcija). V nedeljo ob 13.30 dalje vršilo rediteljsko službo na igrišču Ilirije: Ovido, Brodar, Klančnik, Saunig, Fuks, Florjan, Erbežnik, Geržetič, Škerli, Lovrač. Zaradi predtekma na Slačout v nedeljo, naj bodo juniorji ob 13.30 v naši garderobi.

SK Ilirija. Sela načelstva bo v ponedeljek ob 20. v damski sobi kavarne Emona. Gg. vratarji seki, ki še niso predložili upravnemu odboru letnih poročil, se naprošajo, da sta čimprej predložijo. Redni občni zbor bo v sredo 12. t. m. ob 20. v dvorani Okožnega urada za zavarovanje delavcev z naslednjim dnevnim redom: poročila upravnega odbora, sekcijških načelnikov in revizijskega odbora, volitve nadomestnih odbornikov, sekcijških načelnikov, revizijskega odbora ter razsodišča, sklepanje o predlogih upravnega odbora. V primeru nesklepnosti se pol uro kasneje vrši novi občni zbor brez ozira na število navzočih članov. (Nogometna sekcija). B moštvo igra predtekmo s Hermesom. Ob 12.30 naj bodo v garderobi!

Poceni, poceni so naši čevlji — slišimo vsak dan. Toda kakšna je njihova vrednost, nihče ne pove. Smučarski čevlji znamke

Advertisement for Branca shoes, featuring the brand name in a decorative font and text describing the quality and availability of the shoes.

tudi niso dragi, toda zanje govori njihova dobrota in kvaliteta. Vsa na poseben, drag način strojnega zornega in spodnjega usnja, najboljšega ostalega tvoriva in ročnega dela izbranih delavcev strokovnjakov — to je smučarski čevlji znamke »BRANCA«. Zahtevajte prospekte in cenike od tvrdke

BRATA NAGLIČ, ŽIRI

Herman: Franzot, Buljevič M., Lah II, Cernač, Jože, Ilovar, Hörtnar, Zitič II, Aljančič, Erber, rez. Smerdu, Eiselt I, Zorman. — Eventualne izmenbe bodo javljene do 11. v članski knjigi.

SK Mars. V nedeljo ob 10.30 igramo prvenstveno tekmo s Slogo na igrišču Slovana. Ob 10. naj se javijo načelniku: Ivc, Dolinar, Korle, Ivo, Franci, Stane, Vrhovec, Janez, Surnad, Novak, Tone, Gene, Miloš. Blagajno Siražičarji. Reditelji Herman, Kranjc, Alfred, Gestrin. Stranski sodnik: Klemenčič. Rezerva igra v soboto ob 14. na Korotanu. Ob 13.30 naj bodo na Rakovniku: Uče, Miloš, Pepe, Zvone, Grčar, Gestrin, Klemenčič, Povhe, Zadnik, Dane, Kranjc. Juniorji igrajo v nedeljo popoldne na Korotanu trening tekmo z juniorji Korotana. Postavo določa Zlatko. Rezerva naj dvigne opremo ob 8. do 9. v garderobi. Juniorji naj dvignejo opremo po tekmi v nedeljo.

SK Slovan. Danes ob 12. naj bodo na našem igrišču: Moša III, Martinčič, Jovanovič, Jerančič, Sinkule, Batč, Makovec, Sinček II, Poznik, Por, Kobal I. in Sinček I. Ob 13. pa naj bodo v garderobi Bunc, Kobal II, Grm, Dečman, Uhan, Poljšak, Thuma, Kolarč, Gerjol, Keravec in Stojanovič. V nedeljo naj bodo ob 8. na našem igrišču: Bunc, Kobal II, Grm, Dečman, Uhan, Stojanovič, Thuma, Kolarč, Gerjol, Jankovič in Keravec. Pri obeh prvenstvenih tekmah stranski sodnik Batč, reditelji Črček, Makovec Oto, Makovec Pepec, Uhan, Prek, Kordin in Sinček I.

SK Svoboda, Danes ob 12.15 morajo biti na igrišču Slovana: Zupet, Skapin, Drapak, Zajc, Sušteršič, Sušnik, Čuk, Babnik, Kitek, Vahen, Brajer, Bagria, ob 13.45: Marc, Kamnikar, Vinšek, Habht II, Zeman, Habht I, Povh, Petrič, Pepec, Jančigar, Samar. Reditelji Turšč, Lekše, Dovgan nastopijo službo točno ob 12.15. V nedeljo mora-

jo biti ob 8. zjutraj na Jadranu: Černe, Stante, Rozman, Novak, Zagar, Girandon, Podgajšek, Dežan, Legiša, Kotnik, Pleško, Zeleznik, ob 9.30: Marc, Kamnikar, Vinšek, Nace, Zemljak, Pepe, Franci, Petrič, Pepec, Viktor, Ivan. Reditelji isti kot 8. t. m. nastopijo službo točno ob 8. zjutraj. Stranski sodnik pri obeh tekmah Sušnik.

SK Slavija. Danes ob 9. morajo biti na igrišču Jadrana: Kropa, Eržen, Osabnik, Gestrin, Aljančič, Turner, Pečan, Černe, Orehek, Anke, Zinke. Stranski sodnik Kveder. Reditelji Baumgartner I. in II., Japelj, Felstein. Blagajna Cimperman, Kotlusek.

Kolo jahačev in vozačev priredi danes terensko jahanje tako zvano militari. Udeleženci jahačo posamezno v presledkih po 6 minut drug za drugim ter morajo v določenem času napraviti pot. Start in cilj na Knzozovem travniku v Šiški (prejšnji aerodrom). Začetek ob 13.30. Krožna pot je dolga okoli 15 km in je pričakovati, da pride prvi jahač približno ob 14.30 na cilj.

»Olimpijski sport«. Izšla je X. številka strokovnega mesečnika »Olimpijski sport« v povečanem obsegu in z izbranim in aktualnim gradivom, ki odgovarja trenju lahkošetletov v sedanjih sezonah, t. j. v cross countryju. Lepe slike izpopolnjujejo vsebino, tako da se bo mogel ta članek g. M. Dobrina, ko bo zaključen, smatrati za popolno študijo te najlepše discipline lahkotatleškega sporta. Dr. Dolničar nadaljuje svoj članek »Hrana in sport«. V zvezi s karno sezono so tudi pravila rokometne, ki jih prinaša sedanja številka »Olimpijskega sporta«. Poleg tega ima mesečnik tudi tabelo petorice najboljših atletov v tem letu za vsako disciplino, tabelo novih svetovnih rekordov in ostalo redno gradivo.

»Olimpijski sport«, ki ga priporočamo našim sportnikom, se dobiva v trafikah za 4 Din. Letna naročnina znaša 36 Din. Naročila naj se pošiljajo na uredništvo Zagreb, Dneškoviceva 23, a naročnine na čekovni račun št. 38.716.

NARODNO GLEDALIŠČE U REPERTOAR

DRAMA. Začetek ob 20.

Sobota, 8. ob 15.: Hlapci. Izven. Znizane cene ob 20 Din navzdol — Ob 20.: Waterloo. Izven. Znizane cene ob 24 Din navzdol.

Nedelja, 9. ob 15.: Zalujoči ostali. Izven. Cene ob 24 Din navzdol. — Ob 20.: Bratje Karamazovi. Izven. Cene ob 20 Din navzdol.

OPERA. Začetek ob 20.

Sobota, 8. ob 15.: Tičar. Izven. Cene ob 30 Din navzdol. — Ob 20.: Hoffmannove pripovedke. Izven. Cene ob 36 Din navzdol.

Nedelja, 9. ob 15.: Od bajke do bajke. Ballet. Izven. Znizane cene. — Ob 20.: Izgubljeni valček. Izven. Znizane cene.

Danes ob 15. se igra Cankarjeva drama »Hlapci«. Kdor pozna domovino in današnje razmere v človeški družbi po vsem svetu v vseh njenih etičnih in socialnih osnovah, problemih in konfliktih, bo videl, da »Hlapci« niso niti krajevno niti časovno vezani samo na našo domovino, na naše ljudstvo in na našo dobo. Bistvo »Hlapcev« je isto po vsem svetu. To našo reprezentativno dramo režira g. Ciril Debevec, ki igra tudi glavno vlogo. — Ob 20. se ponovi Rarortova igra »Waterloo«. Dejanje nam kaže preobrat pisatelja Borowicza. Od umetniške literature predstava k sodobni reviji. Za ceno samospoštovanja pridobi slavo in bogastvo. Dejanje je pestro, originalni balet in sceniski osnutki g. inž. Franza dajejo igri živ okvir. Delo režira g. B. Kreft, v glavni vlogi gg. Gregorin in Kralj.

Danes ob 15. se poje po daljšem premoru stara splošno priljubljena opereta »Tičar«. V naslovni vlogi nastopi g. Janko, Kristino poje ga Poličeva, knežinjo ga. Ribičeva, baronico ga. Kogejeva, barona Wapasa g. Zupan, grofa Stanislava pa g. Gostič, ki je pel to partijo pred štirimi sezonami, režira g. Golovin, dirigira g. ravatelj Polič. — Ob 20. se poje Offenbachova »Hoffmannove pripovedke«, opera v 8 slikah. Fantastično dejanje in izredno melodiozna muzika, francosko lahkotna, duhovita in bleste-

ča, uvrsta to opero med najbolj igrane in uspešne. Glavno vlogo poje ga. Gjungjenac, Hoffmannova g. Gostič, v ostalih glavnih vlogah nastopita g. Peček in Marjan Rus. V grotesknem baletu, v koreografiji g. Golovina nastopi vse balet. Delo režira in dirigira g. Niko Štritol. Predstava je izven po znanih cenah.

P. n. abonente prosil uprava Narodnega gledališča, da poravnajo četrti obrok gledališkega abonmaja do 14. t. m.

V nedeljo ob 15. se ponovi Nušičeva komedija »Zalujoči ostali« po znanih cenah ob 24 Din navzdol. — Zvečer ob 20. pa se igra dramatična romana »Bratje Karamazovi« v C. Debečevi režiji. To delo predstavlja najgloblje filozofsko razmišljanje o življenjskih vrednotah, morali in etiki, ter je strjeno v niz dramatičnih slik, katere dopolnjuje lektor. V glavnih vlogah: gge. Mira Danilova in Boltarjeva ter gg. Cesar, Skrbinišek, Debevec, Jan, Kralj, Gregorin in Lipah.

V nedeljo ob 15. bo prva repriza Nedbalovega baleta »Od bajke do bajke«, ki je dosegla pri četrtkovni premieri popoln uspeh. Cene so znizane. — Ob 20. se poje Stolzov »Izgubljeni valček«, spevoigra v 8 slikah. Delo dirigira g. A. Neifalt, režira g. C. Debevec.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20.15.

Sobota, 8.: Hčerki njene ekscelence. Nedelja, 9. ob 15.: Rokovnjači.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20.

Sobota, 8.: Zalujoči ostali. Premiera. Blok. Nedelja, 9. ob 15.: Carjevič. — Ob 20.: Zalujoči ostali.

Premiera »Zalujoči ostali« in obnove Nušičeva proslava v mariborskem gledališču. Z današnjo premiero »Zalujoči ostali« slavi Maribor sedemdesetletnico Braničevega Nušiča, najpopulnejšega književnika v naši državi. Mariborsko gledališče je uprizorilo večino njegovih del, izmed katerih je gotovo še »Gospa ministrovka«, ki je dosegla največji uspeh, v najboljšem spominu. — »Zalujoči ostali« se ponove jutri. Pri obeh predstavah veljajo blok.

Jutri popoldne ponove Leharjevo uspešno in muzikalno odlično opereto »Carjevič«. Opereta zaradi svojega lepega pevškega parta in posrečene vsebine splošno ugaja. Opozarjamo nanjo zlasti okoliško občinstvo.

III. V ljudski univerzi je bilo v sredo 5. t. m. zvečer predavanje ljubljanskega literarnega kritika Jožeta Vidmarja o Otonu Zupančiču. Izčrpan je razčlenil domovinski in nacionalni element v Zupančičevem pesništvu ter opredelil s tega vidika pomen O. Zupančiča v našem pesništvu in zgodovini. Zupančič je izrazil duhovni pesnik, tvorec po inspiraciji, ki je z občutljivostjo antene dojemal in oznanjal vse tisto, kar je iz teme prošlih dni imelo priti v svetlobo lepše bodočnosti. V tem je proroka veličina O. Zupančičevega pesniškega bistva: duhovni glasnik in klicar iz sile inspiracije in notranje vznesenosti.

Dr. Ivan Esih. Gre i južni Slaveni. Naučni rad prof. dr. Mihajla Laskarisa. — Pod tem naslovom je izšla v Zagrebu kot ponatis iz »Obzorac« brošura na 38 straneh, v kateri neumorni publicist dr. Ivan Esih prikazuje kulturne, zlasti je znanstvene in literarne stike med današnje Grčijo in Juzoslavijo v glavnem na obravnavo doseganega znanstvenega dela profesorja solunske univerze dr. Laskarisa, ki je v mladih letih (1903.) eden naluzlednejših grških znanstvenikov in največji grški slavist. Iz te drobne, a vsebinsko bogate knjižice izvemo

KULTURNI PREGLED

Premiera plesnega poema „Od bajke do bajke“

V četrtek popoldne smo v operi imeli premiero čarobno lepega plesnega poema v štirih dejanjih (šestih slikah) »Od bajke do bajke«, ki mu je knjigo napisal Ladi-slav Novak, muzikalno pa tragično v Zagrebu premislil češki kompozitor, virtuoz in slavni dirigent Oskar Nedbal. Koreografijo je sestavil in naštudiral g. Golovin s pomočnim domačim baletom. Izkazal se je obenem tudi večšega, spretnega režiserja. Glasbeno vodstvo je bilo v rokah g. Neffata. Predstava je bila v prvi vrsti namenjena mladini. V tretji bajki je bil improviziran prihod Miklavža (Gregorin) s suito lepih angeljev in simpatičnih hudčev. Lep popoldan za otroke, saj je 6. decembra Miklavžev dan. Nikakor pa balet »Od bajke do bajke« ni namenjen edino le mladini! Je to razkošno lep balet s prekrasno muziko, romantično bajko, simbolično vsebino, ki mora zajeti in prikleniti tudi srca odraslih, vzbuditi živo zanimanje zaradi neizčrpnih, bogatih glasbenih domislekov, živoprestopnega orkestra in duhovitih, pisano menjajočih se koreografskih čarovnjak. Uvod se pri nas odigrava na igrišču v Tivoliju, v ozadju je lepa slika Ljubljane. Otroci se igrajo, plečejo. Pride naša dobra, priljubljena tetka Manica Komanova in otrokom pove tri prav-

ljice. V vsaki pravljici je toliko blesteh glasbenih biserov, da jih marsikateri slavnejši kompozitor, kot je Nedbal, ne bi izmislil vse svoje življenje. Res, da je v tem visoko nakopičenem blagu kdaj pa kdaj kaj električnega zrnja, toda vse je tako prisrčno Nedbalovo, ljubezivo, srečno, duhovito, da osvoji na mah. Posebno krasna je slavnostna koračnica v prvi bajki, izkušnjave slikajoča muzika druge ter plesi mesecev tretje bajke. Neusahljiv vir dvignole muzike. Balet z Golovinom na čelu, z Moharjevo, s Smrkoljevo, z vsemi člani, otroci, z naraščanjem je vse skor na mestu. Krojačnica je dala vse do poslednje niti. Veleodstojno tako glasbeno kot plesno podani balet je vreden širše pozornosti vsega občinstva. Pridite in utegnete se prepričati, da romantika, čarobna modra cvetka naše mladosti, ni še usahnila in tudi nikoli ne bo.

Iz mariborskega kulturnega življenja

Dne 1. decembra smo imeli v Unionski dvorani tradicionalni koncert Narodne odbrane. Pester in skrbno sestavljen spored. Eksaktna in tehnično in dinamično pogledu je bila izvedba »Slovanseke uverture«, ki jo je pod preizkušenim vodstvom A. zekarja izvajal orkester »Dravec«. Po

slavnostnem nagovoru, ki ga je imel posiledeči predsednik Narodne odbrane dr. Ivan Jancič, je sledil A. Foersterjev »Umri je mož, mož živje«. Izvajal je dijaški zbor klasične gimnazije pod strokovnjakim vodstvom prof. K. Pahorja. Vtiški so se poglabljali ob učinkoviti kombinaciji luči. V zboru je zakopano veliko ambicije in hvaležno uporabljivega glasovnega materiala. A. Faganelli je odpel tri pesni (K. V., Ko smo jahali skozi sela, J. Pavčič, Pred durni, Z. Prelovec, Slovenska narodna). Rad operira s sforcandi, njegove odlike so dobro znane. Na klavirju ga je spremljal U. Vrabec, ki se je izkazal kot inteligenten interpret. Ocvirkovo »Straža ob Adriji« in Juvančev »Slovanseko zemljico« je imel v programu »Jadrane«, ki ima v svojem prevodju J. Lahu odličnega mojstra in učitelja. Znano je, da razpolaga »Jadrane« s prvovrstnim glasovnim materialom in da ume usoglaševati dinamične efekte s čisto glasbeno linijo. Potem je nastopil koncertni pevec Slavko Lukman. Odpel je Z. Prelovec »Gor čez izaroc« in Konjovičev »Pod pendžerje. Pri tem je precej opaziti italijanski način petja ter izvajanja, ki ga spremlja živahna dramatika. Pri klavirju je bil U. Vrabec. Gotovčev »Na Vardarju« in Foersterjev »Večerni ave« si je izbral moški zbor »Dravec« pod spretnim vodstvom A. Horvata. Zbor je dobro izpeljal svojo nalogo, le »Večerni ave« bi zahteval še več mehkebo. Prav dovršeno pa je bilo podajanje Gotovčeve »Na Vardaru«. Enotno je bilo zilvanje tenorjev, ki so v prvi vrsti ugajali. Isti zbor

je zadovoljivo izvajal Smetanovo uverturo k operi »Dalibor«. Ob zaključku je nastopil še zbor dijaške čete inženjske podčastniške šole in s strumno disciplino odpel Pašćan Kojanovo »Jugoslavijac«.

II. Katja Delakova je nastopila. Njen sloves je potrdila udeležba na večeru. Razprodano. Takšnega odziva ni imela v Mar

Gospodarstvo

Naše državne finance

Finančno ministarstvo je v »Službenih Novinah« objavilo običajni mesečni pregled o gibanju državnih financ, in sicer za mesec oktober. V oktobru so znašali državni dohodki po proračunu državne administracije 606.8 milijona Din nasproti 575.9 v lanskem oktobru in 538.5 v predlanskem oktobru; izdatki državne administracije pa so znašali v tem mesecu 534.4 milijona Din nasproti 496.7 v lanskem oktobru in 556.0 v predlanskem oktobru. Navzlic tregiščnemu dogodku v Marselju, ki je padel baš v ta mesec, je bil donos davkov znaten. Državni dohodki od neposrednih davkov so znašali 203.0 milijona Din (lani 195.0, predl. 185.2), donos trošarine je znašal 90.3 milijona Din (49.1, 52.2), donos taks 82.5 (79.2, 82.1), donos carin 63.4 (63.7, 62.4) in čisti donos monopolov 136.9 (134.1, 133.7).

V prvih sedmih mesecih tekočega proračunskega leta (april-oktober) so znašali državni davčni dohodki v primeri z ustreznim razdobjem prejšnjih dveh let, kakor sledi (v milijonih Din):

	april - oktober 1932.	1933.	1934.
nesposr. davki	887.1	1150.0	1252.6
trošarine	453.2	343.0	475.5
takse	500.1	461.5	507.5
carine	433.9	368.7	397.2
višek monopolov	883.3	916.0	909.9
skupaj	3157.6	3239.2	3542.7

Nasproti lanskemu letu so bili letos davčni dohodki v prvih sedmih mesecih proračunskega leta za 303.5 milijona Din ali za 9.3 odst. večji, nasproti l. 1932. pa znaša povečanje 385.1 milijona Din ali 12.2 odst. Najbolj so se v zadnjih letih zaradi stroge davčne prakse povečali dohodki od neposrednih davkov, ki so bili letos v primeri z l. 1932. za 41 odst. večji. Nasproti lanskemu letu so letos za malenkost zrasli dohodki monopolov.

Državni davčni dohodki so letos dosegli

nekaj nad 95 odst. v proračunu predvidenih dohodkov, pri čemer je treba upoštevati, da so prihodnji zimski meseci za donos neposrednih davkov vsako leto najbolj v primeri z ostalimi meseci, zlasti pomladnimi in poletnimi.

Državna podjetja. Dohodki državnih podjetij so znašali v oktobru 289.0 milijona Din nasproti 315.2 milijona Din v lanskem oktobru in 302.2 milijona Din v predlanskem oktobru. Kakor vidimo, so bili v oktobru dohodki državnih podjetij nekoliko manjši nego lani. Dohodki železnice so znašali v oktobru 169.6 milijona Din (lani 192.6), dohodki pošte, telegrafa in telefona 34.2 (33.5), dohodki gozdov 10.0 (9.2) in dohodki rudnikov 18.0 (23.2).

V prvih sedmih mesecih tekočega proračuna pa so znašali skupni dohodki državnih podjetij 1956.4 milijona Din nasproti 1887.2 milijona v istem razdobju lanskega leta in 2010.5 milijona v istem razdobju predlanskega leta. Za razdobje prvih sedmih mesecev imamo torej pri državnih podjetjih nasproti lanskemu letu povečanje dohodkov za 3.6 odst.

Dohodki železnice so znašali v teh sedmih mesecih 1163.9 milijona Din (lani 1102.1), dohodki od pošte, telegrafa in telefona 247.1 (244.9), dohodki od gozdov 54.8 (48.5) in dohodki rudnikov 119.9 (122.1).

Letoče obveznosti. V splošni državni administraciji je bilo ob koncu oktobra za 148.0 milijona Din likvidnih a neizplačnih računov po tekočem proračunu nasproti 132.2 milijona Din ob istem času lanskega leta. Pri državnih podjetjih pa je bilo ob koncu oktobra za 190.4 milijona Din likvidnih, a neizplačnih računov (od tega 145.4 pri železnicih in 44.9 pri gozdovih in rudnikih) nasproti 210.2 milijona Din v istem času lanskega leta (od tega 170.0 pri železnicih in 40.2 pri gozdovih in rudnikih).

Ne dajte se begati!

Od Zveze jugoslov. hranilnic v dravski banovini smo prejeli: V zadnjem času se širijo po Ljubljani in drugod gorostasne vesti, ki imajo namen zbegati vlagatelje denarnih zavodov. Glavni namen teh govorice je ta, vzmerniti vlagatelje tako, da bi prav poceni prodali svoje hranilne knjižice. Trdi se, da bi bili vlagatelji po novi uredbi o zaščiti denarnih zavodov znatno prikrajšani.

Glede na te vesti ugotavlja Zveza jugoslovenskih hranilnic, da je stališče vlagateljev po novi uredbi znatno izboljšano, predvsem z ono določbo nove uredbe, ki predvideva, da sme vsak dolžnik denarnega zavoda odplačati svoj dolg s pobotanjem na ta način, da položi polovico dolžnega zneska (anuitete ali celega dolga) v gotovini, dočim drugo polovico dolga lahko plača s prepisom iz druge vloge. S tem je pomagano dolžnikom, obenem pa tudi vlagateljem denarnih zavodov, kajti hranilne knjižice se v smislu nove uredbe sprejemajo v polni vrednosti od strani denarnega zavoda, ki je knjižico izdal.

Zato naj nihče ne prodaja svojih hranilnih knjižic pod nominalno vrednostjo, ker mora biti vsaka knjižica vredna toliko, kolikor je v nji zapisano!

Pobijati je treba zlasti one govorice, da jamstvo občin, okrajev ali banovine za svoje hranilnice ni nič vredno. Nova uredba namreč vsebuje tudi določbo o jamstvu teh javnih korporacij za njihove hranilnice. Ako namreč hranilnica ne bi bila aktivna, mora ustanovitelj dati na razpolago sredstva za pokritje morebitne izgube; ako pa je hranilnica aktivna, kar velja skoro o vseh naših hranilnicah, a ne more izplačati

vseh vlagateljev naenkrat, ker je vloge razporedila zasebnim in javnim dolžnikom predvsem v stavne svrhe, torej za omiljenje brezposelnosti, mora javnopravno telo — ustanovitelj hranilnice — dati na razpolago denar za pojačanje poslovnih sredstev hranilnice. Iz tega izhaja jasno, da vlagatelj naših hranilnic ne morejo izgubiti niti pare. Jamstvo občine torej nikakor ni samo na papirju, kakor so to trdili razni ljudje, nasprotno, to jamstvo veže občino, ki pa je zato tudi deležna raznih ugodnosti od strani svoje hranilnice.

Končno je še omeniti, da predvideva uredba, da morajo postati najpозnejše v teku 6 let vse stare vloge denarnih zavodov popolnoma proste, tako da bodo mogli vlagatelji z njimi razpolagati.

Iz navedenega torej izhaja, da so one zlonamerne govorice, ki se širijo med ljudstvom in katerih izvor je težko zasledovati, nastale le zato, da bi gotovi ljudje mogli poceni kupiti hranilne knjižice, ki bi jih potem v polni vrednosti porabili za odplačilo dolgov oz. za prodajo v polni vrednosti.

Kdor torej verjame takim slabim govoricam in jih širi celo naprej, škoduje sam sebi in drugim. Ne nasedajte takim govoricam! Vsakdo pa, ki sliši take nerensne vesti, naj takoj naznani javnemu oblastvu onega, ki jih širi, da bo moglo postopati zoper vse take škodljive našega gospodarstva. Naše gospodarstvo potrebuje mir, take nerensne in vzemirnljive govorice pa mu le škodujejo, škodujejo tudi vsakomur izmed nas. Tega naj bi se zavedal vsak, kdor širi naprej take vesti, da lahko škoduje tudi sebi samemu in svojim sorodnikom.

Spremembe v carinski tarifi

II. V tarifni številki 272. je znižana minimalna carina na bombaž (beljen, česan, barvan, zmetel) in na odpadke od bombaža od 8 na 5 zl. Din, dočim odpade dosedanja pripomba, po kateri so bili bombažni odpadki prosti carine ob pogojih, ki jih predpisuje finančni minister. Prav tako je razveljavljena pripomba k tar. št. 274 in 275, po kateri je bila bombažna preja nad št. 60 prosta carine, če so jo uvažale tkalnice, dokler se ne izdeluje v naši državi.

V tarifni številki 287. se določijo v posebni točki nižja carina za klobučevinate tkanine, ki se rabijo za stroje v papirni

industriji, in za tkanine in cedila, ki se rabijo za precejanje v oljni in drugi industriji od sedanjih maksimalnih 130 in minimalnih 100 zl. Din na 35 o. 20 zl. Din. Kakor v tar. številki 287., se tudi v tar. št. 307. in 325. znižata carina na klobučevinate tkanine za papirno industrijo ter cedila za oljno in drugo industrijo iz konoplje, lana, jute itd. odnosno iz volne od sedanjih 130 odnosno 100 na 35 o. 20 zl. Din (doslej je veljala pripomba, da so tehnični predmeti tudi v zvezi s kovinami iz bombaža, ostalih rastlinskih vlakn in iz volne po pristombi k tar. št. 340. prosti carine, če služijo za industrijsko po-

zdravnika, ki delujeta na četrtem oddelku državne bolnice v Ljubljani pod primarjem dr. Demšarjem, pišeta: »Število spolno bolnih, sprejetih na IV. oddelku obče drž. bolnice v Ljubljani, je po vojni stalno naraslo, a preteklo zimo, posebno začetkom tega leta, jih je bilo toliko sprejetih na oddelku, da ne moremo iti mirno mimo njih, ne da bi opozorili tudi javnost na pretežno spolno nevarnost. Ne mislimo pri spolno bolnih toliko na gonorejo, ki ji sicer tudi socialno težka bolezen, kakor na lues, na sveže okužbe, ki prihajajo na oddelku, ker lues je najtežja bolezen, degenerativna bolezen »par excelence«. Iz statističnih razpredelnic posnemamo, da je bilo l. 1914. na omenjenem oddelku samo 79 spolno bolnih. l. 1919. jih je bilo 492. l. 1932. že 625, naslednje leto je število neznatno padlo, v prvem tromesečju letošnjega leta pa je zopet pričelo rasti. Med poglavite vzroke štetja avtorja dejstvo, da je v današnjih razmerah večini mladih ljudi med 20.—30. letom nemogoče stopiti v zakon, a to je doba, ki predstavlja optimum za spolne bolezni. Značilno je tudi to, da morajo z oddelka za spolne bolezni zaradi nezadostnih prostorov odpustiti paciente v infekcijskem stanju, namesto da bi jih kje internirali. — Dr. Rajner Bassin se spominja zaslug dr. K. Kollerja za uporabo kokaina v okulistikah ob petdesetletnici Kollerjeve iznajdbe. — V rubriki iz evgenike razpravlja doc. dr. Božo Škerlj o pojnih »evgenikah« in »rasna higiena« ter prihaja k sklepu, da je rasna higiena lokalna, evgenika je pa nov svetovni nazor. Med malimi poročili je več zanimivih informacij iz istega področja. Številko zaključujejo izvečki iz strokovnih časopisov, knjižna poročila in drobne vesti.

ERASMİK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe
boste obnavljali z
ERASMİK
MILOM IN PASTO
ZA ZOBE

Za ugodno
britje uporabljajte
ERASMİK
MILO ZA
BRITJE

rabo in dokler se ne izdelujejo v državi). V točki 2. tar. št. 288. se ukine carina na konopljo, lan, juto, manilo, kitajsko travo (ramijo) in ostala rastlinska vlakna za prejo. Pripomba k tar. št. 334. se v toliko spremeni, da so ostle carine proste tkanine za mlinska sita iz svile ali deloma iz svile le, če se uvažajo iz pogodbenih držav in dokler se ne prično izdelovati v naši državi.

Pri ostalih svilenih predmetih za tehnično porabo (po tar. št. 340) znaša sedaj carina na svilene pasove za prenašanje pogonske sile ali materiala in na cevi iz svile 130 o. 100 zl. Din, na ostale predmete iz te postavke pa 300 o. 200 zl. Din (doslej je vse 100 o. 50 Din). Odpadla je tudi pripomba glede carine prostega uvoza teh predmetov za industrijske namene.

V posebni točki h tarifni številki 351 se znižata carina na klobučevinate navlake za strojne valjke na 35 o. 20 zl. Din (doslej 230 o. 180), ukine pa se pripomba glede carinske prostosti za tehnične predmete iz klobučevine, ki se ne izdelujejo v naši državi. V tarifni številki 353. se carina na tkanine in cedila v celoti ali deloma iz človeških las, ki se rabijo v oljni in drugi industriji, znižata na 35 o. 20 zl. Din (za ostale izdelke pa ostane carina 4000 o. 3000 zl. Din).

Oh! Pozabil sem svoj

Allegro

Ne storite take kakor on, ne poskušajte vsati s seboj le čudovito majhno stroček, ki vam omogoča, da nabrušite vaše rezile in da se lahko brezhibno obrijete.

Allegro mod. Standard . . . Din 245.—
poniklan . . . Din 190.—
črn . . . Din 190.—
Allegro mod. Special mall
format poniklan Din 110.—
Dobiva se v vseh parfumerijah, nožarnah itd.

V tarifni številki 369. se uvede carina na bombaž za čiščenje strojev v višini 10 o. 6 zl. Din (doslej prosto), dočim ostanejo drugi odpadki od preje ali tkanin carine prosti. Carina po tar. št. 470., točka 1a na papirnate cevi za predilnice all tkalnice ter na zakard-karte se znižata na 3 o. 2 zl. Din (doslej 70 o. 50 zl. Din). Ukinejo se pripombe k tar. št. 490., 494. in 496., po katerih so bili izdelki iz azbesta, iz gline in nezgorljivih snovi in kamenine, ki se rabijo za industrijske svrhe prosti carine po posebnih pogojih. Po pristombi k tar. št. 442. se na navadni karton iz tekstilnih snovi (nepremazan in nenapojen) plača polovična carina, dokler se ne prične izdelovati v naši državi, toda brez dosežanje omejitve, to je le v primerih, kadar uvažata tak karton tvornica za krovno lepenko.

K tar. št. 536. je mešana pripomba, da se na fasonsko železo po točki 4. tar. št. v oblikah, ki se ne izdelujejo v državi plača, če se uvozi iz pogodbene države polovična minimalna carina, ko bo trgovski minister v sporazumu s finančnim ministrom v »Službenih Novinah« objavil one oblike fasonskega železa, ki se izdelujejo v naši državi. Prva pripomba k tar. št. 358., po kateri se je po posebnih pogojih plačala polovična carina na železno žico z debelino preko 4 mm, če služi za izdelovanje tanjše žice ali žebeljev, se ukine. Tarifni številki 541., ki se tiče predmetov za železniška prevozna sredstva, se doda pripomba, da se na blago iz te tar. številke, ki se ne izdeluje v državi in se uvozi iz pogodbene države, plača carina 1 zl. Din na 100 kg, ko bo trgovski minister v sporazumu s finančnim ministrom v »Službenih Novinah«, katero blago iz te številke se izdeluje v naši državi. Carina na železne konstrukcije, razložene ali zložene, (tar. št. 542.) se povisa od 25 o. 20 na 30 o. 25 zl. Din. Tarifni številki 580., ki se nanašata na železne igle, se doda pripomba, po kateri se grebeni iz igel brez ozira na material, v katerem so igle vdelane in tudi če so v zvezi z običajno ali fino snovjo, carinjno kot igle za grebene z dodatkom 10%. Tar. številki 586. se doda pripomba, po kateri se na jeklene posode (tudi napolnjene s porozno snovjo) z armaturami iz drugih kovin, za kompiriranje ali suspenzijo plinov, plača, kadar se uvažajo iz pogodbene države, 1 zl. Din za 100 kg, dokler se ne prično izdelovati v naši državi.

Carina na odpadke in opilke od železa in na staro železo (tar. št. 588.) se povisa od 0.65 o. 0.50 na 3 o. 1.50 zl. Din. Tarifni številki 635. se doda pripomba, po kateri so motorne in ročne škroplilnice za škropljenje dreves, ki se uvažajo iz pogodbenih držav, proste carine, dokler se ne prično izdelovati v naši državi.

Tar. št. 669., točka 1 se spreminja tako, da znaša sedaj carina na podvodne in podzemne električne kable, če so samo v svinčnih ceveh 80 (maks.) o. 15 (min.) zlatih Din če pa so v ovitih svinčnih ceveh pa 130 o. 100 zl. Din na 100 kg.

(Konec sledi)

Zaposlenost v novembru

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je pravkar sestavil statistiko o gibanju zaposlenega o. zavarovanega članstva, iz katere je razvidno, da je povprečno število zavarovancev od oktobra na november sezonsko nekoliko nazadovalo. V novembru je bilo povprečno zavarovanih 81.526 delavcev in nameščenecv nasproti 82.831 v oktobru, 82.995 v septembru in 83.059 v avgustu, ko smo dosegli sezonski maksimum. V primeri z lanskim novembrom je bilo letos v novembru število zavarovanih članov za 3649 večje, nasproti predlanskemu novembru pa znaša povečanje 4138 članov; nasprotno pa beležimo nasproti novembru 1931 primanjkljaj članstva za 6269, nasproti novembru 1930 za 16.465 in končno nasproti novembru konjunkturalnega leta 1929 za 17.207.

Letni diferencial, ki je prejšnje mesece znašal 4000, je v novembru nazadovano na 3649, proti koncu meseca je padel celo na izpod 3000, vendar pa je pripomniti, da se je v prvih dneh decembra pričel ta letni diferencial zopet dvigati.

Od leta 1929, ko smo dosegli najvišje novemborsko članstvo, pa do novembra 1932 je znašal padec zaposlenosti 21.345 članov; ta razlika je sedaj zmanjšana za pičlo petino.

Nasproti lanskemu novembru se je odstotek bolnikov dvignil za 0.28 na 2.63%. Povprečna dnevna zavarovana mežda je znašala v novembru 22.49 Din, to je za 0.58 Din manj nego lani. Skupna dnevna zavarovana mežda pa je zaradi večjega števila članstva znašala 1.833.500 Din, to je za 37.000 Din več nego lani.

Gospodarske vesti

— Konferenca trgovsko-industrijskih zbornic. Dne 5. t. m. se je v Beogradu pričela konferenca predstavnikov trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. Na tej konferenci se razpravljalo o številnih važnih vprašanjih, zlasti o izvajanju resolucije zadnje konferencie zbornic v Zagrebu, o organizaciji sodelovanja zbornic pri trgovinskih pogajanjih, o predlogih zbornic glede ukrepov za omiljenje gospodarske krize, o statistiki trgovinskih obratov in industrijskih obratov ter pomožnega osebja, o seznamu trgovskih strok, o vprašanju zakonske določitve minimalnih mezd, o vprašanju izvoza kmetijskih proizvodov, o telefonskih takсах, o potrdilih glede sposobnosti pri licitacijah, o raznih vprašanjih glede zavarovanja delavcev, o predlogu zakona o turizmu, o sklicanju železniškega tarifnega odbora ter o poslovanju zbornic in združenj.

— Trboveljska bo zopet plačala dividendo. Kakor poroča »Neues Wiener Tagblatt«, bo po informacijah tega lista Trboveljska premožnopska družba po večletni pavzi najbrž plačala za l. 1934. dividendo v zmerem obsegu. Zadržna dividenda je bila določena za l. 1931. v višini 15 dinarjev, vendar je prišla ta dividenda zaradi deviznih omejitev v inozemstvu do izplačila šele v decembru 1933.

— Ustanovitev centralnega odbora jugoslovenskega lesnega gospodarstva. Centralni industrijskih korporacij je obvestila vse zainteresirane zveze in združenja lesne industrije, da je sestanek, ki ga je sklicalo ministarstvo za šume in rudnike za 10. december pri Centralni industrijskih korporacij v svrhu ustanovitve centralnega odbora jugoslovenskega lesnega gospodarstva, odgođen do januarja.

— Načrt zakona o bankah. Udruženje bank v Beogradu je izdelalo načrt zakona o bankah, ki je bil izročil trgovskemu ministarstvu, da ga preučil in osvoji. Zakonski načrt je opremljen s potrebnimi pojasnili. Sličan predlog so poslale ministrstvu ostala združenja bank v naši državi. Kakor poročajo iz Beograda, se bo za studij tega projekta sklicala specialna komisija strokovnjakov, v kateri bodo za stopani tudi predstavniki bank iz naše države.

— Nov pravilnik za izvajanje javnih del. Na osnovi nove uredbe o izvajanju javnih del od 22. novembra t. l. je minister za gradbe v sporazumu s ministrom za socialno politiko ter po odobrenju ministrskega sveta izdal pravilnik za izvajanje javnih del, ki je objavljen v »Službenih Novinah« od 4. t. m.

Borze

7. decembra
Na ljubljanski borzi so danes oficijelni devizni tečaj ostali v glavnem nespremenjeni. V privatnem klistru notirajo avstrijski šilingi nadalje 8.10—8.20 (v Zagrebu promet po 8.1150, v Beogradu tečaj 8.0550—8.1850). V zagrebškem privatnem klistru je bil še promet v angleških funtih po 229.30 in v grških bonih po 29, v Beogradu pa v madžarskih pengih po 8.50, dočim so se nudile španske pezete po 5.70. Na zagrebškem efektivnem tržišču se je Volja škoda nekoliko popravila in se je za kaso trgovala po 330 in 331. Promet je bil še v 7% Blairovem posojilu po 55 in v 8% Blairovem posojilu po 61. Deležnice Narodne banke se nadalje dvigajo in ni bilo danes blaga izpod 5000 (v Beogradu denar po 4850). V ostalem je bil promet v delnicah PAB po 215 in 215.50, v delnicah Trboveljske po 103 in v delnicah Ljevaonice Ostjek po 50.

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 2.9 milijona Din nasproti 4.6, 3.1, 4.2 in 3.8 milijona Din v zadnjih štirih tednih.

Devize
Ljubljana. Amsterdam 2312.07 — 2328.43, Berlin 1373.47—1384.27, Bruselj 798.57 do 802.51, Curih 1108.35—1113.85, London 169.25—170.85, New York 2298.00—2321.26, Praha 142.70—143.65, Tret 291.13—293.53 (premiata 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem klistru 8.10—8.20

Curih. Paris 20.3450, London 15.3150, New York 308.75, Bruselj 72.1250 Milan 26.32, Madrid 42.15, Amsterdam 208.65, Berlin 123.90, Dunaj 57.30, Stockholm 78.95, Oslo 76.95, København 68.40, Praha 12.89, Varšava 58.15, Alona 2.91, Bukarešta 3.05.
Dunaj. Tečaj v priv. klistru: Beograd 12.29, London 26.76, Milan 45.93.

Elektri

Zagreb. Dnevne vrednote: Volja škoda 331 — 332, 7% investicijsko 69 — 70, 4% acarne 39.50 den., 7% Blair 53.25 — 55, 8% Blair 60 — 63, delnice Narodna banka 4800 — 5000, Sadržna Ostjek 100—120, Trboveljska 103, 108, Ljevaonica 50 — 60, Beograd Volja škoda 330.50 — 333.50 (331), za december 333.25 — 334 (332), 7% investicijsko 69.50 — 70 (69.25), 4% acarne 40 — 41 (40), 6% bebnice 55 — 55.50 (55.50), za december 55 den., 7% Blair

53.75 — 54.25 (53.75), Narodna banka 4830 den., Priv. agrarna banka 219 — 221 (220).

Blagovna tržišča

+ Ljubljanska borza (7. t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključeni so bili 3 vagoni hrastovih plohov.

+ Chicago, 7. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 102.50, za maj 104, za julij 97.75; koroza: za december 35.8750, za maj 92.25.

+ Winnipeg, 7. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 80.3750, za maj 86.25, za julij 86.1250.

+ Novosadska blagovna borza (7. t. m.) Tendence stalna. Promet je bil eradaj. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, Sombor, in gornjebanatska 105 — 106; srednjebanatska in gornjebanatska 105 — 607; baška ladja Tisa 114 — 116; ladja Begej 113 — 115; slavonška 111 — 113; sremska 106 do 107.50; južnobanatska 104 — 105. — Jeleni: baški, sremski, 65/66 kg 105—107.50; jari 67/69 kg 120 — 122.50. — Koroza: baška in sremska 55 — 57; baška sušena 63 — 65; sremska suš. 62—64; banat. 52—54; suš. 59—61; srem. suš. ladja 73—74. Moka: baška in banatska (v oklepajih sremska, slavonška) »0« in »02« 170 — 190 (167.50 — 177.50); »2« 150 — 170 (147.50 — 157.50); »5« 130—150 (127.50 — 137.50); »6« 112.50 — 122.50 (110 — 120); »7« 100 — 105 (100 — 105); »8« 90 — 95 (90 — 95). — Otrobi: baški, sremski 72 — 74; banatski 71 — 73; baški ladja 73 — 75. — Fižol: baški, sremski beli 127.50 — 130.

+ Budimpeštanska terminalska borza (7. t. m.) Tendence stalna, promet slab. Pšenica: za mare 16.08 — 16.09, za maj 16.44 do 16.45; koroza: za maj 11.29 — 11.30.

ZIVINA

+ Živinski sejem v Ptaju. Na zadnji živinski sejem dne 4. in 5. t. m. je bilo pripranih 200 krav, 59 telic, 78 volov, 18 bčkov in 98 konj. Vsega skupaj je bilo pripranih 453 glav, prodanih pa je bilo 191 glav. Cene so bile naslednje: krave 1.75 do 3 Din, telice 2.75 — 3.75, voli 2.50 — 3.50, biki po 2.50—3.25 za kg žive teže. Konji so se prodajali po 750 do 8250 Din za komad. — Na svinski sejem pa je bilo pripeljanih 90 prascev in 177 svinj. Prodanih je bilo vsega 52 rilcev. Cena prascev je bila 60 do 150 Din za komad v teži od 7 do 12 kg; prčutarji so se prodajali po 4.50 do 5.50, polmastne svinje pa po 5 do 5.75 Din za kg BOMBAŽ

+ Liverpool, 6. decembra. Tendence mlačne. Zaklj. tečaj: za dec 6.76 (6.76), za maj 6.72 (6.72).

Sokol

Ljubljanski Sokol. Od Saveza predpisane obvezne prisrge bodo za zamudnike v torek 11. t. m. ob 7. uri in v četrtek 13. t. m. ob 8. zvečer v društveni mali dvorani v Narodnem domu. Tiskovine za pismene prisrge je dvigniti v društveni pisarni med uradnimi urami.

Sokol Zgornja šiška poziva vse one člane, ki zaradi službene odsotnosti na dan 1. decembra niso položili članske prisrge, da to store v nedeljo dne 3. t. m. ob 8. zvečer v društveni mali dvorani pri Carmanu. Po izvršeni prisrge, pridele telovadni oddelki telovadno akademijo, ki naj pokaže uspehe jesenskega dela v telovadnici. Vabimo vladno vse bratske članstvo in prijatelje društva. Zdravo!

Sokol St. Vid - Grobelno. V nedeljo 2. t. m. je bila v St. Vidu pri Grobelnem osnovna nova sokolska postojanka. Vršil se je ustanovni občni zbor Sokolske čete v tem prijaznem kraju. Zbora se je udeležilo okoli 30 navdušenih Sokolov in Sokolic, kar je za zbor čete precejšnje število. V prisotnosti delegata celjske sokolske župe, zastopnikov sokolskega društva Sv. Jurij ob j. ž. in Ponikve je predsednik pripravilnega odbora br. Juraj Perdija otvoril zborovanje. Po uvodnih besedah je povzel besedo župni delegat br. Vladimir Černigoj iz Celja. Čestital je pripravljalnemu odboru, ki je realiziral željo celjske sokolske župe in sklical ustanovni občni zbor. V daljšem govoru je nato podal smernice za bodoče delo, očrtal sokolsko idejo, organizacijo, pokazal na Tyrševo in Fignerjevo pot, po kateri mora četa hoditi, če bo hotela uspevati, ter požal vse navzoče na idealno sokolsko delo. Za njim je spregovoril zastopnik sokolskega društva Sv. Jurij ob j. ž. br. Franjo Hajnšek, ki je poudarjal

Kraljestvo mode

Popoldne in večer: čipkasta obleka

Čipkasta obleka zasluži po vsej pravici ime tako zvane »priložnostne« obleke, ker nam pride prav ob vsakem letnem času in ob vsaki priložnosti. Zlasti pa se prilije pozimi, ko se vrstijo povabila na razne čanke in bolj ali manj slavnostne večerje. Mnoga tvoriva so bila v teku zadnjih let tako čisto v ospredju modnega zanimanja, da so se jih vsi že temeljito naveličali. Zato so bleščeče in medle večerne svile, tafti in baržuni samo ponavljane lanske; in predlanske izbire tvoriv in se zanje ne moremo tako ogreti, ker so pač — le ponavljanje. Tako se je pojavilo stremljenje, da bi moda končno spet prinesla nekaj novega ali pa — ker pod soncem itak ni nič več novega — vsaj nekaj, kar že delj časa ni bilo več moderno!

Zaradi tega smo dobili nova tvoriva, pretkana s kovinskimi nitkami, ki pa vsakomur ne ušajo, ker so preveč »ogostev« in zato nekoliko vsiljivo učinkujejo. V »lovu« za novimi, oziroma pozabjenimi tvorivi pa so modni diktatorji zopet odkrili čipkasto blago in presenetljivo hitro je zmagovalno napredovalo, da so čipke najučinkovitejše večerno in popoldansko tvorivo. Kajti lepo čipkasto tvorivo je primerno za vsako postavo in res toliko časa že ni bilo več moderno, da ga moremo smatrati za pravo novovost.

Moderne čipke, ki jih bomo letos občudovali, so krepko tkane, imajo izrazit vzorec in so medle, dočim so tkane, svilnato se bleščeče čipke povsem izven mode. Čeprav imajo tudi moderne čipke nežen videz, so vendar precej irpežne, razen tega pa se ne mečkajo, kar je za družabne in večerne obleke največjega pomena.

Nove medle čipke podložimo s spodnjo obleko iz bleščeče svile, tako da krepko tkivo modernega čipkastega tvoriva še bolj plastično izstopi.

Radi pozne sezije nudi krznarska tvrdka

L. ROT
Ljubljana
Mestni trg št. 5

20%
popust.

Izrabite to ugodnost!

J. Milčinski:

Beli oblak

Na krovu smo imeli malo manj, kakor epidemijo. Nerodna stvar! Skoro bi bilo treba potegniti na jambor rumeno zastavo. Čudna bolezen, telesa se ne dotakne, napada samo ono, kar omikani ljudje imenujejo »srce«. Domotožje se ji reče. Sicer pa je minila, kakor je bila prišla. Takole je bilo:

Zjutraj me je prebudil prvi solnčni žarek, ki je padel skozi edino lino v skladišče. Splezal sem po lestvi pod strop, odpahnil s hrbotom pokrov in pogledal po vremenu.

Spet mirno morje in brez vetra. Že peti dan smo pluli po valovih, ki bi jih brez škode postavil na prvi ribnik in sonce je ves čas žgalo s tako močjo, da se nam je kar rdeče delalo pred očmi.

Nebo je bilo jasno, le pred nami je visel komaj ped nad obzorjem samoten oblak, kakor izrezan iz belega papirja. In nekaj posebnega je bilo v zraku. Spomnil sem se, da sem ravno tako razpoložen je neke občutili, le kje, se nisem mogel domisliti.

Čisto spredaj na premcu je stal krmar Fernando in nepremično gledal na obzorje. Stopil sem k njemu.

»Ali ni lepo?« je začel s sanjavi glasom, ki ga doslej pri njem še nisem

Posebno važna je tudi barva take obleke. Letos so namreč črne čipke nekoliko manj moderne, zato pa so zelena, rdeča, modra in vijoličasta čipkasta blaga jako priljubljena.

Kakor smo že omenili, se nosijo čipkasti modeli popoldne in večer. Razliko med obojnimi najdemo večinoma le v dolžini, kajti večerne obleke sezajo do členkov, dočim so popoldanske mnogo krajše.

O vseh ostalih podrobnostih vas najbolje pouče naše skice:

Na prvem mestu vidite jako zanimivo čipkasto obleko, ki je po sredi nabrana, od ozkega vratnega izreza pa do roba krila pa jo deli zvončasta volana, ki daje celi obleki poseben značaj. Dve veliki beli rozi zapenjata obleko ob vratu.

Jako originalna in mladostna je obleka z zvončastim krilcem pod pasom, ki je utrjeno z žimnato podlogo, da odstopi, kakor kakšna majhna krinolina. Krilo se končuje v volano, ki je podobna zgornji opisnemu krilcu in ki daje celi obleki nekoliko kitajski videz (2 skica).

Čipke veljajo kot tvorivo, ki dopušča vse možnosti krojaške umetnosti. Tu se najlepše uveljavijo tudi razne prepenjave in robovi, kakor jih vidimo na večerni čipkasti obleki, ki jo predložuje predzadnja skica.

Najbolj učinkovita pa je dolga večerna obleka s slikovitim čipkastim kepom, ki ga ob vratu zapenja ovratniček in hermelina, spredaj okrašen z dekorativnimi hermelinastimi repki. (zadnja skica).

Nove modne fantazije

Za najnovejše obleke si je moda iz vsakega stoletja izposodila jako malenkost. Tako vidimo vstajati modernizirane vizije kostumov od Marije Terezije pa do cesarice Evgenije. Takšna, povsem stilizirana

moda zahteva tudi odgovarjajoče klobuke in zato se ne smemo čuditi, če vidimo zadnje čase toliko nenavadnih pokrival. Različne koprene so bolj moderne kakor kdaj prej. Vidimo jih v obliki male serpentine, ki je postrani pritrjena na klobuk, kakor je to uvedla cesarica Sarlota Mehikanska. Druge, bolj pogumne dame nosijo čip-

kaste tončice pritrjene na obeh straneh klobuka in se jim ovija krog brade, kakor srednjeveškim damam; modne revolucije narke pa si kakor haremske lepotic s tenčico zakrivajo spodnji del obraza.

Usnjeni motivi

na vsakdanjih oblekah so izredno priljubljene, ker precej poživijo enoličnost zimске sportne obleke. Širok usnjen pas, dol-

ge in ozke usnjene manšete in dva velika usnjena žepa popolnoma izpremenijo videz najbolj preproste volnene obleke. Se bolj originalen učinek pa dosežemo, če pošijemo obleko v določenih razdaljah z malimi »konfeti« iz enakega usnja.

Zdravniška posvetovalnica

Krasta. Sumljivo je, da krasta že eno leto ne odpade, da ne boli in ne srbí. Preiskava krvi bi bila potrebna. — Zakonska sreča. Tudi če bi kako sredstvo obstajalo, bi bilo pri vas nepotrebno, ker iz opisa ni razvidna kakva abnormalnost. — Vdova. Težkoče ob času perila imajo lahko različne vzroke, ki se dajo le potom zdravniške preiskave ugotoviti in po njih se ravna tudi zdravljenje. Pogosto povzročijo bolečine vnetja ali pa nepravilne lege maternice, če se pa to ne da dognati, se mora misliti na zmanjšano funkcijo jajčnikov in v tem primeru so potrebni hormonski preparati. Nadalje se priporočajo tople kopeli nog, notranje pa salicilni preparati, ki se začno uporabljati 3 dni pred perilom. Oslabljen obtok krvi povzroča, da vas tako rado zebe v nos. Dobro se je obneslo obsevanje, če vam pa to ni mogoče, si ga pa namažite s 2% jod-glicerinom. — Z. T. Verjetno je, da je pri starejšem sinčku zaostal razvoj spolovila, kar bi se mogoče dalo popraviti operativnim potom. — J. P. 1. Verjetno je srbenje v vzročni zvezi z zlato žilo. Vsiel praskanja je prišlo do infekcije, t. j. napravili so se abscesi. Predvsem je potrebna skrajna čistost, prizadeta mesta pa namažite z mazilom flogocid. 2. Razume se, da se oboli na kapavici samo potom infekcije. Po opisu soditi, v vašem primeru ni bila kapavica, presoditi bi pa to najbolje zdravnik, ki vas je zdravil, v kolikor mu bo to po 14 letih še mogoče. — Nesrečna mladost. Na vaš vprašanja bi vam najbolje odgovorili zdravnik, ki so vas zdravili in pred katerimi vas vendar ni treba biti sram. Obstojča gonoreja se da ugotoviti sigurno samo potom mikroskopske preiskave. Za življenje nevarna gonoreja ni, nastopajo pa lahko jako neprijetne komplikacije, če se pravočasno ne zdravi, posebno pri ženski se razvijejo lahko jako dolgotrajna vnetja. Pri pravočasnem, skrbnem in potrpežljivem zdravljenju je gonoreja v pretežni večini slučajev ozdravljiva. Priporočljivo so vsak večer mlačne sedeče kopeli z izcedkom hrastove lupine, ogibajte se telesnih naporov in pojditve čim prej zopet k zdravniku. — L. V. Predčasni izliv je, vsaj pri mlajših osebah, večinoma živčnega izvora. Priporočamo vam večtedensko vzdržnost, ogibajte se ostrih jedi in alkoholnih pijač, gibajte se mnogo na svežem zraku in kopajte se v hladni vodi. V poštev bi prišla tudi lahka pomirjevalna sredstva (brom, baldrijan). — Aldanov. Za analizo vaših duševnih motenj, ki obstojajo v glavnem v labilnosti in nesigurnosti, bi bilo potrebno vedeti, če ste telesno popolnoma zdrav, predvsem tudi, če niste preboleli kake infekcijske bolezni in če ni v rodbini kaj sličnega (alkoholizem, lues). Če se to vse lahko izključi, se mora smatrati vaše stanje kot valovanje duševne evolucije, kjer v gotovih periodah nastopijo kompleksni podcenjevanja samega sebe, mogoče tudi zadržane seksualnosti. Take težkoče premaga edino le krepka in dobra volja, ki izvira iz prepričanja, da ni nobenega vzroka, da ne bi bili enakovredni in sposobni vsaj povprečni kvaliteti vaših soljudi. Ni pravilno, da se ogibate družbe, ker s tem postanete še bolj plahti. Za podporo avtosugestije vam priporočamo krepilna sredstva (fosfor), mogoče bi bilo za vas tudi dobro, da za nekaj čas spremenite okolico.

ih robovih je nemara videl znan obraz, in spremljal na kitari mornarje, ki so več ali manj ubrano peli o modrih očeh, svetlih laseh, žalostni ljubezni in stritih srčih.

Začuli smo brizganje.

»Kaj neki staremu manjka?« je dejal krmar in zložno odšel vprašat za kapitanove želje.

»Pravi, da nas težko poslušaj,« je povedal, ko se je vrnil.

»Bomo torej še katero zapeli!« je oznanil kadet in udaril po strunah.

»Rum pije in nasajen je,« je poročal krmar dalje. »Po mizi si je razložil kopo razglednic in pisem. Stavim večno življenje proti vrčku piva, da bo vsak čas sprožil vekanje.«

Do stave sicer ni prišlo, ker ni bilo nikogar nasprotnega mnenja, toda čez par minut se je res oglasil gramofon.

Zimska sezona. Centralna kurjava. Radiotermaalno zdravilišče

Dolenjske toplice pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja posebno pri revmatizmu, išiasu protinu (gihu), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. Na željo tudi serviranje v sobah.

ŠAH

8 turnirjev zadnjega časa prinašam dve kratki, z elegantnimi žrtvami odločeni partiji. Seveda take partije niso mogoče, če nasprotnik ne igra primerno slabo. Tudi v teh dveh partijah sta nasprotnika zmagovalcema nehote mnogo »pomagalac. Collejev sistem.

Beli: Koltanowski. Črni: Ostala.
(Igrano na manjšem turnirju v Barceloni junija t. l.)

1. d2-d4 d7-d5
2. Sg1-f3 Sg8-f6
3. e2-e3 e7-e6
4. Lf1-d3 c7-c5
5. c2-c3 Sd8-d7
Tudi tukaj, mesto na c6, stoji skakač čisto dobro, ker ima črni možnost, da mesto z lovcom vzame lahko tudi s skakačem na c5, ko beli igra dc5.

6. Sd1-d2 Lf8-d6
7. 0-0 b7-b6?
Prva napaka. Pravilno je 0-0, da pride kralj pravočasno na varno. Prej se črni ne bi smel razvijati na damskem krilu.

8. e3-e4! d5:e4
9. Sd2:e4 Sf6:e4?
Ta druga napaka pa se kar hitro upropasti partijo. Potrebno je bilo Le7, seveda pa se je bilo črnemu težko odločiti k taki izgubi tempa.

10. Ld3:e4 Ta8-b6
11. d4:e4! Sd7:e5
Po Le5: bi namreč sledilo 12. b4, Le7, 13. Lf4, kar bi dobilo kvaliteto, in tudi bc5: je seveda nemogoče, ker »visi« Ld6. Tako pa pride črni ob rohodu in njegov kralj je v centru izpostavljen uničujočemu napadu.

12. Le4-c6+ Kc8-e7
13. b2-b4 Sc5-b7
Nič bolje ni tudi Sd7. Dd8-e7

14. Sf3-d4
15. Dd1-h5!
Tukaj dama najbolje podpira napad.

15. — — — Sb7-d8
16. b4-b5 f7-f6
Črna pozicija je sicer že zelo slaba, ta poteza pa ji še poslabša.

17. Tf1-e1 — — —
18. Gzdi Sf5+ in De8 mat. e6-e5
19. — — — — —
20. — — — — —
21. — — — — —
22. — — — — —

Treba je bilo igrati vsaj g6. Sedaj bel hitro odloči.
18. Te1:e5+!! Sd6:e5
Ah pa fe5+: 19. Lg5+, Kf8, 20. De8 mat.

19. Lc1-a3+ Le5-d6
20. Ta1-e1+ Lc8-e6
21. Sd4-f5+ Ke7-f8
22. Dh5-e8 mat.

Damski gambit.

Beli: Andersen. Črni: Enevoldsen.
(Igrano na turnirju za nordijsko prvenstvo v Kodaňu septembra t. l.)

1. d2-d4 d7-d5
2. Sg1-f3 e7-e6
3. c2-c4 c7-c5
Proti tej Tarraschevi potezi je, kakor znano, cd5: in g3 najbolje.

4. e2-e3 — — —
To pa vodi samo do enake igre.

4. — — — — — Sb8-c6
5. Sd1-c3 Sg8-f6
6. Lf1-d3 Lf8-e7

Križaljka „Beli medved“

Pomen besed.

Vodoravno: 1. molit. (lat.); 4. žalna svečanost; 12. pozorišče; 13. gozdna pokrajina v Afriki; 15. turško mesto; 17. kratica; 18. afriško jezero; 21. kraj pri Ljubljani; 22. živalski glas; 23. zahrbtn napad; 24. novec (it.); 26. kratica; 27. dve tretjini lve; 28. veznik; 29. zmešnjava (genetiv); 31. ruska črka; 32. kratica; 33. kemijska kratica; 34. medmet.

Navpično: 1. oče (srbrhrv. gen.); 2. krik; 3. grški nar. junak; 4. jugoslovensko mesto; 5. ozvezdje; 6. kraj pri Kamniku; 7. francoski predlog; 8. ime meseca (gen.) 9. denar; 10. vražje ime; 11. rumunska pokrajina; 14. aan; 15. kratica; 16. moško ime; 19. kratica — 20. živalski glas; 23.

Ogljane krtačice dobavljamo najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov domača tvrdka
Ivan Paapa i sinovi
Zagreb I.
poštni predal št. 60

Š doč: 1, 7. Lo4: ad itd. bi bil prišel črni v znano varianto sprejete damekega gambita, v kateri pa bi imel cel tempo več, ker je beli še igral Ld3.

7. 0-0 0-0
8. b2-b3 b7-b6
9. Lc1-b2 Lc8-b7
Dosljej kažeta nasprotnika velik smisel za simetričen razvoj.

10. Dd1-e2 — — —
8 tem pa beli ponuja kmeta, ki bi ga seveda črni nikakor ne bi smel sprejeti.

10. — — — — — c5:d4
Bolje Ta c8. d5:e4
11. e3:d4 Sc6:d4?
12. b3:c4 Sc6:d4?
Črni je pač menda mislil, da je nasprotnik spregledal kmeta, v resnici pa nasade lepi pasti, ki sedaj takoj odloči. Pravilno je bilo še vedno Ta c8 z grožnjo Sa5.

13. Sf3:d4 Dd3:d4
14. Sc3-d5 Dd4-c5
15. Lb2:f6! — — —
To je pointa kombinacije. Črni je pač računel samo s Sf6. Sedaj pa ne gre niti ed5:7, 16. Le7: niti g6:7, 17. Sd7:+L Kh8 (all 17. . . . De7: 18. Dg4+, Kh8, 19. Dh4, f5, 20. De7:; all 17. . . . Kg7, 18. Sd5!, ed5:; 19. Dh5, f5, 20. Lf5+, Kg7, 21. Dg5+, Kh8, 22. Dh6 in mat. škoda, da se črni v partiji ne odloči za to slednjo, najlepšo možnost.

15. — — — — — Le7:f6
16. De2-e4!
Nov motiv v neštivilnih variacijah napadov na h7. Če črni krži sedaj s g6 mat, pride seveda Sf6:+ in izgubi najmanj figuro. Pa tudi Tf8 vodi do mata: 17. Dh7:+, Kg8, 18. Dh8 mat.

Črni se vda. Vajsa Plav.

Pilec za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., asortiranje, entel vložkov in čipk, predtiskanje, vezenje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj. 129

Previdnost

»Ko sem šel sinoči mimo vaše hiše, so bile vse sobe razkošno razsvetljene; gotovo ste imeli mnogo gostov.«

»Kaj še; moja žena se vrne jutri, in če bi videla, kako malo luči sem porabil, bi se lahko kaj mislila.«

Neprijetno spoznanje

»Izgubil sem vso vero v ženske, sedaj ne zaupam nobeni več.« — Kako to? — »Objavil sem nedavno iz šale v oglašil ženinno ponudbo in premislil, ponudila se je — moja nevesta!«

slovenski roman; 25. kazalni zatmek; 30 družinski član.

Rešitev zlogovnice

- 1 ČARGO
- 2 UPTON
- 3 VERSAILLES
- 4 AMPLITUDE
- 5 JAVA
- 6 MUOVE
- 7 OHRID
- 8 JENJATI
- 9 UNION

Tudi kapitan je dobil napad domotožja, ki je razsajalo po krovu.

Bolj ganljivo kot smešno je bilo videti te zarjave vetrnjake, kako so si v bujno tetoviranimi rokami podpirali glave in vresče peli zaljubljene pesmice. Solze so jim tiščale v oči, glas se jim je tresel in nobena pametne se ni dalo govoriti z njimi. Sicer pa sem itak moral v kurlinico.

Spodaj je bilo vse kakor po navadi. Pred kotli se nihče ne briga za to, ali zgoraj sije sonce in nihče ne ve za bleščeči oblak, ki vzbuja žalostne misli. Spodaj ni slišati niti kadetove kitare, niti ne kapitanovega gramofona. In pa v štirih urah — toliko časa traja partija — šlovska marsikaj mine.

Delali smo brez besed in brez misli. Proti koncu partije nam je začelo zmanjkovati tal pod nogami.

»Valove smo dobili,« je rekel eden. »Vesela vožnja bo.«
Kmalu nato so nas zamenjali. Splezal sem navzgor, a me je tisti hip, ko sem stopil na krov, spodneslo, ker se je ladja nevarno nagnila. Padel sem ploskoma na deske in obenem tudi že dobil po vsem telesu polivek morske vode, ki je pljusnila skozi ograjo. Sédel sem, si obrisal sklece oči in pogledal okoli sebe. Mornarji so se kar vili od grohota. Ostri veter, ki je vnel izpod težkih

oblakov, ki so bili tačas pokrili nebo, je odnesel klavno razpoloženje. Vse misli na dom, na nezvesto dekle, na pozabljene objube je premagala oživljena mornarska podjetnost. Kapitan, oblečen v praznični sukajč, se je sprehaljal začrega obraza po mostiču, še lahko navdahnjen od popitega ruma in zadovoljno kimal mornarjem, ki so rjoveli pesmi e debelih punčkah in veselem svidenju. Le prvi častnik je kislega obraza gledal grivate valove — dušila ga je morská bolezen.

Na obzorju so se pokazali medli obrasi kopnine.

»Čez dobro uro si na suhem,« mi je rekel Barba. »Škoda, da ne ostaneš še dalje pri nas.«

»Moram na kopno, da vidim, če je kaj novega,« sem odgovoril. »Pripraviti se bo treba.«

Čuden neugoden občutek sem imel, ko sem pospravil svoje stvari. Privadil sem se bil na ta plavajoči mal svet in na ljudi, ki so nanj navezani. Videl sem jih v veselju in žalosti in dobro smo se razumeli. Oblekel sem boljše obleko in povezal delavno v sveženj. Nazadnje sem shranil silko, ki sem jo imel z željčki pritrjeno nad ležiščem. Nato sem se vrnil na krov, da se poslovim, saj smo že pluli v pristanišče, kjer so se naše poti ločile.

Kakšna bo zima?

Vremenoslovna znanost v zadregi: mogoče bo mila zima — ali tudi ne!

Naše vremenske napovedi, vsej za daljše roke, temeljijo, žal, še vedno na verjetnostnem računu, a ta verjetnostni račun ima med svojimi členi še preveč slučajnostnih količin, preveč neznanck.

Ali je letos n. pr. pričakovati hude zime? Mnogi znaki govorijo za to. Poljedelci in izletniki vedo n. pr. povedati, da so jih ose letos bolj nadlegovale nego običajno, kar naj bi bil znak zgodnje in ostre zime. Za to bi govorilo tudi dejstvo, da so gamzi že v avgustu dobili zimsko oblačilo, dočim se to pred milimi zimami zgodi šele v septembru. Vrh tega so se odpravile lastovke že pred Marijinim rojstvom na svojo južno pot. Nasprotno bi pa govorilo za milo zimo to, da so se majniški hrošči letos zakopali samo 10 cm globoko in ne pol metra, kakor delajo v slutnji hude zime.

Skratka: običajni rekviziti vremenskih napovedovalcev govore deloma za to, deloma za ono naziranje. Nič bolje ni z znanstvenimi rekviziti. Zimska temperatura je bistveno odvisna od smeri vetrov. Toda verjetnost, da nastopi določeno vreme na podlagi treh elementov: temperature, oblačnosti in vetra, je 80 odstotna, za padavine celo samo 67 odst.

Na vremenski opazovalnici v Bostonu so iz podatkov zadnjih šestdeset let našli neke zakonitosti, ki ustrezajo baji tudi srednjeevropskim razmeram. Pred vsem so ugotovili, da so postale zime v Evropi v splošnem za 2 stop. C toplejše. Vzroki so različni, gotovo pa ima pri tem svojo besedo močnejše segrete mestnega ozračja po umetni kurjavi, dalje kopičenje toplote v poslopljih in zadrževanje toplotnega izžarivanja po plasti čada in saj nad mestu. Po

drugi strani imajo tudi hladnejša početja svoj vpliv na splošno toplotno nihanje v letu in na približanje k obmorskemu podnebjju. Seveda niso v posameznih letih izključene tudi hujše zime, a po takšnih zimah sledijo običajno nekoliko let milejše. Zadnja takšna zima je že več let za nami. Baš to pa otežuje napoved, kajti jasno je, da je po več letih enakih zim že težje napovedati, da se bo takšna zima še enkrat ponovila. Mogoče je to in mogoče je ono.

Vremenoslovna znanost ni bila v tem pogledu menda še nikoli v takšni zadregi, kakor je letos. To kaže, da še vse premalo poznamo zakone, ki delajo vremena. Dokler jih pa ne poznamo dobro, so napovedi skoraj odveč. Bodimo za sedaj zadovoljni, da doslej ni bilo hudega in da se za bližnji čas tudi nič hudega ne obeta.

Ameriške zanimivosti

Zvočni film za kandidate zlatega jarma

V New Yorku imajo posredovalnico za žentive, ki stopa z duhom časa. Med tem ko se pogovarjajo žentive željni za lastnikom posredovalnice in mu izražajo svoje želje, jih smenjajo za zvočni film, sami pa si lahko izbirajo svoj ideal med zvočnimi filmi, ki jim jih predvaja posredovalnica. Ta način izbiranja seveda kaj vleče in mu uspehov tudi ne manjka.

Normirana frkolinstva

Američani iščejo novih vzgojnih metod. Najnovejši njih izum v tem pogledu so normirana frkolinstva, ki jih propagirajo pod imenom self expression — »izražanje samega sebe«. Otrok naj brez vzgojnih nadzorovalnih in svarečih ovir dela, kar ga je volja. Seveda ne stalno, temveč samo po eno uro dvakrat, trikrat na teden, kolikor starši pač zdržijo. Starši smejo biti zraven, kadar otrok »izraža samega sebe«, ne smejo pa ugovarjati in kaznovati. In kaj delajo najmlajši Američani v teh urah zlate normirane svobode? Natančno isto, kar smo delali nekoč mi: zlivajo črnilo v pisemske nabiralnike, zvonijo pri sosedovih, vlečejo pse za rep, slikajo

po stenah. Skratka natančno kakor pri nas. Samo da smo mi zato dobivali krepke in gorke. Toda ko preide urica, jih dobe oni lahko prav tako kakor mi.

Največja smotka

Največjo smotko na svetu imajo seveda v Ameriki. Tam so pred nekim časom začeli izdelovati tako zvane »smotke za darilo«, ki pa nikakor niso vsebovale slabega tobaka, kakor bi utegnili kdo sklepati iz imena. Odlikovale so se rajši po svoji debelini in dolžini. Jasno, da ni trajalo dolgo, ko so začeli v tem pogledu iskati rekorde. Zadnji rekord ima neki newyorški milijonar, ki si je dal napraviti 1 m 30 cm dolgo smotko. Tri moške so jo morali delati tri dni, razen tega pa je bilo potrebno posebno stojalo, kajti noben človek ne bi mogel držati tega nestvora dolgo v svojih rokah.

Ameriški izdatki

Po poročilu statističnega urada v Washingtonu so izdali Američani lansko leto za zdravljenje 1,035,000,000 dolarjev, za luč in kurjavo 2,160,000,000, za obleko in stan 3,600,000,000, za vsakdanje potrebe 7,650,000,000 in za davke 9,000,000,000 dolarjev.

Pariška razstava

Priloge za razstavo v l. 1937 so v polnem teku. Na sliki vidimo zastopnike vlade in mestnega poslanstva z arhitekti in inženjerji ob priliki slovesnega začetka priprav pred Trocadero.

Prednosti Evinih hčera

Bistvene razlike med moškimi in ženskami

Profesor psihologije na londonski univerzi Cyril L. Burt je pri svojih raziskavah o razlikah med spoloma prišel do posledkov, ki jih bo vsaka Evin hči čitala z zadovoljenjem.

Pravi namreč, da je čutno dojetanje pri ženskah v splošnem bolj nego pri moških. 80 odstotkov žensk je n. pr. za dotik kože občutljivejših nego povprečni moški, glede vonja in okusa so ženske hitrejša, zato pa imajo moški dar finejšega razlikovanja. Vid je pri ženskah v splošnem slabši, naončke zoper kratkovidnost in daljnovidnost bi moralo nositi dosti več žensk nego moških, zato je pa med 30 moškimi po eden za barve slep, čeprav se tega morda niti ne zaveda, dočim je zavedno razmerje med ženskami

komaj 1:1000. Ženske imajo tudi neprijetno boljši spomin, moški pa so hitrejši v dojetanju položaja in v dejanju. Zato je med ženskami spet manj levičarstva, jecljavosti in skiljenja.

Zakaj daje potem ženska, če ima vse te boljše sposobnosti manj znamenitih osebnosti nego moški? Burt je našel med 1000 izrednimi pojavi v angleški zgodovini komaj 55 žensk. Stvar je pač v tem, da se ženska v duševnem pogledu drži bolj srednje mere, a to ni noben razlog, da bi ji morali zaradi tega očitati manjše duševne sposobnosti. Druga stran medalje je namreč ta, da prekorači moški spol povprečje tudi v negativne strani rajši nego ženska. Kriminalnih tipov in blaznikov je med moškimi dosti več nego med ženskami.

Pravda o bolhah

Zanimiv boljši proces z nepričakovanim izidom

Nekega gospoda Vladimira de Flignéja v Parizu so v zadnjem času mučile bolhe in ko je začel iskati, od kod neprijetne živali izvirajo, je prišel do prepričanja, da jih redi na svoji koži opice podobna žival, ki jo je imela neka gospodična de Saint-Paul v svojem stanovanju nad njegovim. Ta žival je stalno sedela na oknu nad glavno gospoda de Flignéja.

Ker je de Saint-Paulova na njegovo intervencijo z ogorčenjem trdila, da njena živalca nima bolh, jo je de Fligné tožil »zavoljo motenja in uživanju njemu pripadajočega stanovanja« in je zahteval še 1500 fr. odškodnine.

Te dni se je vršila razprava. De Fligné je sodnikom natanko razložil svoje bole. Toda imel je smolo, da si je toženka priskrbela spretnega odvetnika, ki je znal ljudi s smehom pridobiti za svojo stran. Pred vsem, je izjavil, pri toženkini opici, ne gre za opico, kakor trdi tožitelj, temveč za polopico oziroma lemura z otoka Madagaskarja. Če bi mogel nasprotnik dokazati, da imajo opice bolhe v svojih kožuhih, to je davno ne bi pomenilo, da velja njegova trditev tudi za lemure. Nadalje bi moral tožitelj sploh dokazati, da so bolhe v stanovanju sml njim. V tem pogledu je odvetnik predložil lahko potrdilo nekega živnozdravnika, ki je v tem stanovanju dva dni eksperimentiral z muholovkami.

pa ni nenje ujel niti ene bolhe. V ostalem pa obiskujejo živalca bolhe človeka zelo poredkoma in je kaj lahko razločiti oboih vrst. Končno tudi če bi na lemuru ugotovili te neprijetne živalce, bi morali še dokazati, da spadajo v isto vrsto kakor tiste, ki so mučile tožitelja. V to svrhu bi si ogledali lahko zbirko kakšnih 40 vrst bolh, ki jo ima naravoslovni muzej v Parizu in nato bi lahko izvršili preiskavo po vseh pravih znanosti.

Skratka, občinstvo se je pri teh trzavljah božansko zabavalo, nesrečni de Fligné pa se je možnosti, da bi moral plačati še znanstveno raziskavo, tako utruil, da je tožbo umaknil. Poleg tega, da so ga bolhe grize in da so se mu ljudje smejali, je moral plačati še stroške za to navadno obravnavo. S tem denarjem pa bi lahko že davno pregal vse bolhe ne samo iz svojega stanovanja, temveč iz vseh stanovanj svoje ulice.

Pri pomanjkanju telesa, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprušči, srbčedi, osvobodil naravna »Franz Josefovna« voda vseh nabranih strupov gnulobe. Ze stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefovna« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefovna« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Zajamčena varnost!

Neki hotelski lastnik v Los Angelesu je odredil, da se morajo vsi njegovi uslužbenci policijsko daktioskoprati in obenem pri-seči, da se ne bodo dotaknili nobene dragocenosti gostov.

ANEKDOTA

Znani pariški gledališki vodja Dullin je nekega dne v ravnateljski pisarni našel svojega tajnika v sijajnem razpoloženju. »Neki notar vas je klical zaradi neke oporoke,« je rekel tajnik, »podedoval ste!« »Podedoval?« Dullin je dva dni klical notarja. Končno se mu je pravi oglašil po telefonu. »Da, res, podedoval ste.« — »Po kom? Kaj?« — »Tega vam po telefonu ne morem povedati.« Dullin je notarja obiskal. Ta mu je taročil zvečič. »Kaj je to?« je vprašal Dullin. — »Vaša dediščina,« je odvrnil notar, »igra enodejanka, ki vam jo je ostavil pisatelj Dupont pred svojo smrtjo z notarskim aktom...«

VSAK DAN ENA

»Oprostite, da vas opominim, gotovo ste že pozabili, da mi dolgujete 100 Din.« »Ne, ne, nisem še pozabil, ampak če počakate še nekaj dni, bom prav gotovo pozabil na to.«

Čitanje v postelji

Mnogi ljudje imajo razvado, da čitajo v postelji, posebno takšni, ki trpijo zavoljo nespečnosti. Ti ljudje večinoma sami priznavajo, da je takšno čitanje za glavo, roke in oči zelo neudobno, nevzorna razsvetljava pa vpliva kvarno na vid. A tudi duh nima dobrega od čitanja v postelji.

Brezpomembno štivo pač lahko kdaj povede človeka do zaželjenega spanja, običajno pa je štivo zanimivo in spanje samo zdržuje. Včasih vpliva celo tako močno, da deluje še v spanju dalje in povzroča nemirne sanje. A tudi v najboljšem primeru ima čitanje v utrujenem stanju malo pomena, ker mu duh ne sledi popolnoma. To opazimo posebno na tem, da se časih iz bralne omotice zbudimo k polni zavesti in moramo po več strani pogledati nazaj, da dobimo spet vodilno nit štiva.

Iz teh in še mnogo drugih izkušenj je preočito, da je čitanje v postelji ne samo nepraktično, ampak tudi nezdravo.

Tetovirane ustnice

Neki sloviti pariški kosmetik se je vrnil z dolgega potovanja domov z »odročilno« novico. Ženske si v bodoče ne bodo več barvale ustnice, temveč si jih bodo enostavno — tetovirale. Stvar bo sicer malo bolela, kakor priznava kosmetik sam, ker je treba ustnice pač žgati, a zato bo imele prednost: da bodo imele ustnice tisto obliko, ki jo bo moda proglasila za najlepšo, in da bo enkratna, ustnice ohranijo potem namreč za stalno svojo obliko.

Marsikomu bi se zdelo čudno, da bi veljale za civilizirane Evropeke 20. stol. navade, kakršne vladajo drugače samo še za redke divjakinje, ki stoje na civilizacijski stopnji kamene dobe, in eventualno še za — zločinke. Toda dejstvo je, da je kosmetikova ideja »vzgalac«, prve Parižanke s tetoviranimi ustnicami so se že pojavile na ulici in zbudile seveda senzacijo, baše je nova moda prodrla tudi že v London in drugod. A kakor je bilo pričakovati, ni ostalo samo pri ustnicah. Čemu bi se ne prenesla tetoviranja tudi na ostale dele telesa. In res se je grofica Vandinova pri zadnji premieri v Parizu pojavila s vtetovirano kačo na desnem, razgajenem ramenu, žena industrialca Banqueta pa nosi na levi nogi vtetovirano — vrgo. Kakšne možnosti se še prožijo! Kosmetiku seveda najboljše kajti njegovi honorarji so — izredni, že zato ker je mož ta čas v Parizu še edini, ki se »razume na svoj posel«. Pa tudi tisti, ki se izogibajo prifrknjenih žensk, bodo imeli lepo priliko, saj jih bodo spoznali po znamenjih, viganjih jim v obraz in drugod.

Davki na alkohol v Ameriki

Pravkar je poteklo prvo leto, od kar so v Ameriki odpravili prohibicijo in ob tej priliki poroča neka statistika, da je svezna vlada od davkov na vino, pivo in druge alkoholne pijače pobrala v tem času okrog 370 milijonov dolarjev. Pivo prodajajo sedaj v vseh državah razen v Alabami in Georgiji, dočim so druge alkoholne pijače prepovedane še v 15 državah.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Če bi bil moj mož, bi vam dala stru. pa v kavo!«
»Če bi bil moja žena, bi to kavo — izpil.«
*
»Ali nimate na vrtu nobenega strašila za ptice?«
»Ne potrebujemo ga. Jas in moja hči sva vedno na vrtu.«
*
»Peter ima pa arečo, dobil je mesto v banki.«
»Kaj češ! Ali ga je razmetel poznatek ali, baš to nisi!«

Vsakdo zadovoljen!

Pridite, izberite pri nas blago za oblačila za jesen in zimo. Prav zadovoljni boste s veliko izbero oblek, površnikov in sušenj ter z nizkimi cenami.

Drago Schwab, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

Regrat

Nekateri narodi cenijo skromni regrat zelo visoko kot solato, drugi ga zaničujejo. Ti nimajo prav, kakor je pokazala analiza, ki so jo izvršili na vseučilišču v Buffalu.

Po tej analizi ne zaostaja regrat glede vitaminov, fosforja in kalcija prav nič za špinac, glavno solato in drugo zelenjavo, kar se tiče beljakovin, maščob, ogljikovih hidratov in železa pa jih daleč prekaša. Skratka regrat je s svojim prijetno svežim, malo grenkim okusom visoko nad samo špinac, ki jo tako hvalijo, in ker ga v vseh deželah ne primanjkuje, utegne v bodočnosti imeti še dosti večjo vlogo, nego jo je imel doslej.

Stoletnica osvoboditve sužnjev

V torek so se začele v Kapski deželi velike proslave v spomin na stoletnico, od kar so tam odpravili suženjstvo. Že v soboto so se vršile v tem znamenju svečane službe božje po vseh cerkvah v Kapskem mestu, katerih se je udeležilo tisoče in tisoče zamorcev iz vseh delov dežele.

Višek slavnosti bo velika slavnostna igra 11. januarja, v kateri bodo nastopali sami črnci. V tej igri bodo prikazali z zamorskega stališča celo vrsto historičnih slik iz zgodovine Kapske dežele od pristanka van Riebecka do premirja 1918.

Izumitelji ovratnice

Kot izumitelje ovratnice smatrajo Hrvatke po katerih je ovratnica dobila tudi svoje mednarodno ime, kravata.

V dobi tridesetletne vojne in tam okrog hrvaški vojniki v cesarski armadi niso zbuiali pozornosti samo s svojim izrednim pogumom, temveč tudi s pisanimi ovratnicami, ki so bile pritrjene okrog vratu s vozlom. Vojaki so imeli takšne ovratnice iz navadnega blaga, častniki in dekleta pa iz svile. Te pisane ovratnice so nemški kmetje in meščani imenovali v svojem dialektu »krovotec« in iz tega je nastala beseda »kravata«. L. 1660. so službovali hrvaški najemni vojniki tudi v francoski armadi in so prišli v Pariz. Parižanom so njih ovratnice zelo ugajale in ni trajalo dolgo, da so jih začeli še sami nositi. Iz Pariza se je kravata osvojila Francijo in od tod polagoma ves svet.

Modri lasje in rdeča ušesa

Po modri plavih in platinovih plavih las prihaja na vrsto moda safirno modrih las. Ta moda je nastala zaradi nenavadnega slučaja. Ameriška filmska igralka Janet Beecherjeva, ki ima skoraj smežno bele lase, si je dala v Londonu umiti lase. Pri tem so ji dobili izrazit safirno moder odtonek, ki se ni dal z ničemer več odstraniti in ki mu vzroka niso odkrili. Igralka je bila nad tem seveda zelo nesrečna, a ko se je vrnila v Hollywood, je ugotovila, da je njena nezgoda dala povod za rojstvo nove mode, mode modrih las.

V New Yorku so si izmislile še eno modo te vrste. Ušesne smeece si tem barvejo rdeče, t. j. nekaj jačje nego rožnato. To smatrajo Američanke za zelo originalno. Kmalu si bodo izmislile morda še modo rdečih ali celo modrih nosov.

Zora voda
proti slivim lasem!
Ne barva, temveč vrača slivim lasem prejšnjo naravno barvo.
Odobrena od nigrijenskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma nesškodljiva. Upseb siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL
ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 52
Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

Natron in naduha

Neki znani medicinec priporoča soper kronično naduho natron, in sicer bi moral pacient vsak dan zaužiti po 6 žlic dvojno-ogljikovega kisika v pol kozarca posladkorjene vode, ki jim primese nekaj vinskega kamna. Pri naduhi, ki jo povzročata preobčutljivost zoper snovi, ki jih vsebuje zrak, ta pripomoček ne zadostuje, a tudi v tem primeru pospešuje ozdravitev.

Hubertus MILO
Naši domači ljudje izdelujejo »Hubertus milo in »Perlon« pralni prašek. Zaupajte njihovi sposobnosti. Prepričajte se in uporabljajte pri pranju le ta dva domača izdelka. Svoji k svojim!

Dame tekmujejo v plavanju

5 damsko plavalne tekme med francoskim klubom »Les Mouttes« in holandskimi plavalkami. Na desni: Willy den Ouden, Elswaz, Brouwers in Timmermann (Holandska).

10% popusta

dajemo od danes na vse damske plašče

TIVAR OBLEKE

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor prilozite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnemem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra“, Ljubljana.

CENEMALIM OGLASOM
Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni za ženske za zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Službo dobi
Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Milado dekle
pridno in enostavno, gre otropčasto in trgovsko zanesljivo kot praksičnica za vsak oblačilni. Najbolj vseh posebnosti. »Jutra« št. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mesar, pomočnika
medlega, pridnega in poslušnega sprejemnega takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Mesar« št. 34453-1

Deklica
stara 16 let, bi se rada izučila v kuhinji, ali pa gre za primerno službo — tudi k otroku. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Deklica« št. 34453-2

Kontoristinja
zadostna laže službo. Zelo perferno slovensko, nemško in strojopisje. Gre tudi za vzgojiteljico. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Kontoristinja« št. 34453-2

Gosli in citre
poudarjen. Prijavljaj v goštni »Podgorica« kmet na Mevlom tgu štev. 13. 34453-4

Stručnico za les
pocozi proda Štalar Peter, mehanska delavnica, Ljubljana, Bostonska trg 1. — Rimška cesta. 34453-6

Damske klobuke
izdeluje in preoblikuje po modri in strojno. Najhitreje ter ugodno. Modistiška Šablina Marija, Gosposka ulica št. 5. 34453-6

Amperometer
velikost, vseh vrst, vreden. Ceneje ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Amperometer« št. 34453-7

Prodajalko
medlega stroka, ki je zmožen, enostavno voditi potrošnika, da deluje sprejemno. Najbolj kaveja ali garancija potrošnika. Konec Joep, Nova cerkev, pošta Vojnik pri Celju. 34453-2

Trgovski pomočnik
spevčast, medel, priden in poslušen, vsako priložnost dobi takoj službo, kaveja potrošnika. Ponudbe s prošnjo sprejme na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Trgovski pomočnik« št. 34453-2

Frizerko
perferno v vseh delih, ki govori nemško, sprejemno takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Frizerko« št. 34453-1

Natakarica
pridna in poslušna, ki zna tudi šivati in vsa dela dela opravljati. Iste službo v vseh posebnostih »Jutra« št. 34453-2

Kateri trgovec
bi vstop v službo medlega trgovskega pomočnika — vsakega medane stroka. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Kateri« št. 34453-2

Gospodična
vredna perfektna nemščina in goštniška, ki dobro kuha, želi mesto pri boljši obdelavi. Gre tudi k otroku. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Gospodična« št. 34453-2

Samostojen vrtnar
samski, z večletnimi izkušenj, pričel bi 15.000 službo. Prevzame vsako ureditev vrtov. Gre tudi za slugo, inkasanta ali hišnika. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Vrtnar« št. 34453-2

Uradnik
srednjih let, zanesljiv, vsestranski vezir, samostojen knjigovodja, slov., strojopis., nemški korespondent, prodajalec, organizator, zmernih zahtev sprejme nameršeno januarja ali prej. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Uradnik« št. 34453-2

Mesto sluge
rasniaske ali v tovarni 1500 delo marljivo in poslušno fant v deželo. Najbolj v ogletem oddelku »Jutra« št. 34453-2

Več raznašalec
za vsa vrsta, v tovarni sprejme Fekcija Slavko, pekarna, Sv. Jurij ob Ščavnici. 34453-1

Samostojno osebo
bičem v svojo ustanovitve skupnega doma. Razpisno št. 30000 Din, sem št. št. št. 33 let star. — Ponudbe na področju »Jutra« in Celju pod šifro »Samostojno osebo« št. 34453-1

Galanterista
zmožna izdelave vseh posebnih izdelkov, sprejemno v službo. V pokov prihode je provizorna mod. — Ponudbe s prošnjo sprejme na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Galanterista« št. 34453-1

Iščem deklo
stara 16 let, kreklo, zvedo in pridno, bi gospodinjstvo. Nasop takoj. — Pavla Pomenk, Ljubljana, Demška 11. 34453-1

Trg. pomočnik
najbolje izkušen v vseh strokah mešane trgovine, provizoren prodajalec, zanesljiv, poslušen, samostojna mod., agilen, se sprejme. Ponudbe z navedbo dosežanj službovanja na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Trg. pomočnik« št. 34453-1

Mesto sluge
rasniaske ali v tovarni 1500 delo marljivo in poslušno fant v deželo. Najbolj v ogletem oddelku »Jutra« št. 34453-2

Enodnevni tečaj
za božično pečivo pripravljati v predhranjalnih odsekih TKD Atene v prostorih Šolske kuhinje Nj. Vel. kraljeve Marije. Prečna ul. 2. Področna šolska vsak dan od 10. do 12. ure letotom. 34453-4

Enodnevni tečaj
za božično pečivo pripravljati v predhranjalnih odsekih TKD Atene v prostorih Šolske kuhinje Nj. Vel. kraljeve Marije. Prečna ul. 2. Področna šolska vsak dan od 10. do 12. ure letotom. 34453-4

Enodnevni tečaj
za božično pečivo pripravljati v predhranjalnih odsekih TKD Atene v prostorih Šolske kuhinje Nj. Vel. kraljeve Marije. Prečna ul. 2. Področna šolska vsak dan od 10. do 12. ure letotom. 34453-4

Enodnevni tečaj
za božično pečivo pripravljati v predhranjalnih odsekih TKD Atene v prostorih Šolske kuhinje Nj. Vel. kraljeve Marije. Prečna ul. 2. Področna šolska vsak dan od 10. do 12. ure letotom. 34453-4

Enodnevni tečaj
za božično pečivo pripravljati v predhranjalnih odsekih TKD Atene v prostorih Šolske kuhinje Nj. Vel. kraljeve Marije. Prečna ul. 2. Področna šolska vsak dan od 10. do 12. ure letotom. 34453-4

Več raznašalec
za vsa vrsta, v tovarni sprejme Fekcija Slavko, pekarna, Sv. Jurij ob Ščavnici. 34453-1

Prodajalko (ca)
manufakturne stroka, provizorno samostojno mod. — 18000. Ponudbe s prošnjo sprejme na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Prodajalko« št. 34453-1

Dekle z dežele
stara 30-35 let, pridno in poslušno, za vsa dela dela, vsako kuhinja, sprejemno takoj. Naslov v vseh posebnostih »Jutra« št. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-1

Mladolirerko
vredno vodno odvajanje sprejme Joep Hoy, Brežice ob Savi. 34453-

Hranilne knjižice

Četna hranilnica... 3450-16

Kdo ima rentabilen predmet

za tovarniško izdelavo... 3450-16

Vlozno knjižico

Practitioner z vlogo 22... 3450-16

Kdor hoče plodno-naloziti

Din 200.000 v knjižicah... 3450-16

Hranilne knjižice kupite in prodaste

vseh denarnih zavodov... 3450-16

100% zaslužite

sko kot družinski vložnik... 3450-16

Parcelo

900 m² vrško, prodam 44... 3450-16

Knjižice

Mestne hranilnice ljubljanske... 3450-16

Kupimo knjižice

Mestne hranilnice za manjši... 3450-16

Knjižico

hranilnice in posojilnice... 3450-16

Dobra industrija

se poceni prodaja zaradi... 3450-16

100.000-200.000 Din kapitala rabim

za izvoz v Nemčijo... 3450-16

Knjižico

Mestne hranilnice Osnabr... 3450-16

Hipoteko

300.000-500.000 Din... 3450-16

Posojila

na hranilne knjižice... 3450-16

Iščem družabnico

z dobro izplačano... 3450-16

Knjižico

Ljubljanske posojilnice... 3450-16

20.000 Din posojila

na prvo mesto večjega... 3450-16

Kupim knjižice

vseh ljubljanskih in... 3450-16

Kupim

manjše in večje knjižice... 3450-16

V najem

Beseda 1 Din, davek 2 Din... 3450-16

Gostilno z mesarjijo

na pomembnem mestu... 3450-16

Pekarno

staro in novo opremljeno... 3450-16

Trgovino, tražiko in gostilno

z vsem potrebnim inventarjem... 3450-16

Gostilno

na pomembnem mestu... 3450-16

Lokal za trgovino

v predmestju Ljubljane... 3450-16

Trgovino

z mesarjijo, opremljeno... 3450-16

Gostilno

dobro ideo, staro vpe... 3450-16

Trgovino

v najem ali na račun... 3450-16

Gostilno

z mesarjijo, opremljeno... 3450-16

Pekarno

v trgu, ki stoji nad 5000... 3450-16

Lokal

ki je pripravljen za... 3450-16

Koncesijo v najem

oddam ali sprejemam... 3450-16

Gostilno

oddam v najem s 1. jan... 3450-16

Lokal

na mirno območje... 3450-16

Trgovino in gostilno

dobro opremljeno, vsem... 3450-16

Danes in jutri

zabava s glasbo in govornim... 3450-16

V kavarni Viadukt koncert

domače skupine s prvimi... 3450-16

Od kod pa tako dobre voje?

da... 3450-16

V restavraciji pri »Roži«

Zdovska ul. 6, dobite... 3450-16

Danes in jutri

boste na boljši pater... 3450-16

Naznanilo

Naznanjam da sam nab... 3450-16

Gostilna pri »Dolgemu mostu«

nudi vsako nedeljo in... 3450-16

Lokal

Beseda 1 Din, davek 2 Din... 3450-16

Brivski salon

za dame in gospode... 3450-16

Malo trgovino

izjem v Ljubljani... 3450-16

Lokal na dvorišču

v centru mesta od... 3450-16

Trgovino

z mesarjijo, opremljeno... 3450-16

Gostilno v Zagrebu

na glavnem kolovozu... 3450-16

Partnerjo skladišče

avstrijsko, 80-100 m²... 3450-16

Trgovino

z mesarjijo, opremljeno... 3450-16

Mlekarno

na zelo pomembnem mestu... 3450-16

Lokal

primeren za gostilno... 3450-16

Katera gđ. ali gospod

pristopi z obrtom za... 3450-16

Zemljišče

blizu Sokolskega doma... 3450-16

Endoržinsko hišo

z vrtom, pripravno za... 3450-16

Min

na stalni letni in z... 3450-16

Trinadstropno hišo

najlepša lega, centum... 3450-16

Dvorišni lokal

z vrtom, pripraven za... 3450-16

Lokal na dvorišču

na mirno območje... 3450-16

Gozd

5000 m² v Stepanji v... 3450-16

Parcelo

prodaja se brez... 3450-16

Lepa hiša

na vrtu napredno... 3450-16

Hiša z lokalom

davka, prosta, v... 3450-16

Hiša v Brežicah

kl. donosa letno 21.000... 3450-16

Novo vilo

kl. donosa letno 21.000... 3450-16

Dvostanovanj. hišo

novozidano, v Celju... 3450-16

Izredna prilika!

Stavne parcele, p... 3450-16

Novo hišo z vrtom

Ljubljana, Sv. Križ... 3450-16

Prodajam parcelo

na lepem prostoru... 3450-16

Hišo z zemljiščem

priljubljeno, v... 3450-16

Posestvo

hiša in gospodski... 3450-16

Posestvo z gostilno

prodaja, Kdo ima... 3450-16

Cca 15.000 m² zemljišča v Sp. Šiški

prodaja, v postoj... 3450-16

Manjše posestvo

blizu ljubljanske... 3450-16

Zemljišče

blizu Sokolskega doma... 3450-16

Endoržinsko hišo

z vrtom, pripravno za... 3450-16

Min

na stalni letni in z... 3450-16

Trinadstropno hišo

najlepša lega, centum... 3450-16

Dvorišni lokal

z vrtom, pripraven za... 3450-16

Lokal na dvorišču

na mirno območje... 3450-16

Gozd

5000 m² v Stepanji v... 3450-16

Parcelo

prodaja se brez... 3450-16

Lepa hiša

na vrtu napredno... 3450-16

Hiša z lokalom

davka, prosta, v... 3450-16

Hiša v Brežicah

kl. donosa letno 21.000... 3450-16

Novo vilo

kl. donosa letno 21.000... 3450-16

Dvostanovanj. hišo

novozidano, v Celju... 3450-16

Izredna prilika!

Stavne parcele, p... 3450-16

Novo hišo z vrtom

Ljubljana, Sv. Križ... 3450-16

Prodajam parcelo

na lepem prostoru... 3450-16

Dvosob. stanovanje

in enosobno... 3450-16

Dvosob. stanovanje

z vsem potrebnim... 3450-16

Krasno

dvosobno stanovanje... 3450-16

Večje stanovanje

primerno za... 3450-16

Dvosob. stanovanje

komfortno, sodno... 3450-16

Trišob. stanovanje

komfortno, sodno... 3450-16

Komfort. stanovanje

2 sob, kuhinja, id... 3450-16

Enosob. stanovanje

z priključnim... 3450-16

Dvosob. stanovanje

oddam s 1. januarjem... 3450-16

Dvosob. stanovanje

z vsem potrebnim... 3450-16

Stanovanje

pet, dve sobi, k... 3450-16

Soba s kuhinjo

in priključnim... 3450-16

3 enosobna stanovanja

takoj od... 3450-16

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din... 3450-16

Dvosob. stanovanje

z vsem potrebnim... 3450-16

Udobno stanovanje

dveh večjih ali... 3450-16

Dvosob. stanovanje

z kapitalno... 3450-16

Mirna stranka

blizu februar... 3450-16

Sobe iste

Beseda 30 para, davek 1 Din... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Soba odda

z vsem potrebnim... 3450-16

2 opremljeni sobi

z vsem potrebnim... 3450-16

Separirano sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Lepo sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Veliko sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Sobico

z vsem potrebnim... 3450-16

Soba z 2 posteljnima

z vsem potrebnim... 3450-16

Sostanovka

z vsem potrebnim... 3450-16

Krasno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Prazno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Dve prazni sobi

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Lepo sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

Opremljeno sobo

z vsem potrebnim... 3450-16

2 lepi prazni sobi

Zenitve

Beseda 2 Din, davek 2 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Gospodična porodi gospode v etelni družbi, ki želi mieno ženo za dobro gospodino. Do pisa pod sifro »Redatelj« na 34. na oglašni oddelci »Jutra«.

Gospodična v 300.000 Din dote, želi v isti drž. uradnika. — I. ene poroče na oglašni oddelci »Jutra« pod sifro »J. K. 1935«. 34600-35

Zenitve — poroke posedujemo najdekretnejše in najlepše. Prosimo in neodvisno, neproizvedeno proti predplačilu 10 Din v poštnih znamkah. »FIDES« Zagreb, Tkaličeva ul. 4. 34473-35

Gospodična v stalni službi je pododala vilo in želi sedaj spoznati inteligentna 45 do 55 let. staveca. Ponudbe na ocl. odd. »Jutra« pod »Moj dom«. 34642-25

Glasbila Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kratek klavir črn Boenderfer, moderen, okoro nov, krasen glas, poceni prodaja Dobroje v Mariboru, Tadejčeva ul. 31 34493-35

Pianino ali pa kratek klavir kupi Dario, postat peča 40, Ljubljana. 34242-36

Klavir v dobrem stanju, molen glas, poceni prodaja Sekandnik, Sani trg št. 11A, Zagreb. 34573-36

Črn pianino dobro ohranjen, z okroglo konstrukcijo, lep glas, ugodno prodaja Fausta Vidic, Čermova 6. 34471-35

Pianino kupim takoj. Ponudbe poslati na oglašni oddelci »Jutra« pod »De-nare«. 34550-26

Kratek črn klavir skoraj nov, se po zelo ugodni ceni prodaja. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34568-26

Stroji Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilni stroj na okroglo petenje, naprave, prav malo rabljen, se radi bolni po nizki ceni prodaja ali po dogovoru tudi namenja za šivni stroj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34591-29

Pletilni stroj »Regent«, malo rabljen, poceni prodaja. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34601-29

Zenski šivalni stroj in cilindrično »Singer«, dobro ohranjen po zelo nizki ceni prodaja. Ejarove, Čermova ul. 36/1. 34472-29

Dva šivalna stroja damekga in krojaškega — kakor tudi skoro nove moško kolo prodam radi odpotovanja. Bosman, Bolgarska ul. 17. 34340-29

Stroj Lipsa za strojno opremo z dvojno zaroko s 300 modeli še malo rabljen prodam po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34521-29

Dva šivalna stroja krojaški in ženski — z okroglim šivalnikom, poceni napredaj v Kladnu ul. 26 34607-29

Žiraf Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pes voljak - čuvaj bad, velik in lep, naslovdaj. Fr. Tonia, Sv. Duha št. 45 - Škofja Loka. 34583-27

Španjela Francoske družine (koker ali springer), kupim. Ponudbe na oglašni oddelci »Jutra« pod sifro »španjela 1000«. 34681-27

Komondorji žilasti (ogrnki ovčarji) čisto beli, krasni, pološčeni 7. marca 1935, zno ostri čuvaji, z rodušnikom, etam št. vješko odlikovan, na prodaj. Vprašati: Pearna Podgora, Vrhnika št. 31. 34330-27

Psi, kokoši, golobi Francoske Besede — pe 4 leta in petca 2 let, z rodušnikom, prvovredni za loor; dalje bamburške kokoši z rodušnikom, ter radi opazne golobne razmnožene žiliste pasme napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34630-27

Kanarčke harem-rolerje, dobre pevce poceni prodaja Mikš v Bolni dolini, ceta 11/39. 34479-27

Male panige raznobarne, krotke, govo če, kakor tudi žilokrvne kanarčke harem-rolerje, izvredne pevce prodaja K. o. s. Nunska ul. 3. 34492-27

Krasna feličica 6 tednov stara in druga 12 mesecev. monta-fonske pasme napredaj. Vprašati hotel »Stone« Ljubljana. 34602-27

Velika veselja

napravite tisti, ki jo imate radi, če naročite za Božič revijo

ŽENA IN DOM

Še danes odrežite spodnjo naročilnico in jo pošljite v odprti kuverti (znamka za 25 par) na tale naslov:

ODREZITE!

»ŽENA IN DOM«, LJUBLJANA, Dalmatinova 10

Posljite še pred Božičem za gospo

(razločen naslov)

Bivališče:

za četrta leta »Ženo in dom« in priloge za ročna dela in kroje. Naročnino Din 18.— plačam po položnici, ki jo priložite božični številki.

Kanarčke

prvovredne harem-rolerje dobre pevce, in samice po nizki ceni prodaja Sover v Firnjski ulici 9, Ljubljana. 34636-27

2 huda psa čuvaja najraje čisti, dobre delavnice, kupim. Posudbe na področju »Jutra« v Mariboru pod »Dobro čuvaj«. 34392-27

Prima psička lepa, čistokrvna, prtilikava (Zwerg-Spitz), bele barve, 11 mesecev stara, se prodaja v dobre rok. Ponudbe pod »Primeste na oglašni oddelci »Jutra«. 34515-27

Pes mešan Bernhejnske, dober čuvaj, napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 34507-27

Pozor! Mladega psa voljaka, zlato moško uro in zlato žensko z zapetnico prodaja Ciglih, Mestni trg št. 11. 34647-27

Dražbe Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izredno ugodna prilika! Termalne kupališče Medja-Frška pri Zagorju z mnogimi posejimi, inventarjem in zemljiščem 33.000 m², vredno najmanj 400.000 Din — prodaja se samo dražbo 10. decembra 1934 pod vodstvom L. H. Največji ponudki 187.000 Din. 34533-22

Informacije Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Drofenik, Mestnje Pošta vabila pismo. Pošljite točen naslov, da vam pošljemo pismo. »Jutra«. 34513-31

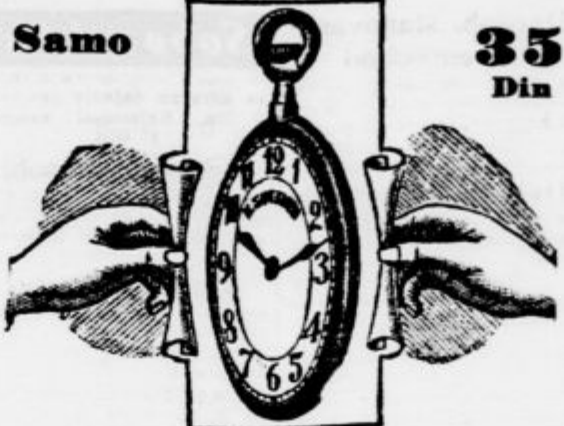
Davčne zadeve pritožbe, prošnje in informacije davčne posle v Ljubljani, Miklošičeva ceta št. 7/1. 34662-31

Obrt Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Naznanjam da sem preselil svojo krojaško delavnico v Kolodvorsko ulico št. 11 in se nadalje pripravam na izdelovanje oblač, sukoj, plaščev in kostumov po najmodernejših krojih po meri. Konkretno cete 35.316. 3261-30

Male panige raznobarne, krotke, govo če, kakor tudi žilokrvne kanarčke harem-rolerje, izvredne pevce prodaja K. o. s. Nunska ul. 3. 34492-27

Krasna feličica 6 tednov stara in druga 12 mesecev. monta-fonske pasme napredaj. Vprašati hotel »Stone« Ljubljana. 34602-27

Samo 35 Din št. 5012, kovinasta Anker-remontir, lepo ohišje, pravi švicarski stroj Din 35.— št. 5013, leta z radio svetlobnim kazalnikom in kazalci Din 45.— št. 5030, zelo fina, posebno tanka Anker-remontir, chronometer AXO, točno 1000, elegantna, ohišje iz krom-nikla Din 135.—

H. SUTTNER

Ljubljana 5 Lastna protokolirana tovarna ul. v sveti. Cenik zastoj in poštnine prosto.

GLASBILA Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA F. SCHNEIDER IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN ZAGREB, Nikoljeva ul. 10/e

RELIEFNE ZNAKE z odlično uspehim likom blagopokojnega kralja Aleksandra umetniško izdelane iz 800.000 čiste srebro, črno oksidirane, izdeluje zlatarska delavnica Stojana Oreščanina Beograd, Terazija 24 Gg. trgovci in zastopniki, ki žele vzorec z rabatom, naj pošljejo Din 10.— v poštinih znamkah. 10746

Golda, nabreket vrat je obolenje ščitne žleze, ki se mora pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v svoji funkciji kot zaščita proti strupom vse preveč preprečuje, zaradi česar lahko nastopijo neprijetni, a čisto tudi nevarni pojavi. Zdravniška znanost je dognala, da so soli, ki vsebujejo jod, pri raznih oblikah gošče izredno učinkovite. Številni bolniki so ugotovili z uporabo našega zelo preprostejšega domačega zdravljenja s pitjem nagel in povsem neškodljiv vpliv na bolezen.

Vsakdo, ki je bolan na gošči, ima nabreket vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjžico, ki jo vsakomur POPOLNOMA BREZPLACNO pošljemo. Zadoštuje dopisnica. Poštno zbiralno mesto: Georg Fulgner, Berlin - Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt. P 115. 9799

V A T O v tablah in za odeje. Preden križete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER Maribor 29

Pozor čevljarji in kmetovalci! Vsakovrstno

U S N J E po najnižjih konkurenčnih cenah imam v zalogi. Moje blago se samo hvali. 10730

FRANC JENKO trgovec z usnjem MEDVODE

POZOR SMUČARJI! Nudim veliko zalogo

jermenja ZA SMUČI po najnižji ceni. Pridite, ne bo Vam žal!

Franc Jenko, sedlar MEDVODE 10730

restavracija »Gajev hram« v Gajevi ulici 9. Zagotavljam, da bom točil pristna vina. Kuhinja prvovrstna, domača hrana kakor tudi vedno sveže morske ribe. Postrska točna. Priporoča se vljudno 10773

MATE ČEPIČ.

VEDNO SMO poceni! Damske galoše . . . Din 26.— moške . . . . . 38.— otroški škornji . . . . . 58.— damske snežke . . . . . 69.—

ANT. KRISPER LJUBLJANA, Mestni trg št. 26

Najprej delo potem plačilo!

Proti eksistenčnemu minimumu nudim kot strokovnjak za uspešno komercialno vodstvo svoje sodelovanje našim industrijskim in trgovskim podjetjem. Imam vodilo tu- in inozemsko prakso, sem več v organizaciji, upravi, prodaji, propagandi, notranjem ustroju, bilanci. Za svoje produktivno delo reflektiram poleg eksistenčnega minimuma samo na del po meni doseženega previška na dobičku. Poskusite torej leto 1935 se zboljšati v družbi s preizkušenim sodelavcem! Blagovolite neobvezno zahtevati ponudbo pod »Honorar po uspehu P-3645« potom »Interreklam« d. d. Zagreb, Masarykova 28. 9730

DELAVCI KMETJE PLANINCI ŠUMARJI SMUČARJI NOGOMETASI

Po dežju in blatu — v snegu in vlagi MORAJO OSTATI VASE NOGE SUHE!

ANGLO JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D BEOGRAD ZAGREB

ZAHVALA Iskreno se zahvalujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje ali na them sočustvovali z nami ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta in brata

Pavla Gorjupa Posebno zahvalo smo dolžni oč. duhovščini in gg. zdravnikom za njih požrtvovalni trud, mil. g. kanoniku Al. Strojcu za njegovo ljubezavno naklonjenost, pevskim društvom, Društvu rokodelskih pomočnikov in Liri iz Kamnika, ki sta z zastavama spremlila nekdanjega pevovodjo na poslednji poti, gg. pevcem za ganjive žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, oč. sestram in šolski mladini Marjanjšča, stanovskim tovaršem ter prijateljem in znancem za tako častno spremstvo na njegovi poti k večnemu počitku. Bog plačaj. 10764

ZAHVALA. Vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje in izrazilih svoje sožalje ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, sina, brata, svaka in stric:

ROMANA WIGELE privatnega uradnika v Malsperku se najiskrenejše zahvalujemo.

Posebno zahvalo izrekamo tovarniškemu vodstvu, uradništvu in delavstvu, čast. duhovščini iz Malsperka in Ptujске gore, patru Gabrijelu iz Maribora, domačim pevcom, domači požarni brambi, zastopnikom raznih gasilskih čet, zastopstvu streljačke družine Ptujсka gora, g. župniku Brataniču in poveljniku g. Vreču za lep nagrobni govor, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so spremljali dragega pokojnika k večnemu počitku. Malsperk-Maribor, dne 7. decembra 1934. 10780

Globoko žalujoči ostali.

UTVIN GOSPODINJSKI KOLEDAR ZA LETO 1935

Cena Din 20.—, po pošti Din 22.— je izšel. Naroča se v Ljubljani, Mirje 27. — Dobiva se tudi v vseh knjigarnah v Dravski banovini.

Marcelle Tinayre!

Upornica

Roman

»Bil je črnogled in časih tudi čudaški... Toda pred svojo boleznijo ni bil Pierre niti boljši niti slabši od večine drugih moških... Malce občutljiv, malce zadirčen, malce oblastijeljen, da. A to niso bile tako strašne napake. Imel je tudi mnogo dobrih lastnosti... Ljubil me je... preveč me je ljubil!«

»Zakaj, preveč?«

»Ker — ker je čutil veliko spolno strast do mene, ki se je bolešno večala, ko je zbolel... in mislil, da postaja v mojih očeh manjvreden... in ko je opazil mojo brezčutnost, posebno pa še pozneje, ko je začutil moj odpor...«

Zardela je.

»Ne dajte mi govoriti o tistih nastopih, o najini bedi, o njegovem trpljenju, ki sem mu onemogla stala nasproti...«

»Da,« jo je Noël živahno prekinil, »lahko si mislim... In kaj ste morali pretrpeti!... Priznajte mi vendar, takrat niste več ljubili svojega moža...«

»Zakaj? Seveda, zelo rada sem imela svojega Pierra — vendar to ni bila več tista velika ljubezen. Poročila sem se bila, kakor večina francoskih deklet, ne da bi bila poprej dobro premislila!... Kaj ve dekle z osemnajstimi leti o ljubezni? Ljubi, zato da ljubi; srce podari prvemu, ki ji šepeta lepe besede — besede, o katerih je sanjalo. In se zveže za vse življenje; sklene pogodbo, ki njene najvažnejše točke ne pozna... In potem se dekle izpremeni, razvije... Zena je časih le malo podobna prejšnjemu dekletu, ali mu je pa popolnoma nepodobna. Počasi odkrije samo sebe... In med tem se je tudi mož izpremenil. In nekega dne skoraj ne spoznata več drug drugega in si pravita: »Le kako sva mogla...?« To je vsekdanja in žalostna usoda mnogih zakonov... Toda med zakonci

82

so nastale nove vezi, skupna zanimanja, navada in pristréna vezanost... Otroci so tukaj...«

»Saj niste imeli nobenega otroka... pred Claudeom...«

»Imela sem moža... Bolnika, ki mu je treba streči in ga negovati, ki mu je treba vsak dan pripovedovati vesele pravljice o ozdravljenju; tak mož je skoraj otrok... Zakonska tovarišica ga jemlje kakor otroka na svoje srce, in naj bo njena naloga še tako težka, nikoli ji ne pride na um, da bi zbežala... To bi bilo podležje, okrutnejše in bojazljivejše od preuštva... Svojega moža nisem mogla in nisem hotela zapustiti.«

Obrisala si je oči.

»Učili so me, da je sreča v samozatajevanju in v žrtvovanju... Tako pravi krščanska moralika... toda možna je le tedaj, če je človek veren kristjan... in jaz sem bila izgubila vero... Toda učili so me tudi, da ima vsaka stvar pravico do razvoja, da rastline poganjajo cvetove, in da ima vsak pravico, da se izživi, preden prideta starost in smrt.«

»Da!« je rekel Noël.

»Dolžnost, živeti nesrečnim in slabotnim, osebna pravica do izživljanja in iskanja sreče, ta dvojni, nasprotujoči si vzor me je spremljal vso mladost... Nisem se znala odločiti; hotela sem združiti oboje. Neki dan, po letih tihega boja, po toliki bedi in tolikem razočaranju me je premagal obup... Pet in dvajset let mi je bilo... Oče in mati sta bila mrtva... moj prvi otrok je bil umrl... mož je počasi umiral... Nisem imela prijateljev, ne denarja, nobene posebne nadarjenosti, nobenega izrednega talenta, in prihodnost je ležala pred menoj kakor enolična, žalostna, samotna pot, ki vodi... sama ne vem, kam. Opravljala sem vse gospodinjske posle, poučevala klavir, bila sem knjigovodka pri nekem trgovcu...«

»Uboga, ljuba Jozana!«

»Hrepenela sem po sreči... in mislila sem, da sem jo našla... Mlad mož me je ljubil... Bil je duhovit in mislila sem, da ima tudi srce... Verovala sem — in vse me je v tem opravičevalo — da prideta zdaj svetloba in sreča v moje temno, žalostno življe-

nje... Mislila sem, da bo našla moja slabost opore pri njem: — zakaj tudi najbolj odločna ženska ima trenutke slabosti. Verovala sem — oh, saj vse drugo lahko uganete!... Preživela sem nekaj srečnih mesecev... Potem je prišel otrok... In moj... moj prijatelj se je bal tragičnih zapletov... sama ne vem, česa se je bal. Ko je bilo prišlo med nama že večkrat do preprirov in spet do sprave, se je naposled vdal svojim predsodkom, svoji vesti in vplivu svojih domačih... Ločila sva se... Zaročen je že bil, ko sem postala vdova... Toda, Noël, kolikšna muka za vas...«

»Ne govorite o meni, ne o njem... Vi sami, vaše misli, vaša čustva me zanimajo... Temu je vaša volja do žrtvovanja naposled omagala in da ste iskali ljubezni, se ne čudim, Jozana... Ne, to ne žali mojega čustva... Toda kako ste mogli živeti s to lažjo? Kako je bilo mogoče, da niste zaradi tega še bolj trpeli? Zakaj zdi se mi, da niste trpeli zaradi tega... Spriznili ste se bili s posledicami in z dejstvi...«

»Kaj bi bili pa vi storili na mojem mestu?« je vprašala in se ihtela. »Tudi vi bi se bili lahko mladi poročili, kakor sem se jaz, in bi bili nekaj let pozneje prikljena na bolno, zagrenjeno in oblastijeljo žensko... ali bi ji bili zvesti tudi brez ljubezni, kar samo iz čute dolžnosti?... Ni še dolgo tega, ko ste mi rekli nasprotno... Bodite odkritosrečni, Noël, odgovorite mi!«

»Ne... mislim, da ji ne bi bil ostal zvest. Toda...«

»To ženo bi bil zapustil, tovarišico tolikih let, ki bi bila imela na vsem svetu samo vas, da bi ji stregli in delali njeno nesrečno življenje vsaj nekoliko znošno? Tako zavrženega dejanja bi bili zmorni? Ne! Ne!«

»Seveda ne... A lagal ne bi bil...«

»Ali ni zdravnikova dolžnost, da laže tistemu, ki umira? Kaj je načelo, kaj je odmišljena dolžnost v primeri s to resničnostjo, v primeri s trpljenjem človeškega bitja?... Jaz se nisem obotavljala; izmed dvojnega zla sem se odločila za manjše... In če bi bilo treba, bi se spet tako odločila... In vi, Noël, bi bili prav tako ravnali, da ste bili na mojem mestu...«

Sivalni stroji od Din 1600.— naprej
Otroški vozički od Din 200.— naprej
Dvokolesa od Din 950.— naprej
»Sachs« motorji od Din 5000.— naprej pri »TRIBUNA«
F. BATJEL, LJUBLJANA
Karlovška c. 4. Ceniki franco

Znaki: „Čuvajte Jugoslaviju!“

s stiko blagopokojnega kralja Aleksandra I., garantirano po-
zlačen s čistim 24-karatnim zlatom izdeluje in prodaja samo
na veliko: POOBLAŠČENA KOVNICA, D. D. BEOGRAD,
Bulevar Vojvode Mišića 43.: Prodaja v manjših količinah:
SLAVKO MARKOVIĆ, MARIBOR. 9666

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste
in v vsaki množini dobite vedno pri trdki
FRANCO JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.
Vzorci franco! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje,
navadno, s strojem čiščeno
in očehano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franco.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

PRSNE BOLEZNI, KASELJ, HRIPAVOST

se navadno posledice p. ehlada, v tem slučaju takoj dremite prvi, vati in tihnik s RUSKIM OBLIŽEM in takoj se boste preprčali, da bi se bolezen razvijala dalje. Ravno tako postopajte s svojimi otroci. Po levu, po kakoj vožnji z vozom ali avtom ali po kakem plešu ali sportu, ako čutite kako zbadanje takoj nadgrnite ta mesta z ruskim obližem in se tako lahko ognete vsaki komplikaciji. Ruskim obližem je že dolgo znan kot odlično sredstvo proti revmatizmu, bolečinah v kosteh glavobolu, ishlasu in protinju. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Po pošti stane: 1 škatlica 33 dinarjev, 2 škatlici 55 dinarjev, 4 škatlice 100 Din.

Kraljevsko dvorna lekarna, Bogojeviča, Skoplje.
Odobr. od M. S. P. in N. Z. št. br. 20112

Ali je Vaš zakon srečen?

Ako mislite, da bi mogli svoje zakonsko življenje napraviti še bolj srečno, tedaj si nabavite takoj zelo interesanten in z mnogimi slikami opremljen

katalog št. 3, nazvan Šola ljubezni.

V njem so vsebovane pariške gumaste novosti za intimno zakonsko življenje, diskretne potrebščine za moderno damo in gospoda, zaščitna sredstva za gospe in gospe, zanimive pariške specialitete, pariške fotografije in drugi razni predmeti, ki so za vsak zakonski par nujno potrebni. Ta nad vse zanimivi katalog s številnimi slikami, razpošiljamo diskretno v zaprti kuverti brez vsakega naslova trdke za 10 Din. (Denar ali poštne znamke.)

Prospekt „Salus Standard“

za možko moč, patentirano mehanično sredstvo, izumljeno od zdravnika, ki pomore zanesljivo tedaj, ko vam je to potrebno razpošiljamo diskretno za 10 Din (poštne znamke ali denar) v dobro zaprti kuverti brez vsakega naslova.
Zastopstvo »Sahse«, Zagreb 6-Jo. Samostanska ulica 11.

VES SVET JE POD VAŠO STREHO

s Philips - radio aparatom!

katerega Vam dobavlja na mesečne obroke

Typo 961 A po Din 115.—
940 A „ 165.—
836 A „ 265.—
i. t. d.

Typa 836 A

H. SUTTNER, Ljubljana 8.
ALEKSANDROVA 6

Super-Inductance

PHILIPS RADIO

NAJVEČJA RADIO INDUSTRIJA SVETA

Dolžniki pozor!

Prevzamemo po ugodni obrestni meri in proti daljši odplačnini dobi večja in manjša posojila pri sledečih denarnih zavodih: Banovinski hranilnici v Celju, v Ljubljani in Mariboru, Jadransko-podunavski banki, Ljubljanski kreditni banki, Mestni hranilnici v Ljubljani in Mariboru in Zadržno-gospodarski banki.

Ponudbe z navedbo višine posojila in zavoda ter možnim zavarovanjem (na zemljiščih ali z menicami) se pošlata čimprej na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Posojila 1935«. 9577

Imena znanih in priznanih radijskih tip

Minerva, Orion, Kapsch, Körting, Eumig

jamčijo kvaliteto, dober sprejem. Opremljeni so z vsemi pridobitvami, ki jih imajo in morajo imeti najnovejši, moderni radijski aparati. Dobavlja jih

Radioval

LJUBLJANA, Dalmatinova ulica šte. 13; CELJE, Prešernova ulica šte. 24.

VRNITE BRZO POČRNELEM ZOBEM NJIHOVO PRVOTNO BELINO!

Začnite smatati svoje s KOLYNOSom. Videli boste, s kako naglico se povrne vašim porumenelim in potemnelim zobem njihova prirodna belina. KOLYNOS uničuje bakterije, ki se nahajajo v ustih, ki so povzročile madeže in poškodbe vaših zob. Poskusite KOLYNOS in vaše lastno ogledalo vam pokaže njegov učinek. — Vaši prijatelji bodo to opazili pri prvem vašem nasmehu.

PASTA KOLYNOS ZA ZOBE

Razpis

Uprava Hervard Anerspergovega veleposelstva »Turjake« v Namršlju, pošta Studence pri Ljubljani, proda v gozdnem okrožju »Pajkovec« v občini Bloke potom ponujalne dražbe okoli 13.000 kubičnih metrov jelove delovine.

Podrobni prodajni pogoji so na razpolago pri upravi in pri gospodu Kobenter Francu, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 1 b-II

9814

PRI HRIPI, INFLUENCI, PREHLADU

priporočajo navadno tudi masažo, — za masažo je dobra »Alga«. Pri hripi, influenci, prehladu, namočite ručico z »Algo« in nalahno masirajte bolniku prsa, hrbet, roke, noge, vrat in čelo. Masaža z »Algo« ublažuje bolečine, krepi in osvežuje bolnika. Po masaži pride mirno in zdravo spanje.

»ALGA« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah, steklenica Din 14.—

Reg. S. br. 18117-32

Izposojamo ploče & 2 Din gramofone & 10 „Elektron“
Tavčarjeva ul. 3

PARKETE hrastove bukove
najceneje
JOS. R. PUH
LJUBLJANA
Gradaška 22
telefon 513

Mošančki

in druga prvovrstna zimska jabolka stalno na zalogi pri
Gospodarski zvezi

Brezplačen pouk v igranju od Din. 138.—
od Din. 69.—
Zahtevajte BREZPLACEN CENIK!
od Din. 69.—
WEINERHEROLD
ZAL. TOVARNE GLASBA
MARIBOR ŠT. 101.

Zoper izpadanje las in prihlaj,

ne dela mastnih las in ima prijeten duh.

Mnogi zdravniki ga priporočajo. Prodajajo ga vse trgovine te stroka.
Zastopstvo: H. MAYER IN DRUG, ZAGREB. 154

Pétrole Hahn

LOVCI!

Vse vrste orožja za lov, sport in obrambo, municijo najboljših svetovnih in domačih izdelkov vam nudi po najnižjih cenah.

Fr. Ševčič

Ljubljana, Židovska ulica 8. Telefon 53-78. Prodaja na veliko in malo. Lovska društva dobijo znaten popust. Zahtevajte cenike!

JEDILNO ORODJE

novi vzorci
teško posrebreni
100 gr srebrne plasti.

Jedilno orodje

iz Nicelkroma »Nicro«
ki ne rjavi

ter jedilno orodje iz čiste »ALPAKE«
v Ljubljani pri trdkih!

x) Avg. Agnois, Franc Golob, Julij Klein, Franc Kolmama, Ant. Krisper, Alojzij Pauschka,
x) Ivan Samec, F. M. Schmitt,
x) Schneider & Verovšek, Fr. Štupica,
x) H. Suttner.

Z x) zamamovane trdke razpečavajo tudi jedilno orodje v težko posrebreni kvaliteti. Ostali juvelirji in urarji v Ljubljani pa nimajo jedilnega orodja znamke Berndorf.

Windfix

vas varje prepiha v zaprtih prostorih. Zagreb, Gejeva 20, telefon 55-66.
Ljubljana: Zrncec Franjo, Cankarjevo nabrežje 5.

Zahvala.

Podpisana Prostovoljna gasilska in reševalna četa Celje potrjuje s tem, da je obče zavarovalna d. d. »SAVA« v Zagrebu po njenem generalnem zastopstvu v Ljubljani izplačala vdovi pri avtomobilni nesreči dne 30. septembra t. l. smrtne ponesrečenega g. Jerneja Vengusta, podstarešine jugoslovenske gasilne zajednice v Celju, celo za posameznega gasilca proti nezgodam zavarovano vsoto Din 40.000.—

Humano tolnačenje zavarovalnih pogojev v korist težko prizadete vdove Vengustove s strani zavarovalnice »Sava« nas sili, da izrečemo temu domačemu zavarovalnemu zavodu svoje priznanje in zahvalo ter da ga najtopleje priporočamo vsakomur, predvsem pa vsaki gasilski in reševalni organizaciji v naši kraljevini.

Celje, dne 10. novembra 1934.

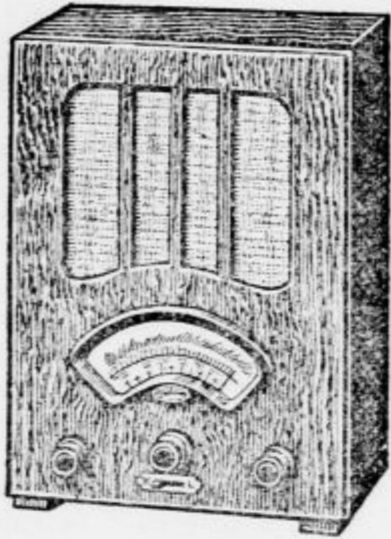
Prostov. gasilska in rešev. četa
CELJE

Tajnik: Maks Koschler I. r. Predsednik: I. Jellene I. r.

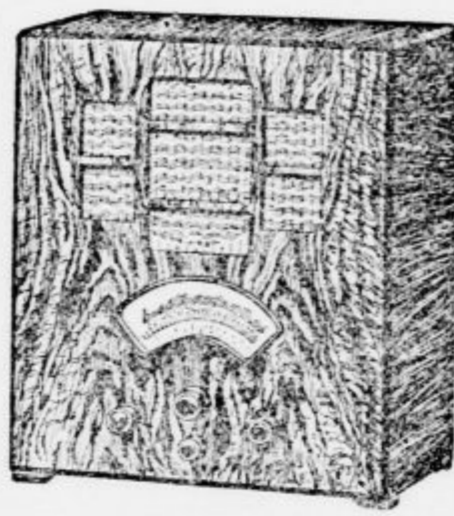
Tovarna POHIŠTVA I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Cenik radijskih aparatov

Troelektronski baterijski
RADIONE MB3
Din 3600.—

Petelektronski baterijski
RADIONE SUPER ASB5
Din 5000.—

Troelektronski RADIONE
SUPER SW3
Din 4800.—

Petelektronski RADIONE
SUPER FGS5
Din 6000.—

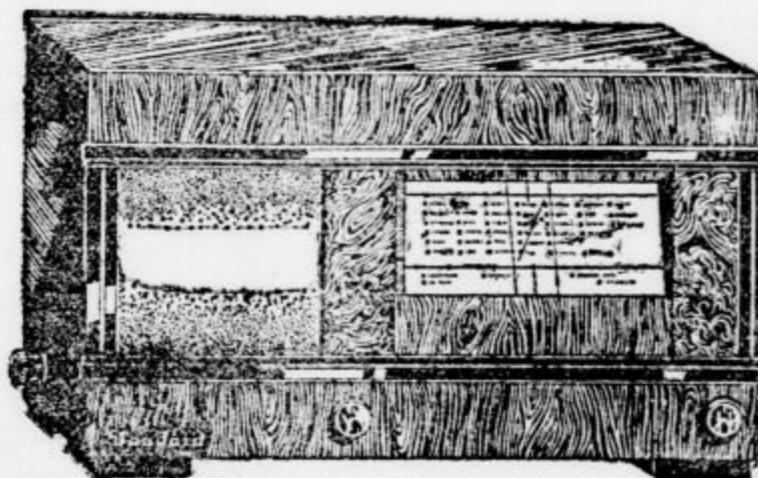
Troelektronski RADIONE
oktodni SUPER OS3
Din 5200.—

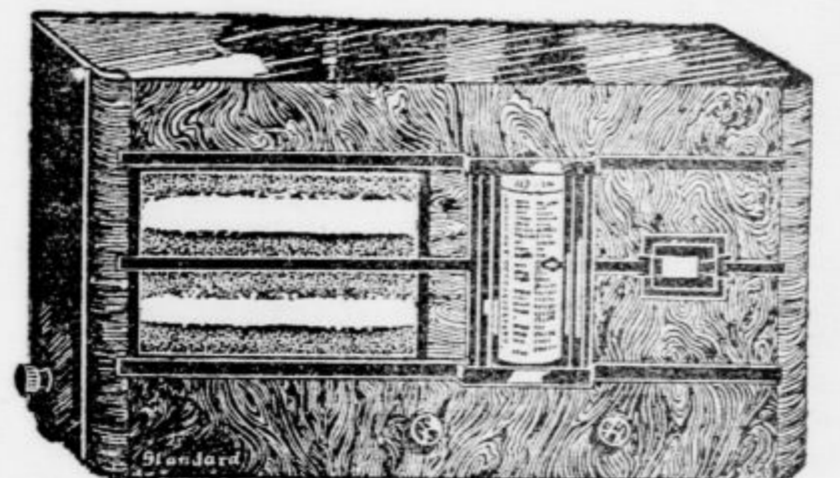
Petelektronski RADIONE
jubilejni oktodni SUPER OSW/R
z relejem
Din 7500.—

Petelektronski RADIONE jubilejni
oktodni SUPER OSA/R za isto-
smerni in izmenični tok
Din 8000.—

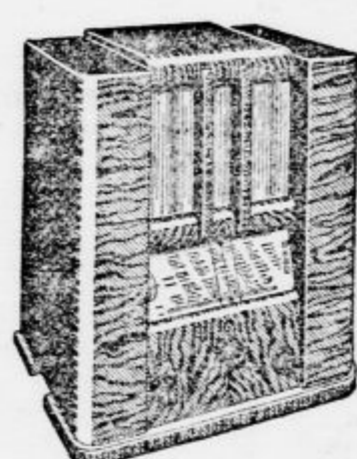
Troelektronski STANDARD
SUPER MIGNON
Din 4360.—

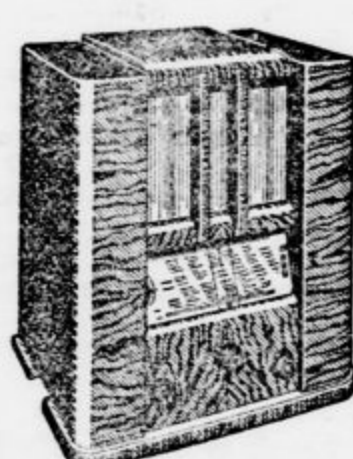
Petelektronski STANDARD
SUPER 35
Din 6000.—

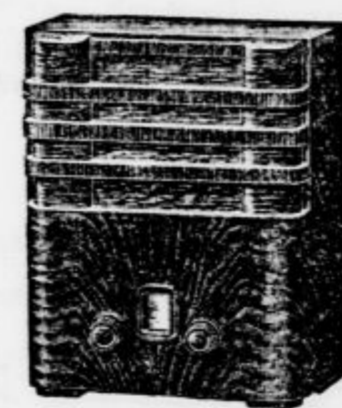
Štirielektronski INGELLEN
ROYAL
Din 6200.—

Petelektronski INGELLEN
EXCELSIOR
Din 7200.—

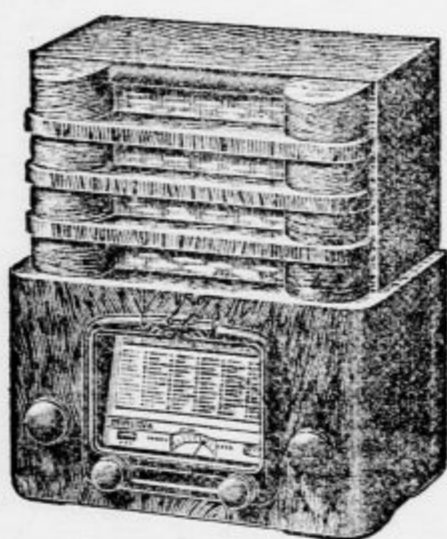
Petelektronski INGELLEN
EXCELSIOR za istosmerni
in izmenični tok
Din 8000.—

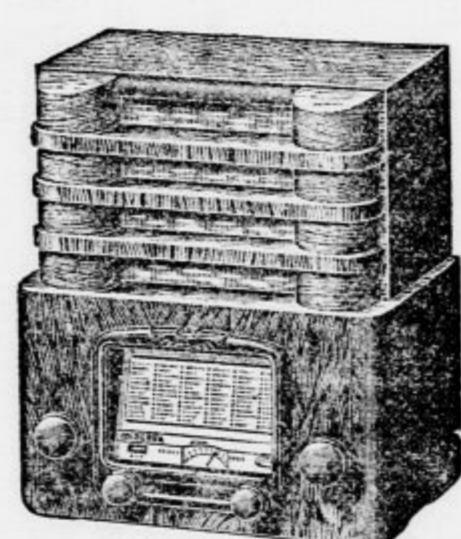
Dvoelektronski MINERVA CADET
Din 2500.—

Troelektronski MINERVA
CORNETTE
Din 5500.—

Petelektronski MINERVA
COMMANDER A
Din 6800.—

Petelektronski MINERVA
COMMANDER U za istosmerni
in izmenični tok
Din 7500.—

Šestielektronski KÖRTING
SUPRAMAR
Din 10.500.—

Sedemielektronski HIS MASTERS
VOICE R 71 za normalne valove
Din 5000.—

Sedemielektronski HIS MASTERS
VOICE R 143
Din 7000.—

Opomba: Navedene cene veljajo razen pri aparatih ORION in STANDARD za takojšnje plačilo. Cene za aparate ORION in STANDARD veljajo za plačilo v 6 mesecih.

Označba O pri aparatu pomeni, da je možno dobiti dotični aparat tudi proti plačilu na obroke.

Dvoelektronski EUMIG 323
Din 2200.—

Štirielektronski EUMIG 543
Din 4700.—

Petelektronski EUMIG 553
Din 5500.—

Opomba: Vsi aparati imajo elektrodinamični zvočnik. Kjer ni drugače navedeno, so delani za izmenični tok in sprejemajo normalne in dolge valove od 200—2000 m.

Označba DN pri aparatu pomeni, da je delan za kratke, normalne in dolge valove.

S tem cenikom, s katerim so nekatere cene izdatno znižane, se razveljavljajo vsi naši prejšnji ceniki.

»RADIO«

S tem cenikom, s katerim so nekatere cene izdatno znižane, se razveljavljajo vsi naši prejšnji ceniki.

reg. zadr. z o. z. v LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA 7